

Gorenjski Glas

PETEK, 20. NOVEMBRA 2015

LETO LXVIII, št. 93, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Škofja Loka prestolnica bogatašev

Gorenjska med regijami in Škofja Loka med mesti imata po lestvici revije Manager največ bogatašev na 100 tisoč prebivalcev. Najbogatejša Slovenca naj bi bila še vedno zakonca Iza in Samo Login.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na vrhu nič novega, bi lahko rekli ob pogledu na najnovjšo lestvico stotih najbogatejših Slovencev, ki jo je revija Manager letos prvič podaljšala še za dodatnih 50 mest. Tako kot lani so za najbogatejša Slovenca ovrednotili zakonca Sama in Izo Login z Zgornje Bele, ki pa že nekaj let živita na Cipru. Vrednost premoženja glavnih ustanoviteljev družbe Outfit7, ki z mobilno aplikacijo Talking Tom (Govoreči Tom) in drugimi živalskimi prijatelji še vedno ustvarja

vrtočlave zasluške, so ocenili na 855 milijonov evrov, kar je za skoraj 40 odstotkov več od lanskih 617 milijonov evrov. A pozor: zakonca Login sta že lani zadržala, da sta celoten 55,2-odstotni delež v Outfit7 prenesla na dobrodelno fundacijo Izzis5 v Lihtenštajnu in da ga tudi ne upravljata. Toda pri Managerju ne odstopajo od svojega in premoženje še vedno pripisujejo Loginovima, saj da ni znano, kako je urejena fundacija in kdo so njeni upravičenci, v registru pa sta tudi vpisana kot direktorja.

Tako kot lani se je na drugo mesto Managerjeve lestvice bogatašev uvrstil Sandi Češko, čeprav je imel njegov Studio Moderna, ki se ukvarja s televizijsko in spletno prodajo in je zaslouel s prodajo Kosmodiska, lani najtežje poslovno leto doslej. To se je odrazilo tudi v oceni Češkovega premoženja, ki je z lanskih 390 milijonov padlo na letošnjih 271 milijonov evrov. Tretji najbogatejši Slovenec je solastnik podjetja Outfit7 Marko Pistotnik (260 milijonov evrov).

► 3. stran

Foto: arhiv zakoncev Login

Čeprav zakonca Iza in Samo Login zatrjujeta, da sta premoženje prenesla na dobrodelno fundacijo, ju revija Manager še vedno postavlja na vrh lestvice najpremožnejših Slovencev.

Baumax ni primerna lokacija

Župani občin Šenčur, Cerklje in Kranj naslavljajo na ministrstvu za notranje zadeve in obrambo sporočilo, da poslojpe nekdanjega Baumaxa v Šenčurju ni na primerni lokaciji za namestitev beguncev.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR,
VILMA STANOVNIK

Šenčur, Kranj – V Šenčurju so zaskrbljeni zaradi možnosti, da država v stavbi bivše trgovine Baumax

namesti begunce. Eden od svetnikov je do seje občinskega sveta, ki je bila v Šenčurju v sredo popoldne, o tem zahteval jasen odgovor. Župan Ciril Kozjek je potrdil, da so si objekt, ki

je v lasti avstrijskega Strabaga, ogledali predstavniki države in ocenili, da je primeren za bivanje migrantov. V zvezi s to stavbo sicer ta čas teče postopek spremembe namembnosti iz

tehnične trgovine v trgovino z živili. Župan je tudi povedal, da so se ta teden pogovarjali s predstavnikom Strabaga, ki še vedno nima najemnika.

► 2. stran

41. KRAJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM
od 19. do 22. 11. 2015

četrtak 19. 11.	petek 20. 11.	sobota 21. 11.	nedelja 22. 11.
14.00 - 20.00	09.00 - 20.00	09.00 - 20.00	09.00 - 13.00

Mercator Center Kranj Primskovo v kletni etaži **VSTOPNINE NI**

JELOVICA

JESENSKI PAKETI UGODNOSTI

- Lesena pergola
- Lesena terasa
- Pametna inštalacija
- Toplotna črpalka
- Žaluzije
- Dimnik
- PGD z vodilno mapo
- Komarniki

Več o akcijskih paketih: jelovica-hise.si

PRILOGA:

Kranjčanka

Z Niko o lepoti
Kranj ima tunnel

VSAKO ČETRTO OKNO LE ZA AKCIJA

EN EURO

Akcija traja od 2. 11. do 30. 11. 2015.

si bau

GORENJSKA

»Zapora mostu ne bo potrebna«

»Če ne bo rešitve glede mostu v Mednem, bomo izvedli loški scenarij, to je zaporo ceste,« je napovedal župan Milan Čadež, minister Peter Gašperšič pa pravi, da bodo naredili vse, da zapora ne bo potrebna.

7

KRONIKA

Pravda Bornove končana

Kranjsko okrajno sodišče bo sodbo v zasebni tožbi Elizabete Ortner Born zoper nekdanje upravljavce Bornovih gozdov na območju tržiške občine predvidoma izdalo do konca leta.

12

POSLOVNI GLAS

Savatech v švedsko last

Kranjski Savatech bo v kratkem dobil novega lastnika. Švedski gumarski koncern Trelleborg je prejšnji teden objavil, da so podpisali pogodbo za prevzem češke družbe ČGS Holding, ki ima v lasti tudi kranjsko podjetje.

13

GG+

Danes bežijo oni, jutri bomo morda mi

Tomu Križnarju niso verjeli pred leti in pravi, da mu ne verjamejo niti sedaj, ko se ljudem »film« vrti pred očmi. Beseda je o beguncih, ki iz Sirije, Afganistana, Iraka ... bežijo v Evropo in prečkajo tudi našo državo.

21

VREME

Danes bo oblačno. Jutri bo oblačno s padavinami. V nedeljo bo spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo snežne plove.

5/0 °C

jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Prihaja veseli čas obdarovanj

Zdi se, da se prednovoletna mrzlica vsako leto začne nekoliko prej kot prejšnje leto. Po trgovinah se že od začetka novembra bohoto ponudba okraskov za dom z božičnim pridihom, trgovski centri v prihodnjih dneh napovedujejo že slavnostne prižige novoletnih luči, izložbe pa nas na vsakem koraku opozarjajo, da z nakupom daril ni pametno predolgo odlašati.

Poskrbljeno je za vse – tiste, ki radi vse stvari v življenju opravijo čim prej oz. pred rokom, in tiste, ki lažje delujejo pod pritiskom ali enostavno radi temeljito prebrskajo ponudbo in pri tem ne pozabijo primerjati cen. Prvi med dobrimi možmi je na vrsti Miklavž in do njegovega obiska nas ločita le še dva tedna. Tudi na Gorenjskem glasu imamo za vas predlog, na kakšen način lahko obdarujete in razveselite svoje najbližje: podarite naročnino na Gorenjski glas. Naročnino lahko podarite v znesku, ki ga sami določite, lahko se odločite za mesečno, polletno ali celoletno naročnino. Za daljše obdobje, kot se boste odločili, več popusta boste pri tem deležni. Res je, da se naročnine ne da kupiti v trgovini, ampak je ravno tako enostavno. Vse, kar morate storiti, je, da nas pokličete na 04/201 42 41 ali nas obiščete vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure ali nam pišete na narocnine@g-glas.si in dogovorili se bomo o vseh podrobnostih.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 89 (6. 11.) z geslom Ogleđ krsta mošta nagruje Borisa Gričarja z Jesenic, Branko Ločnikar iz Celja in Viktorja Jamarja z Blejske Dobrave. Čestitke!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ALEŠ MOHORIC** iz Kamne Gorice.

Referendumska pravila

V nedeljo, 20. decembra, bomo na referendumu odločali o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Volilno kampanjo o zakonodajnem referendumu o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih bo Gorenjski glas spremljal, poročal in komentiral po svoji presoji ter v obsegu in načinu, ki je v skladu z uveljavljeno uredniško politiko neodvisnega medija.

Organizatorji referendumske kampanje lahko naročijo oglasne objave, pri katerih bo naveden naročnik, ki odgovarja za točnost in resničnost navedb v oglašju. Oglasne objave bodo vsem organizatorjem referendumske kampanje dostopne pod enakimi pogoji.

V času referendumske kampanje bo Gorenjski glas

v skladu z zakonom o medijih objavljati popravke in odgovore, njihovo objavo bo zavrnil vsem, ki bodo poskušali popravke in odgovore izkoristiti za prikrito referendumsko kampanjo.

Pritožbe na izvajanje teh pravil pisno naslovite na odgovorno urednico, pritožba mora vsebovati opis očitane kršitve, predlog razrešitve zapleta in naslov, kamor bo najpozneje v dveh dneh po prejemu pritožbe poslan odgovor.

Objavljena referendumska pravila veljajo za časopis Gorenjski glas in za njegove priloge.

Odgovorna urednica
Marija Volčjak

Baumax ni primerna lokacija

◀ 1. stran

To ni niti podjetje Leclerc, o katerem je bilo doslej največ slišati, niti katero drugo.

»V Strabagovem objektu v Šenčurju je naslednja situacija: po oceni predstavnikov države je sicer primeren za sprejem migrantov, a po našem mnenju njegova lokacija za ta namen ni prava. Bližina avtoceste in glavne ceste Kranj–Šenčur, bližina velikega mesta, kot je Kranj, pa naše obrtne cone in letališča, vsi ti razlogi navajajo k temu, da ta objekt ni primerno umeščen v prostor za sprejem beguncev,« je poudaril župan Ciril Kozjek. »Občine Šenčur, Kranj in Cerklje smo zaradi tega na ministrstvo za notranje zadeve in ministrstvo za obrambo naslovile skupno pismo, v katerem navajamo svoje argumente. Vsi se strinjamo, da prostor, kjer je ta objekt, ni primerno umeščen za namestitev migrantov. Odziva ministrstev trenutno še nimamo, vendar ga pričakujemo in verjamem, da bo Občina Šenčur o kakršni koli odločitvi obveščena. Stopili smo tudi v stik s podjetjem Strabag in jim zelo jasno povedali svoja stališča. Odločitev, komu bodo oddali svojo lastnino v najem, pa je njihova in interes kapitala žal tu igra pomembno vlogo. Mi pa vendarle želimo, da bi objekt čim prej dobil pravi namen, za katerega je bil tudi zgrajen, to pa je poslovno-trgovski center. Strabagu smo tudi pripravljene pomagati pri iskanju najemnika. Strabag ima obveznosti do banke, ki ji trenutno plačuje le

Stavba nekdanjega Baumaxa po mnenju svetnikov in županov ni primerna lokacija ne za trajno in ne za začasno namestitev beguncev. / Foto: Tina Dokl

Bližina urbanega naselja, avtoceste in letališča so razlogi, zaradi katerih lokacija Baumaxa ni primerna za nameščanje beguncev, menijo v občinah Šenčur, Kranj in Cerklje.

obresti, če pa dobi najemnika, bo odplačeval tudi glavniico. Zato si seveda želijo najemnika, ki bi bil zanesljiv in dober plačnik, kar pa država vsekakor je. Toda gledati je treba tudi drugo plat in prisluhniti lokalni skupnosti.«

To stališče so podprli tudi občinski svetniki. Svoje gledanje na sprejem migrantov v tem okolju je dodal tudi občinski in državni svetnik Miro Kozelj, občinski svetnik Valerij Grašič pa je dejal, naj občine k pogovoru povabijo tudi predstavnike države in vztrajajo, da

se podobno kot na slovenski južni meji upošteva tudi mnenje tukajšnje lokalne skupnosti.

Kranjski svetniki poslali še dodatno sporočilo

Tudi na sredini seji sveta Mestne občine Kranj je svetnik Branko Grims odprl vprašanje nameščanja migrantov na lokaciji nekdanje trgovine Baumax na meji med kranjsko in šenčursko občino. Župan Boštjan Trilar je svetnikom pojasnil, da je dnevno v stiku z državnimi organi, ki so zadolženi za problematiko migrantov, in da je tudi kranjska občina pristopila k skupnemu stališču treh občin, da je to območje neprimerno za nameščanje migrantov.

Nato je župan sejo na kratko prekinil in sklical kolegij predstavnikov svetniških skupin. Ta je oblikoval predlog sporočila, ki ga je mestni

svet potrdil, in sicer, da je bil Svet Mestne občine Kranj seznanjen z namenom Ministrstva za notranje zadeve RS, da bi začasno ali trajno namestili migrante na območju Mestne občine Kranj ali v njeni bližini. Svet Mestne občine Kranj zaradi varnostnih in razvojnih razlogov takim namenom nasprotuje in v imenu občanov in občanov pričakuje, da bo to stališče upoštevano. Dopis s sklepi mestnega sveta je bil poslan Vladi RS, Ministrstvu za notranje zadeve in Ministrstvu za obrambo.

»Mestni svet kranjske občine je sprejel sklep, da zaradi varnostne in ekonomske situacije predlaga odgovornim ministrstvom, da v Kranju ne trajno ne začasno ne nameščajo beguncev. Glavni vzor je bližina urbanega naselja, bližina avtoceste in mednarodnega letališča,« je poudaril kranjski župan Boštjan Trilar.

Več kulturnih prireditev v telovadnici žabniške šole

MATEVŽ PINTAR

V anketi je sodelovalo 90 prebivalcev Žabnice. Sodelujoče smo vprašali, ali si želijo več kulturnih prireditev v njihovem kraju, npr. takšnih, kot je bila konec maja v telovadnici Osnovne šole Žabnica z imenom Dobrodelno druženje

generacij, in ali se jim zdi telovadnica šole primerna za dejavnosti krajanov. Zanimalo nas je tudi, ali so zadovoljni z infrastrukturo v njihovem kraju.

Več kulturnih prireditev si želi 70 odstotkov vprašanih, dobra petina anketiranih meni, da je dovolj kulturnih dogodkov, osem odstotkov

sodelujočih na vprašanje ni odgovorilo.

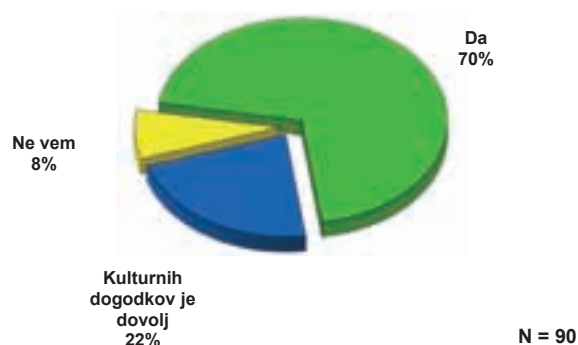
Večina, 77 odstotkov vprašanih, meni, da je telovadnica primerna za dejavnosti krajanov, le štirje odstotki anketiranih so odgovorili, da ne. Petina sodelujočih na vprašanje ni odgovorila.

Slabi dve tretjini vprašanih stazadovoljnizinfrastrukturo

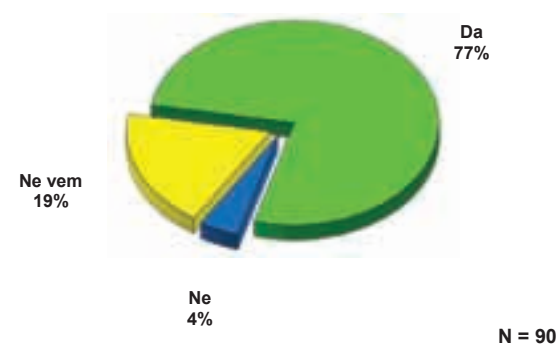
v njihovem kraju, dobra tretjina anketiranih pa ne.

Sodelujočim se zahvaljujemo za odgovore. Vse, ki bi želeli Gorenjski glas naročiti, vabimo, da nas pokličejo v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in se zanimajo o ugodnih naročniških pogojih.

Ali si želite več kulturnih prireditev v vašem kraju?

Ali se vam zdi telovadnica OŠ Žabnica primerna za dejavnosti krajanov?

Škofja Loka prestolnica bogatašev

◀ 1. stran

Iz istega razloga so se na razširjeno lestvico uvrstili še Rok in Nina Zorko (9. mesto, 81,7 milijona evrov), Matej Romih in Tadej Miklič (oba 11. mesto, po 65,4 milijona evrov), Marko Štamcar (26. mesto, 32,7 milijona evrov) in Luka Renko (131. mesto, 12,3 milijona evrov).

Med multimilijonarje sodi še precej več Gorenjcev, po izračunih Managerja jih je celo največ po njihovem številu na 100 tisoč prebivalcev. V gorenjski statistični regiji so jih tako našli kar 30 oziroma 14,7 na sto tisoč prebivalcev, če pa vzamemo Gorenjsko kot geografski pojem, pa jih je še več. Med Gorenjce namreč štejemo tudi četrtouvrščenega Kamničana Joca Pečečnika (240 milijonov evrov) z družbo Interblock iz Mengša, ki so ga v Managerju uvrstili v osrednjeslovensko regijo. In še nekaj je takih. Morda še bolj izstopajoč je podatek o številu bogatašev, ki živijo ali imajo podjetje v razmeroma majhni Škofji Loki. Kar devetnajst se jih je znašlo na letošnji razširjeni lestvici 150 najbogatejših, več jih je samo še v Ljubljani, glede na njihovo število na sto tisoč prebivalcev pa lahko Škofjo Loko mirne duše razglasimo za slovensko prestolnico multimilijonarjev. Za takšno gostoto bogatašev v

Boštjan Šifrar, eden od škofjeloških multimilijonarjev

srednjeveškem mestu je zasluzna predvsem trinajsterica, ki je izvedla menedžerski odkup zelo uspešne škofjeloške družbe LTH Ulitki, in štirje lastniki prav tako zelo uspešnega Filca.

Poglejmo torej, kako so se razvrstili preostali bogataši, ki živijo ali imajo podjetje na Gorenjskem. Igor Berce, lastnik medvoškega podjetja Brinox Inženiring, je vreden 33 milijonov evrov (24. mesto). Na 29. mestu (31,3 milijona evrov) najdemo družino Ažman in Likosar, ki ima v lasti škofjeloško podjetje Difa. Mesto nižje sta s 30,5 milijona evri kranjska podjetnika Zvonka in Franjo Žnidar (Janus Trade). Solastnik Interblocka Tomaž Žvipelj je na 41. mestu (24,5 milijona evrov). Mesto za njim sta Mojca

Joc Pečečnik, četrty najbogatejši Slovenec

/ Foto: Gorazd Kavčič

Godnjavec Apostolovski in Sašo Apostolovski, lastnika podjetja Mass iz Domžal (24,2 milijona evrov). Na 50. mestu sta z 22,6 milijona evrov zakonca Andreja Bohinc Kolman in Mitja Kolman (ARC Kranj), na 54. mestu pa so solastniki škofjeloškega Filca Alex Luckmann, Jurij Cof, Franc Hribar in Barbara Vrčkovnik Čepin (po 21,9 milijona evrov). Škofjeločan Boštjan Šifrar (Sibo G) je z ocenjenimi 20,7 milijona evri na 61. mestu, šest mest za njim pa družina Starman (19,1 milijona evrov), ki ima v lasti Starman trgovino iz Žej pri Komendi. Prvič so se na lestvico (na 91. mesto) uvrstili solastniki LTH Ulitkov Andrej Kranjec, Peter Šifrer, Bernardica Viher Gašparec, Rafael Javornik, Roman

Med bogataši se je znašel tudi gradbenik Branko Žiberna.

/ Foto: Matic Zorman

Brinšek, Urban Žargi, Matjaž Turk, Primož Volčič, Marko Golob, Boris Kalan, Peter Oblak in Mihael Lavtar, ki imajo vsak po 15,1 milijona evrov premoženja.

Do 150. mesta na Managerjevi lestvici najbogatejših Slovencev so se zvrstili še družina Gorenšek (Diagnostični center Vila Bogatin Bled, 13,4 milijona evrov), Štefan Kranjc (Cablex, 12,8 milijona evrov), Nanika in Drago Martinjak (Eurocom, 12,7 milijona evrov), Zorka in Roman Bernard (Flycom, 12,5 milijona evrov), Alenka Mozetič Zavrl in Aleš Mozečič (Don Don, 12,3 milijona evrov), Branko Žiberna (Gorenjska gradbena družba, 12 milijonov evrov), Zvonko Krznar (Stillmark, 11,6 milijona evrov) in družina Kopriva (Cablex, 11,4 milijona evrov).

Možnost kreditov za podjetja

Regionalna razvojna agencija Gorenjske je prejšnji mesec objavila Javni razpis kreditov in garancij za mikro, mala in srednja podjetja v okviru Regijske garancijske sheme Gorenjska.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot pojasnjujejo pri Regionalni razvojni agenciji Gorenjske, je cilj javnega razpisa pospeševanje razvoja malega in srednjega gospodarstva in pridobitne dejavnosti podjetnikov, povečevanje investicijske aktivnosti, zmanjševanje stopnje brezposelnosti, vzpostavljanje možnosti za prestrukturiranje gospodarstva ter olajšanje dostopa mikro, malim in srednje velikim podjetjem do kreditov.

Kreditni so namenjeni začetnim investicijam v osnovna sredstva, povezanih z vzpostavitvijo nove poslovne enote, razširitvijo zmogljivosti obstoječe poslovne enote, diverzifikacijo proizvodnje poslovne enote na proizvode in storitve, ki jih na upravičenem območju prejmi proizvajala, ali bistveno spremembo proizvodnega procesa v obstoječi poslovni enoti ter obratna sredstva

v povezavi z investicijami. Projekt mora imeti vnaprej določeno trajanje, torej določen začetek in konec projekta, ter zaprto finančno konstrukcijo.

Za kredite je na voljo 1,2 milijona evrov, dobijo pa jih lahko podjetja, ki delujejo oz. imajo sedež podjetja ali poslovno enoto v gorenjski statistični regiji. Obrestne mere za kredite v RGS Gorenjska se začnejo pri 6m EURIBOR + 1,950 % (najvišja obrestna mera sodelujoče banke je 6m EURIBOR + 2,60 %). Najnižji znesek kredita je 8 tisoč, najvišji pa 150 tisoč evrov. Ročnost kredita je omejena na 8 let. Pred prijavo na razpis mora podjetnik pridobiti sklep banke o odobritvi kredita na podlagi garancije RGS Gorenjska (ene od sodelujočih bank v RGS Gorenjska).

Celotno besedilo razpisa in prijavna dokumentacija sta na voljo na spletni strani BSC Kranj.

Sejem rabljene smučarske opreme

Kranjska Gora – V prostorih Osnovne šole Josipa Vandota v Kranjski Gori bodo ta konec tedna pripravili sejem rabljene smučarske opreme. Smučarski sejem, ki ga soorganizirajo turistično društvo, osnovna šola in Alpski smučarski klub, bo odprt v soboto in nedeljo od 10. do 16. ure.

Kandidat tudi Bošnjak

SIMON ŠUBIC

Kranj – Državni zbor je v sredo s tajnim glasovanjem izvolil tri kandidate za slovenskega sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice. Med njimi je tudi izredni profesor za kazensko pravo Marko Bošnjak iz Škofje Loke, odvetnik in član upravnega odbora v Odvetniški družbi Čeferin in partnerji. Poleg njega sta kandidatki še Nina Betetto in Nina Peršak. Dosedanjemu slovenskemu sodniku v Strasbourgu Boštjanu M. Zupančiču se je mandat iztekel 31. oktobra.

Bošnjak je bil pred prihodom v odvetniško družbo Čeferin višji znanstveni sodelavec Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti in svetovalec Ustavnega sodišča v najzahtevnejših kazenskih zadevah. Ukvarja se

Marko Bošnjak / Foto: Gorazd Kavčič

s kazenskim, procesnim in materialnim pravom, ustavnim pravom, pravom človekovih pravic in mednarodnim pravom. Javnost ga pozna iz mnogih kazenskih postopkov, v katerih je branil Dragana Tošića v zadevi Balkanski bojevniki, nekdanjega predsednika uprave Istrabenza Igorja Bavčarja, nekdanjega mariborskega župana Franca Kanglerja ...

Jutri bodo Brezjanski pogovori

Brezje – Jutri se bo nadaljevala tradicija Brezjanskih pogovorov o aktualnih problemih Cerkve in družbe ter njihovih pomembnih zgodovinskih osebnosti. Osrednja tema jutrišnjih pogovorov, ki se bodo začeli ob 9. uri z molitvijo v baziliki, nato pa se bodo pogovori nadaljevali v dvorani nad zakristijo, bo duhovnik lazarist dr. Janez Frančišek Gnidovec, rojen leta 1873. Umrli je leta 1939. Dr. Janez Frančišek Gnidovec, tudi jezikoslovec in filozof, je bil priznani profesor in je nekaj časa poučeval tudi na kranjski Gimnaziji, nato pa ga je papež imenoval za škofa v Skopju, kjer je delal v težkih razmerah. Znan je po svoji skrbi za otroke in reveže, zato je med svetniškimi kandidati. Jutrišnjih pogovorov se bosta udeležila tudi ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore in radovljiški župan Ciril Globočnik.

Slovesnosti ob dnevu Rudolfa Maistra

Kamnik, Kranj – Občina Kamnik in Zveza društev General Maister vabita na slovesnost ob državnem prazniku 23. novembra, dnevu Rudolfa Maistra, ki bo v ponedeljek ob 18. uri v Domu kulture Kamnik. Slavnostni govornik bo poveljnik 132. gorskega polka Slovenske vojske, polkovnik Robert Klinar. Uro pred slovesnostjo bo župan Marjan Šarec skupaj s predsednikom Zveze društev General Maister Milanom Lovrenčičem ter predsedniki veteranskih in domoljubnih organizacij občine Kamnik ob prisotnosti praporščakov položil venec v preddverju občinske stavbe in k Maistrovemu spomeniku. Proslava ob dnevu Rudolfa Maistra bo v ponedeljek tudi v Kranju; ob 13.15 jo na Maistrovem trgu pripravljajo Društvo generala Rudolfa Maistra Kranj, Gimnazija Kranj in Mestna občina Kranj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključeno DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Tudi italijansko podjetje v stečaj

V postopku stečaja družbe Seaway design prijavljenih 195 terjatev v skupni vrednosti več kot 44 milijonov evrov, višina sredstev neunovčene stečajne mase le nekaj več kot 16 milijonov.

MARJANA AHAČIČ

Zgoša – Potem ko je sodišče letos pomladi s sklepom začelo stečajni postopek podjetja Seaway Design z Zgoše, stečajni upravitelj zdaj pripravlja končni seznam prijavljenih terjatev in obnem začena z aktivnostmi v zvezi s postopkom unovčevanja premoženja. Rok za prijavo terjatev je sicer potekel sredi junija, ko je bilo prijavljenih je 195 terjatev v skupni vrednosti 44.438.127 evrov. Kot je v poročilu sodišču zapisal stečajni upravitelj Tone Jagodic, večino nepremičnega premoženja podjetja v stečaju sestavljajo zemljišča in stavbe, blagovne znamke in oprema v Zapužah in na Bledu. Višina sredstev neunovčene stečajne mase znaša dobrih 16 milijonov evrov, od tega se največ nanaša na nepremično premoženje (7,5 milijona), premoženjske pravice iz naslova blagovnih znamk v višini 7,3 milijona evrov ter opreme v vrednosti 1,2 milijona evrov. Pretežni del tega dela premoženja stečajnega dolžnika je obremenjen z ločitvenimi pravicami, kar pomeni, da se iz tega dela

premoženja poplačajo samo terjatve teh upnikov.

»Upoštevaajoč povezanost s stečajnim dolžnikom Seaway Yachts bo smiselno prodajne aktivnosti obeh stečajnih dolžnikov izpeljati kar najbolj usklajeno oziroma sinhronizirano,« meni Jagodic, ki je skupaj z vodstvom podjetja Seaway Technologies – gre za podjetje s sedežem v italijanskem Tržiču, ki je v stoddotni lasti Seaway Design in je bilo ustanovljeno z namenom servisiranja plovil Seawayevih blagovnih znamk, ki so v Jadranskem morju, po stečaju lastnika pa se je tudi samo znašlo v težavah in v začetku letošnjega leta prenehalo poslovati – predlagal začetek insolventnega postopka v Italiji, saj stanje pri tem subjektu narekuje tovrstno ukrepanje.

Proizvodnja plovil na Zgoši sicer teče pod vodstvom ruskega poslovneža, lastnika podjetja SVP Avio, d. o. o., ki ima Seawayeve prostore in tehnologijo v najemu. Proizvodnja, kot zatrjuje Jagodic, dobro poteka, kar je zelo pomembno zaradi vrednosti, ki jih bo mogoče doseči, ko se bo premoženje stečajnega dolžnika prodajalo.

V soboto srečanje harmonikarjev

Ljubno – V Ljubnem bodo v soboto pripravili tradicionalno srečanje harmonikarjev na frajtonarici. Prireditev, ki bo letos že peto leto zapored, se bo v dvorani doma športnega društva začela ob 19. uri.

Mikavni za reklamne filme

Stara gorenjska mestna jedra, naravne »kulise« in kulturne znamenitosti so mikavne tudi za komercialna snemanja reklamnih filmov. V nekaterih občinah za tovrstna snemanja zaračunavajo takso (ali si za to prizadevajo), v drugih o tem niti ne razmišljajo.

M. A., J. P., D. Ž., V. S., U. P., A. S., M. R.

Kranj – Občina Bohinj je na oktobrsko redno sejo vložila predlog zaračunavanja takse za komercialna snemanja v Bohinju. Zaradi domnevnih nejasnosti, kdaj bi bilo zaračunavanje takse dovoljeno – torej ali bi občina lahko zaračunavala razgled na Bohinj ali le snemanje na javnih površinah, pa je župan Franc Kramar predlog umaknil. Predlog takse je sicer predvidel 500 evrov takse na dan, občinske komisije pa so predlog zvišale na tisoč evrov. Kot je na seji dejal župan, je snemalnih ekip v Bohinju vse več, od njih pa z izjemo parkirnine nimajo nobenega zasluzka. Občine imajo po mnenju pravnikov pri uvedbi tovrstnih taks povsem proste roke, vendar ocenjujejo, da veljajo le za snemanje na javnih površinah, soglasja za snemanje na zasebnih zemljiščih pa morajo podati lastniki, ki se morajo za morebitna nadomestila dogovoriti sami. Takse bi sicer veljale le za komercialna snemanja, brezplačna pa ostanejo tako informativna kot dokumentarna snemanja. Kot je dodal župan Kramar, je razočaran nad pomisleki svetnikov, saj je bil predlog odloka dober, pri pripravi pa so se zgledovali po občinah, ki že imajo tovrstne takse. Zaradi pomislekov nekaterih svetnikov je župan predlog umaknil, o novem predlogu pa za zdaj ne razmišljajo.

Veliko zanimanja za snemanje ne Bledu

Bled zagotovo ponuja eno najprivlačnejših naravnih »kulis« za snemanje tudi komercialnih oglaševalskih filmov. »Na leto se pri nas oglasi tudi do deset komercialnih snemalnih ekip, ki na Bledu želijo posneti film, videospot, oglas in podobno,« je razložil direktor občinske uprave Matjaž Berčon. Za snemanje jim praviloma zaračunajo petsto evrov na snemalni dan. Nekomercialnih snemanj za potrebe promocije na nacionalnih televizijah, je poudaril Berčon, ne zaračunajo. Ravno poleti so tako na primer na Bledu snemali izobraževalno oddajo za otroški program BBC. Občinsko takso so določili z vrednostjo točke na kvadratni meter in glede na obseg javne površine, ki ga v povprečju porabijo

V Škofji Loki je pred leti Audi snemal reklamni spot. / Foto: Gorazd Kavčič

ekipe, potem nanese približno zgoraj navedeni znesek. Odlok, ki to ureja, je v veljavi že leta, ravno ta čas pa ga posodablja glede na novo zakonodajo. Posodobljen odlok naj bi v veljavo stopil z novim letom.

Škofja Loka: za 500 kvadratnih metrov 500 evrov takse

Škofja Loka velja za eno najbolj fotogeničnih slovenskih mest in s svojo podobo privlačnega romantično-nostalgicnega srednjeevropskega mesteca ponuja imenitne lokacije producentom igranih in reklamnih filmov. »Leta 2012 so tam denimo posneli tudi reklamni spot za novi model Audija A5, še prej je v Škofji Loki Audi posnel nekaj fotografij za svoj koledar. V Loki so v zadnjih nekaj letih posneli tudi reklamne spote za Pivovarno Laško (pivo Eleksir), trgovsko verigo Mercator, v atraktivnem reklamnem spotu za Cocktino kampanjo Ug rizni me! se je Loka prelevila v vampirsko mesto Nevergreen, posneli so tudi reklamni film za eno od slovenskih pekarn, ponudnika mobilne telefonije, švedsko loterijo, v okolici Škofje Loke pa je bila posneta tudi reklamna akcija za trgovsko verigo Tuš. Snemanja na javnih površinah ureja odlok o občinskih taksah v Občini Škofja Loka iz leta 2009, ki za komercialna snemanja predpisuje občinsko takso v višini enega evra za kvadratni meter uporabljene površine na dan, kar denimo pomeni, da produkcijska hiša za snemalni dan na 500 kvadratnih metrih uporabljene površine

plača 500 evrov takse,« sporoča Jernej Tavčar s škofje-loške občinske uprave. Letni prihodki iz naslova takse so odvisni od števila produkcij v tekočem letu, števila snemalnih dni in zasedbe površin. »So pa takšna snemanja v korist kraju, saj povečujejo njegovo prepoznavnost in podobo privlačnega, slikovitega, (fil)mičnega kraja, ki ga vsekakor velja obiskati,« še dodaja Tavčar.

Kranj zaračunava, Jesenice ne

Mestna občina Kranj oddaja zemljišča v najem v skladu z določili Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Cene najema so določene v ceniku najema zemljišč Mestne občine Kranj. Za snemanje reklam je najemnina 1,50 evra za kvadratni meter zemljišča na dan.

Na Jesenicah takse ne zaračunavajo, so pa že večkrat omogočili snemanje reklamnih spotov in kratkih filmov na zgodovinskem območju Stare Save, saj menijo, da gre pri tem tudi za promocijo Jesenic.

Občina Kamnik najemnine v primeru prireditev – kamor uvrščajo tudi različna snemanja – zaračunava na podlagi Pravilnika o oddajanju nepremičnega premoženja Občine Kamnik v najem, a najemnine ne zaračunajo, če je prireditev v občinskem interesu. »Občina Kamnik je v maju letos izdala soglasje za brezplačno snemanje televizijskega oglaševalskega sporočila za tuje naročnika (Opel) na javni površini na Perovem zaradi prispevka k turistični

promociji občine Kamnik. V mesecu juniju letos pa se je za najem javne površine v Mekinjah zanimala družba za snemanje videospota podjetja iz Indije, vendar se nato niso odločili za najem,« pojasnjujejo na občini, kjer prihodkov iz naslova snemanj letos tako niso imeli.

Radovljica: snemanja prinašajo prepoznavnost

Tudi Občina Radovljica ne zaračunava takse, čeprav je posebej Linhartov trg priljubljena lokacija za snemanja reklamnih spotov. Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, skladno z odlokom o občinskih taksah zaračunajo le takso za vlogo, ki znaša nekaj več kot 18 evrov. »V staro mestno jedro nekajkrat na leto pridejo ekipe, ki snemajo reklamne spote,« pojasnjuje direktorica LTO Radovljica Nataša Mikelj. »Tega jim ne zaračunavamo, plačajo pa za uporabo baročne dvorane, če jo potrebujejo.« Kot je še povedala, tovrstnih dogodkov ni veliko, tako da ne motijo življenja v starem mestnem jedru, celo obratno. Pred leti, ko je prišla italijanska ekipa, ki je snemala oglas za priznana živilsko blagovno znamko in trg za potrebe snemanja odela v božično dekoracijo, je ta predstavljala dodatno atrakcijo v mestu. »Okrasitev so nam pustili za praznike in nam ob tem dali še odlično idejo za praznično krašenje trga, po kateri se ravnamo zadnjih nekaj let. Ob tem ne gre pozabiti, da člani ekip pri nas spijo in jedo, zgodilo pa se je tudi, da so prišli italijanski turisti, ki so eksplicitno hoteli obiskati kraj, kjer je bil posnet oglas,« je povedala Mikeljeva.

93.8 FM RADIO GORENC

Glasujte in sodelujte v zrebanju za letno vinjeto

NAJ BOLJA GOLOSNA

IME IN PRIIMEK

NASLOV

OBKROŽI ŠT.

- 1 **KLATEŽI**
Punca pojdi z mano
- 2 **OGNJENI MUZIKANTI**
Našel te bom
- 3 **ANSAMBEL SVETLIN**
Ti si kriva deklica

GLASOVNICA

Glasovnico pošljite do vključno 20.11. na naslov
Radio Gorenc, Balos 4, 4290 Tržič / www.radiogorenc.si

Vojska jim nudi socialno varnost

Na Rudnem Polju na Pokljuki se je v sredo zaključil še tretji sklop usposabljanj za športnike, zaposlene v Slovenski vojski, na katerem je dvajset vrhunskih športnikov in športnic ter dva trenerja spoznavala vojaške veščine.

ANDRAŽ SODJA

Rudno polje – V Vojaškem objektu Rudolfa Badjure na Rudnem polju na Pokljuki se je v sredo zaključil še tretji sklop usposabljanj vrhunskih športnikov in športnic zaposlenih v Slovenski vojski. Ti so namreč kot zaposleni v vojski dolžni opraviti vojaške obveznosti, med katere sodi tudi letno tri-dnevno usposabljanje. Tretjega usposabljanja se je udeležilo 20 vrhunskih športnikov in športnic ter dva trenerja, ki so pod strokovnim vodstvom vojaških inštruktorjev spoznavali različne vojaške veščine, ukrepanje zoper kršitelje javnega reda in miru, uporabo sredstev za vklepanje in vezanje, postopke za odvzem prostosti, gibanje na bojišču in vožnjo z bojnimi vozili. Kot je povedal podpolkovnik Jure Velepec, je pomembno, da so športniki v Slovenski vojski

seznanjeni s pravili, redom, pozdravljanjem, da se znajo obnašati kot pripadniki Slovenske vojske in znajo nositi uniformo. »Športnikom poskušamo pripraviti usposabljanja tako, da so zanimiva in koristna. Tudi popoldne pa jim damo možnost treniranja, v okviru usposabljanja pa je tudi kondicijski pohod na Viševnik.« Kot je povedal kanuist, olimpijec Luka Božič, takšne dogodke podpirajo. »Smo v naravi, specialne enote so nam pokazale nekaj veščin, ki nam lahko koristijo. To ni stran vržen čas, vzame nam tri dni na leto in to je malo glede na to, kaj nam vojska nudi. To tudi zelo cenimo.« Podobnega mnenja je tudi strelec, olimpijec in večkratni dobitnik olimpijskih medalj, strelec Rajmond Debevec, ki je poudaril: »Tukaj ni športnikov z visokimi zaslugi, polnimi bančnimi računi, začasnimi bivališči v Monaku in

Strelec Rajmond Debevec in Anastasija Davidova spoznavata načine obvladovanja in vklepanja prijete osebe.

bogatimi sponzorji. To lahko trdim za vsakega med nami, zato je zaposlitev v Slovenski vojski za nas velika pomoč, ki nam omogoča, da se lahko ukvarjamo s športom.« Poleg Debevca,

ki je v Slovenski vojski zaposlen od samega začetka 1991. leta, in Luka Božiča so se tokratnega usposabljanja udeležili tudi gimnastika Teja Belak in Sašo Bertonec, jadranci Tomaž Čopi,

Veronika Macarol in Tina Mrak, alpinistka Anastasija Davidova, motokrosist Sašo Kragelj, atleta Matija Kranjc in Snežana Vukmirovič, kajakašica Špela Ponomarenko Janič in drugi.

Bojan Homan še naprej vodi gorenjsko SDS

Kranj – Ta teden je bilo izvoljeno novo vodstvo Gorenjske regijske koordinacije. Predsednik je znova postal Bojan Homan, ki je v preteklosti že uspešno vodil gorenjski SDS. Bil je tudi poslanec v državnem zboru in dva mandata podžupan Mestne občine Kranj. Na seji so bili zelo kritični do ilegalnih vstopov migrantov v Slovenijo in Evropsko unijo. Menili so, da sta vlada in celotna EU ubrali napačno pot v zvezi z ilegalnimi vstopi migrantov na njeno območje in da bomo dolgoročno vsi doživljali strahotne posledice. Na Gorenjskem bo SDS naredila vse, kar je v njeni moči, da Gorenjska ne dobi stalnih ali začasnih centrov za ilegalce.

Ignac Vidmar novi kranjski svetnik

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na sredini seji potrdili predlog za imenovanje novega svetnika. Nov član sveta Mestne občine Kranj je postal Ignac Vidmar iz SZNKS – Stranke za napredek krajevnih skupnosti, ki je nadomestil pokojnega svetnika Jožeta Lombarja.

GOSPODARSKI KONGRES ZA PODJETNIKE REGIJE ALPE ADRIA

POTENTI {ALPE-ADRIA} 15

23. NOVEMBER 2015, CASINEUM VELDEN
OD 8:00 – 16:00 URE

Velden am Wörthersee | Vrba ob Vrbskem jezeru

Potencial prihaja iz besede potentia = moč, zmogljivost. Kje so moči regije Alpe-Jadran? Katere so njene posebne priložnosti? Kakšne izzive ponuja? Kako torej izkoristiti njen potencial za gospodarsko rast? Odgovore na ta vprašanja bo 23. novembra pomagal razkriti gospodarski kongres **POTENTI {ALPE-ADRIA} 15**. O svojih izkušnjah, pobudah in vizijah bodo spregovorili top podjetniki, gospodarstveniki, mladi startupi in odločevalci, ki potencialne regije Alpe-Jadran že uspešno uveljavljajo.

Kongres bo prispeval h krepitvi zavedanja o priložnosti in izzivih regije Alpe-Jadran in bo pozicioniral Alpe-Jadran kot gospodarski in življenjski prostor za prihodnost. V regiji potencialov med Avstrijo, Slovenijo in Italijo.

Spored, prijava in podrobne informacije:
www.potentialpeadria.eu

PRIREDELJA

SGZ SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
slovenscher wirtschaftsverband
unione economica slovena di caritate
www.sgz.at

WKO
WIRTSCHAFTSKAMMER KÄRNTEN
KAMMER DER WIRTSCHAFTSCHAFTEN

PARTNERJI

SPRIT
SLOVENIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
V KLAGENFURT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
V KLAGENFURT

Moja Slovenija

IMATE DOVOLJ MONOTONEGA VSAKDANA?
POTEM REZERVIRAJTE LET V ENO OD VELIKIH METROPOL!

> V NOV. IN DEC. BOSTE LETELI IZJEMNO UGODNO <

NEPOSREDNO
IZ CELOVCA

#BERLIN
#HAMBURG
#KÖLN

germanwings // Eurowings

f /KaerntenAirport

www.kaernten-airport.at

Dva tedna akcij proti nasilju nad ženskami

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Od 25. novembra do 10. decembra v Sloveniji potekajo dnevi boja proti nasilju nad ženskami, ko se bo po slovenskih krajih zvrstilo več kot štirideset dogodkov. Na Gorenjskem bo v sredo, 25. novembra, na Brdu v organizaciji Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti predavanje in enake možnosti predavanja Pomen razumevanja vidika ženske, žrtve nasilja, za učinkovitejšo pomoč v okviru nacionalne kampanje Vesna – živeti življenje brez nasilja z naslovom Nasilje nad ženskami kot

javnozdravstveni problem. V četrtek, 26. novembra, ob 13. uri pa bo v Domu Janeza Filipiča v Naklem okrogla miza Nasilje nad ženskami in potrebne spremembe zakonodaje. Organizirata jo Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja – Varna hiša Gorenjske in regijska koordinatori- ca za obravnavo nasilja pri CSD Škofja Loka, vodila jo bo Katja Zabukovec Kerin iz Društva za nenasilno komunikacijo, sodelovali pa bodo predstavniki socialnega varstva, sodišča, tožilstva, policije, zdravstva, šolstva in nevladnih organizacij.

Skupaj bodo kovali ideje

V nekdanji Trgovski šoli v Kranju so včeraj odprli prostore delovne skupnosti, ki so jo poimenovali Kovačnica, v njej pa bodo mladi imeli prostor za uresničevanje svojih idej.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Pri kranjski občini so v zadnjem letu izvedli vrsto aktivnosti, namenjenih podjetnosti in mladim, saj želijo ustvarjati pogoje, da bi mladi lažje prišli do samozaposlitve oziroma zaposlitve. Tako v osnovnih šolah podpirajo podjetniške krožke, za srednješolce imajo tako imenovani OpenLab pa tudi zagonski center oziroma Startup na Laborah, najnovejša pridobitev pa je Kovačnica oziroma tako imenovani coworking center, ki so ga včeraj odprli na Župančičevi 22, v prostorih nekdanje Trgovske šole v Kranju.

»Zelo veliko govorimo o novih delovnih mestih pa tudi o podpori podjetništvu. Prav Kovačnica bo združila to dvoje, saj omogočamo sodelovanje in povezovanje med mladimi podjetniki in izkušeni gospodarstveniki. Tistim, ki začnejo s svojo podjetniško potjo, omogočamo osnovne pogoje za delo. To je ogrevan prostor z elektriko, brezžičnim internetom in vsem drugim potrebnim. Hkrati omogoča druženje z izkušeni mentorji in ne nazadnje lahko udeleženci

Kovačnica v nekdanji Trgovski šoli v Kranju je že zaživela. / Foto: Gorazd Kavčič

tukaj združujejo svoje podjetniške ideje,« je ob odprtju Kovačnice povedal kranjski župan Boštjan Trilar.

Pri projektu so svoje moči združili tako občina kot Regionalna razvojna agencija Gorenjske, BSC Kranj ter nekateri drugi partnerji in prostovoljci, ki so skupaj sicer skromno, a lično uredili prostore.

»Sodelo oziroma delo na daljavo je bila osrednja tema enega naših evropskih projektov, saj je to pomembna

tematika, in gibanje mladih na začetku poslovnih poti. V okviru tega se je tudi na Gorenjskem širila ideja o vzpostavljanju prostorov sodela. Lani se je takšen center, imenovan Lokomotiva, vzpostavil v Škofji Loki, od danes ga imamo tudi v Kranju,« je poudarila Franja Gabrovšek Schmidt iz BSC Kranj, vodja in mentorica v Kovačnici, Domen Dolenc pa je pojasnil, da je Kovačnica zaživela že ob njenem nastajanju, saj so mladi

hitro razumeli, kaj jim ponuja. »Kovačnica je prostor predvsem za delo pa tudi za druženje. Organizirali bomo delavnice, predavanja in izobraževanja, nudili bomo mentorstvo, organizirali bomo poslovne izzive in srečanja,« je pojasnil Domen Dolenc ter mlade povabil, da jih obiščete na Facebooku, Twitterju ter se jim seveda pridružite v prijetnih prostorih in na predavanjih, ki jih bodo do konca letošnjega leta pripravili vsak tork ob 19. uri.

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Uradni list RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP in 106/10-popr., 43/2011-ZKZ-C, 57/12, 109/12 in 35/13) in 44. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 33/07) župan Mestne občine Kranj s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi in javni obravnavi

ODLOKA O OBČINSKEM PODROBNEM PROSTORSKEM NAČRTU ZA PRESELITEV KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA KNEZ IN KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA NASTRAN

I.

Mestna občina Kranj naznanja javno razgrnitev:

- dopolnjenega osnutka Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za preselitev kmetijskega gospodarstva Knez in kmetijskega gospodarstva Nastran (v nadaljevanju OPPN Knez in Nastran), ki ga je izdelala družba Mega team, d. o. o., Kranj pod številko projekta OPPN 3/2013, maj 2015, dopolnjen osnutek in Okoljsko poročilo za potrebe celovite presoje vplivov na okolje za OPPN za gradnjo kmetijskih objektov Knez v Mestni občini Kranj, brez oznako, 11. strani, Jelke Pirkovič.

II.

Gradivo iz prve točke bo **javno razgrnjeno od 30. novembra 2015 do 8. januarja 2016** v času uradnih ur v prostorih Mestne občine Kranj, Urad za okolje in prostor (I. nadstropje), Slovenski trg 1, 4000 Kranj in na spletni strani www.kranj.si.

III.

Javna obravnava bo potekala v **četrtek, dne 17. decembra 2015, ob 15. uri** v stavbi Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, **sejna soba št. 15**.

IV.

Vsebina OPPN Knez in Nastran predvideva preselitev kmetije Knez in kmetije Nastran. Preselitev kmetije Knez obsega kmetijska zemljišča z deli parcel št. 838, 839, 840 in 841, vse k.o. Podreča, v velikosti 5.930,00 m², ki v naravi predstavljajo kmetijska zemljišča. Preselitev kmetije Nastran obsega kmetijska zemljišča parcel št. 727 in 728, obe k.o. Kokrica, v velikosti 6.080,00 m², ki v naravi predstavljajo kmetijska zemljišča.

V.

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge k dopolnjenemu osnutku OPPN Knez in Nastran. Pripombe in predlogi se lahko do vključno **8. januarja 2016** dajo pisno ali ustno na mestu javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov, lahko pa se pošljejo na naslov: Mestna občina Kranj, Urad za okolje in prostor, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev OPPN Knez in Nastran«.

Župan Mestne občine Kranj bo po končani javni razgrnitvi zavzel stališča do pripomb in predlogov javnosti. Stališča do pripomb in predlogov bodo objavljena na spletni strani www.kranj.si.

Številka: 350-9/2013
Kranj: 20. 11. 2015

Boštjan Trilar
ŽUPAN

Malo denarja za investicije

VILMA STANOVNIK

Kranj – Svet Mestne občine Kranj je na sredini seji v prvem branju sprejel predlog proračuna za leto 2016, ki predvideva 49,3 milijona evrov prihodkov in 52,9 milijona evrov odhodkov. Razlika med prihodki in odhodki v višini 3,7 milijona evrov se bo pokrila z zadolžitvijo 1,25 milijona evrov in ostankom na računu ob koncu leta 2015 v višini 2,7 milijona evrov.

Pri odhodkih je zelo visok delež tekočih transferov za zavode in plačilo razlike v ceni za oskrbnine v vrtcih, ki znaša kar 22,2 milijona evrov. Investicijski odhodki so načrtovani v višini 11,7 milijona evrov, med njimi za komunalno infrastrukturo Britof-Predoslje 2,39 milijonov evrov, nakup okoljsko sprejemljivejših vozil 0,99 milijona evrov in komunalno infrastrukturo Mlaka pri Kranju 0,97 milijona evrov.

»Pri glasovanju je predlagani proračun dobil visoko podporo svetnic in svetnikov, največ pripomb pa je bilo glede optimizacije dela javnih zavodov. Ker je vlada ta teden sprejela povprečnino 522 evrov, morala pa bi biti 649 evrov, to pomeni, da so zelo omejena sredstva za razvoj oziroma investicije. Zato se seveda tudi jaz strinjam, da je treba optimizirati delo javnih zavodov,« je povedal župan

Boštjan Trilar in dodal, da bo za to treba sprejeti kar nekaj ukrepov.

»Poskušali bomo optimizirati javni potniški promet, kjer občina letno subvencionira kar 1,5 milijona evrov. Prav tako na Ministrstvo za kulturo že nekaj časa apeliram, da prevzame upravljanje in financiranje Prešernovega gledališča v Kranju, ki je eno redkih profesionalnih gledališč, ki se financira iz občinskega in ne iz državnega proračuna, razmišljamo pa tudi o združitvi funkcij javnih zavodov,« je še povedal župan Trilar.

Skrb za svojca v domačem okolju

Gorenja vas, Železniki – Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka v sodelovanju z občinama Gorenja vas - Poljane in Železniki organizira dve delavnici pod naslovom kako skrbeti za nepokretnega svojca v domačem okolju. V Gorenji vasi bo delavnica že prihodnji teden, 25. novembra, ob 17. uri v mali dvorani tamkajšnjega Sokolskega doma. Vodila jo bo dipl. medicinska sestra Tanja Stržinar, ki bo pokazala, kako nepokretnega starostnika obrabati in posedati v postelji, kako mu menjavati plenice, ga kopati in preoblačiti. Na drugi delavnici pa se bodo udeleženci lahko ob sodelovanju višje delovne terapevtke Denis Kamnar naučili podlaganja in nameščanja v razbremenilne položaje, ravnanja z invalidskim vozičkom, posedanja na voziček, stranišče, kopalno kad. Ta delavnica bo 2. decembra prav tako ob 17. uri. Enaki delavnici pripravljajo tudi v Železnikih, in sicer prvo 9. decembra, drugo pa 16. decembra, obakrat ob 17. uri v zdravstvenem domu v Železnikih.

Škofja Loka mladim prijazna občina

Ljubljana – Inštitut za mladinsko politiko je v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije že četrtrič podelil certifikat mladim prijazna občina. Letos so ga prejele občine Škofja Loka, Gornja Radgona in Zagorje ob Savi. Certifikat, ki je prvo tovrstno certificiranje v Evropi, predstavlja priznanje tistim lokalnim skupnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe na prednostnih področjih lokalnih mladinskih politik. Pri izboru so upoštevali načrtnost urejanja področja mladine, participacijo mladih, mladinsko organiziranje, izobraževanje, stanovanjsko politiko, informiranje. V Sloveniji je sedaj že 24 mladim prijaznih občin. Župan občine Škofja Loka Miha Ješe, ki je včeraj v Ljubljani prejel certifikat mladim prijazna občina, je o tem dejal: »Mladi pri nas dobro delajo, imajo dobre možnosti za delo, predvsem pa menim, da je to plod dobrega sodelovanja med mladimi in mladih z občino.« Zasluge pa pripisuje tudi obema mladima podžupanoma, Tinetu Radinji in Robertu Strahu.

»Zapora mostu ne bo potrebna«

»Če ne bo rešitve o napredovanju projekta obnove mostu v Mednem, bomo izvedli loški scenarij, to je zaporo ceste,« je včeraj pri mostu v Mednem napovedal Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič pa pravi, da bodo naredili vse, da zapora ne bo potrebna, in da bi radi še letos izvajalca vpeljali v delo.

MAJA BERTONCELJ

Medno – Pri mostu v Mednem, prek katerega promet še vedno poteka izmenično enosmerno, so se včeraj z ministrom za infrastrukturo dr. Petrom Gašperšičem sestali župani Medvod, Škofje Loke, Železnikov, Žirov in Gorenje vasi - Poljan. Glavni namen sestanka je bila sicer načrtovana medvoška obvoznica, o čemer so se pogovarjali za zaprtimi vrati, še pred tem pa so vsi skupaj stopili pred novinarje pri mostu v Mednem.

Kot je znano, je zadeva glede izbire izvajalca rekonstrukcije mostu znova na Državni revizijski komisiji. »Upamo in računamo, da bo odločitev v kratkem sprejeta. Prosili smo tudi za prioriteto obravnavo. Če bo to zaključeno in bo znana nova odločitev izbire ali potrjena obstoječa, bomo, kar je v

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič se je s petimi župani srečal pri mostu v Mednem in pojasnjeval, kako kaže z rekonstrukcijo.

naših rokah, hitro stvari izvedli naprej. Želimo čimprej izbrati izvajalca. Sredstva so

priljubljena. Upamo, da se bodo dela začela izvajati še letos,« je pojasnil minister

dr. Peter Gašperšič. Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane, ga je ob

tem seznanil s sklepom, ki ga je pet županov sprejelo 6. novembra: »Če ne bo rešitve o napredovanju projekta, bomo v mesecu dni od takrat izpeljali loško-poljanski scenarij, kar pomeni zaporo ceste. Na drugačen način očitno v naši državi ne gre naprej.« Z zaporo ceste je imel v mislih neprekinjeno prehajanje ceste čez prehod za pešce, s čimer bi bil onemogočen promet. Minister je odgovoril: »Računam, da bo prišlo do izbire izvajalca in da zapora ne bo potrebna.« Sredstva za projekt so rezervirana in minister je pojasnil, da če sredstev ne bodo porabili letos, bodo prenešana v prihodnje leto.

Kot smo še slišali od ministra, je problem javnih naročil in pritožb dobro znan, situacija v gradbeništvu pa je taka, da se ponudniki borijo za vsak projekt, za vsak posel: »Ali bodo zaključili s

pritoževanjem ali pa še nadaljevali, ne moremo vedeti. Ni stvar razpisa, ampak naše zakonodaje, ki ponudnikom omogoča, da kadar menijo, da so bili kakorkoli prikrajšani, se lahko pritožijo. Če bo do tega še prihajalo, bomo morali še naprej reševati. Žal druge možnosti ni.«

Župan Medvod Nejc Smole je poudaril, da bo po rekonstrukciji mostu prometni zamašek prestavljen dva kilometra naprej do Stanežič, zato je bil namen večrajšnjega sestanka tudi pregledati možnosti za rešitev tega problema, spregovoriti o medvoški obvoznici, o tem, ali je projekt sploh še realen in izvedljiv, ali pa obstajajo kakšne druge rešitve. Opozoril pa je tudi na obremenjenost lokalnih cest, ki jih vozniki uporabljajo, da se izognejo čakanju pri semaforju pred mostom.

Gradnjo nadaljujejo v Glinjah

ANA ŠUBIC

Cerklje – V občini Cerklje nadaljujejo gradnjo kanalizacije, ki je že več let eden največjih projektov. Ta teden se je gradnja začela v Glinjah (na sliki), kjer bodo zgradili 290 metrov sekundarnih

vodov, v kratkem pa bodo gradbeni stroji zabrnili tudi v Lahovčah, kjer načrtujejo gradnjo stometrskega voda, je napovedal Metod Kropar iz občinske uprave. Skupna vrednost del, ki jih izvaja Gorenjska gradbena družba, je ocenjena na 126 tisoč evrov,

potekala pa bodo, dokler bodo vremenske razmere to dopuščale. Občina Cerklje je letos že zgradila primarno kanalizacijo od Zaloga do občinske meje s Komendo; gre za 1856 metrov kanalov, 785 metrov tlačnega voda in črpališče v Zalogu. Obenem so obnovili tudi vodovod in nekatere ceste. Gradnja je stala 1,1 milijona evrov in jo je 85-odstotno sofinancirala EU. Zgradili so tudi dober kilometer sekundarnih kanalov v osrednjem delu Cerkelj, kjer so hkrati obnovili še vodovod, razsvetljavo in meteorni kanal. Pogodbena vrednost gradnje kanalizacije s spremljajočo infrastrukturo znaša 693 tisoč evrov, financira jo občina.

Ugledna novinarska nagrada za Matica Zormanana

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Društvo novinarjev Slovenije, ki vsako delo podeljuje nagrade s področja novinarstva, je letos za izjemne dosežke v novinarski fotografiji nagradila tudi sodelavca Gorenjskega glasa Matica Zormanana. Porota za podelitev nagrad Čuvaj/watchdog

za leto 2015 je podelila eno nagrado za življenjsko delo, štiri nagrade za izjemne novinarske dosežke, dve nagradi za debitanta, pohvalo in dve nagradi na področju novinarske fotografije. V tej kategoriji je nagrado za najboljšo reportažo prejel Matic Zorman. Izbor so opravili izmed fotografij devetih

avtorjev, prijavljenih je bilo devet reportaž. Večina poslanih fotografij je bilo posnetih med begunci, ki se v kolonah premikajo mimo nas v neznanu, za njimi pa ostajajo pretresljive fotografije, boleči dokumenti današnjega časa. Matic Zorman je iz njih sestavil zgodbo, ki je najbolj prepričala poroto.

Nakupovanje v Celovcu

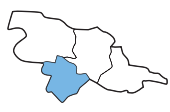
KÄRNTEN
Klagenfurt am Wörthersee

od 49 €
na osebo

- 1 ali 2 nočitvi z zajtrkom
- Vrednostni bon v znesku 10 € za nakupovanje
- Kuponi za posebne ugodnosti, ki veljajo v več kot 100 trgovinah v celovski peš coni
- Vrečka „Klagenfurt Goody-Bag“

Ponudba velja do 20. 12. 2015

www.visitklagenfurt.at

Leto uspešno končanih naložb

Občina Gorenja vas - Poljane v ponedeljek, 23. novembra, praznuje občinski praznik, saj je bila na ta dan v Loškem urbarju datirana prva pisna omemba krajev v občini. Ob tej priložnosti bo jutri ob 19. uri v Sokolskem domu v Gorenji vasi slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj.

MATEJA RANT

Največji razlog za veselje in praznovanje sta letos gotovo obe obvoznici, škofjeloška in gorenjevaška. Kako v Poljanski dolini občutite novi pridobitvi?

»Obe obvoznici sta nedvomno močno približali Poljansko dolino širši regiji in Sloveniji ter seveda obratno. Obe smo čakali dolga desetletja, doživeli veliko preobratov in vztrajnost se je nazadnje vsekakor obrestovala. Sodobni obvoznici predstavljata veliko pridobitev tako za naše gospodarstvo kot za obsežne dnevne migracije prebivalcev, saj so se potovalni časi močno skrajšali. Ko bo urejen tudi prometni odsek Jeprca-Ljubljana, bodo naši kraji dejansko na pragu prestolnice kot osrednjega državnega vozlišča. Pričakujemo, da bodo to novo priložnost znali izkoristiti tudi nosilci turistične dejavnosti.«

Letos ste končali tudi obnovo Šubičeve hiše v Poljanah, ki postaja pomembno kulturno središče. Kje še vidite priložnosti, da bi ta hiša v polnosti zaživela?

»V septembru smo končali večletno obnovo notranjosti in zunanosti Šubičeve hiše, uredili dvoriščno ploščad in mimoidočo prometnico z novimi parkirišči, ki hkrati predstavlja tudi osrednjo šolsko pešpot do poljanske šole. Urejene so nove muzejske zbirke o življenju in delu slikarjev Šubicev, ki smo jih popestrili z utrinji iz pisem, ki so si jih Šubici v svoji ustvarjalni dobi pošiljali med seboj. V hiši stalno gostujejo vedno nove razstave, odvijajo se različne delavnice. V prihodnje pa nas prav zagotovo čaka še veliko dela pri izboljšanju promocije in trženja objekta, ki ga že zdaj obišče veliko šolarjev. Še naprej želimo razvijati povezovanje Šubičeve hiše z dvorcem Visoko in Muzejem Škofja Loka, ki nam je s

svojimi bogatimi izkušnjami že pred leti ponudil sodelovanje.«

Nadaljujete tudi z obnovo Tavčarjevega dvorca. Ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar je ob zadnjem obisku v vaši občini obljubila tudi državni denar za obnovo. Kako kaže?

»Dvorec Visoko je na listi kulturnih spomenikov državnega pomena, zato upravičeno pričakujemo tudi državno pomoč za obnovo dvorca, ki smo jo doslej izvajali le z lastnimi sredstvi. Ministrstvo za kulturo prepotrebne pomoči za interventno obnovo poškodovane strešne kritine za zdaj še ni potrdilo. Občina je kljub temu zelo dejavna pri načrtovanju nadaljnje obnove dvorca, ki smo ji letos dodali odlično restavrirano Tavčarjevo meščansko kuhinjo v pritličju. Že zdaj lahko napovem, da bomo v obnovljenem delu pritličja v sodelovanju z Muzejem Škofja Loka maja prihodnje leto na ogled postavili dve povsem novi razstavnici zbirki iz življenja Ivana in Franje Tavčar ter visoških Kalanov.«

Prenovljena dvorana Sokolskega doma je že v začetku septembra sprejela prve obiskovalce. Kako pa napreduje obnova ostalih prostorov? Kdaj se bo v nove prostore selila občinska uprava?

»Na občini smo se zelo potrudili izpolniti svojo obljubo, da smo v septembru lahko predali namenu obe dvorani Sokolskega doma, po katerih je zelo veliko povpraševanje. Ostali prostori bodo morali z dokončnim urejanjem še nekoliko počakati, saj jih bomo urejali postopoma. Približno petino površine objekta, ki je namenjena občinski upravi, bomo uredili pomladi. Že za potrebe delovanja dvorane pa smo v celoti dogradili obsežna parkirišča ob objektu, urejamo tudi otroško igrišče, ki bo dokončno urejeno prihodnje leto. Slovesno odprtje bomo pripravili maja prihodnje leto

Župan Milan Čadež / Foto: Denis Bozovičar

ob obletnici odprtja Sokolskega doma v Gorenji vasi leta 1923.«

V Sokolski dom naj bi v prihodnje preselili tudi knjižnico. Kdaj se bo lahko izselila iz utesnjenih prostorov na sedanji lokaciji?

»Postopno bomo urejali tudi prostore knjižnice v nadstropju Sokolskega doma. Glavnina del bo zaključena čez dobro leto, v skladu s sodobnimi trendi je potrebno zagotoviti tudi vso opremo. Načrtujemo, da bodo prostori nove knjižnice nared za predajo namenu v prvih mesecih leta 2017. Sočasno nameravamo urediti tudi novo predstavitev edinstvene zbirke gorenjevaškega fotomuzeja iz zapuščine Vlastje Simončiča. Naš cilj je razstavno zbirko inovativno povezati s knjižnično dejavnostjo, ki bo delovala v istem nadstropju Sokolskega doma.«

Preteklo leto so zaznamovale uničujoče poplave, ki so najbolj prizadele dolino Hotovlje. Kdaj bo sanacija v celoti končana?

»Glavnino te skoraj 750 tisoč evrov vredne sanacije v poplavih poškodovane

ceste po Hotovlji bomo zaključili v manj kot pol leta. Čeprav bomo sproti izvedli tudi preko 100 tisoč evrov vredno sanacijo nepredvidenega hribinskega zdrsa neposredno ob gradbišču, si prizadevamo dela končati čim prej tudi iz razloga, da bi lahko sprostili zaporo ceste, brez katere te investicije ni bilo mogoče izvesti, čeprav ta lokalno prebivalstvo močno obremenjuje. Na zgornjem odseku je večina del že izvedena, prav tako na srednjem delu, v spodnjem, najbolj zahtevnem odseku pa dela skupaj z izvajalci vzdrževanja vodotoka še intenzivno potekajo in bodo večinoma končana v decembru. Izpostaviti je treba, da nas v prihodnjem letu čaka še sanacija odseka do Vinharij, del najbolj poškodovanega odseka iz Hotovlje proti Kremenkju pa smo uspeli izvesti že letos. Sanacija poteka še na številnih drugih odsekih poškodovanih občinskih cest, ocenjujemo pa, da zaradi velikega obsega škoda še nekaj let ne bo v celoti odpravljena.«

Družba STC Stari vrh, katere delna lastnica je tudi vaša občina, je pred kratkim po enem letu dobila novega

direktorja, ki je prej to funkcijo opravljal že kot vršilec dolžnosti. Kaj si obetate od novega vodstva na Starem vrhu?

»Občina Gorenja vas - Poljane je ena redkih med številnimi solastniki družbe STC, ki ima povsem jasna pričakovanja od vsakokratnega vodstva STC. Naloga slednjega je izkoristiti vse priložnosti, ki so družbi na voljo za povečanje lastnega prihodka preko celinega leta. Dejstvo je, da zgolj žičniška dejavnost ne more biti ustrezno donosna za zagotavljanje primerne razvoja smučišča. Zato smo prepričani, da bo vodstvo znalo preseči domače razprtije in povezati vse deležnike, da bodo prepoznali nujnost delovanja v korist večje donosnosti družbe. Pričakujemo resno izdelane predloge in razvojne pobude za smučišče, in sicer na ravni, da jih bo mogoče vključiti tudi v nabor projektov za pridobivanje nepovratnih virov sredstev, na osnovi česar jih lahko podpre tudi občina.«

Občina v zadnjem obdobju veliko naporov vložila v promocijo turizma v Poljanski dolini. Že obirate sadove?

»Večkrat sem že izpostavil, da je vlaganje v turizem tek na dolge proge, zato vidimo pred seboj še dolgo pot. Moram pa priznati, da nam strokovna javnost primerljivih lokalnih središč že zdaj izraža priznanja ob doslej opravljenem delu. To nas utruje v prepričanju, da delujemo v pravi smeri in da velja zastavljeno nadaljevati. Še naprej želimo graditi povezovanje z vsemi deležniki, ki so pripravljene sodelovati, in nadaljevati razvoj turistom atraktivnih lokacij, da se bodo lahko ti pri nas v večjem številu zadržali daljši čas in s tem akumulirali dodano vrednost našega turizma. Veliko pričakujemo tudi od novega vodstva Razvojne agencije Sora, s katerim smo se dogovorili za povezovanje in odpiranje Poljanske doline naši prestolnici, ki jo vsako leto obišče veliko število tujih turistov.«

Če nekako strnete pogled na preteklo leto, na kaj ste najbolj ponosni?

»Letošnje leto je prav gotovo neponovljivo po obsegu uspešno zaključenih večletnih investicij, podprtih z nepovratnimi sredstvi, ki smo jih v jesenskem času obeležili z nizom slovesnih odprtij. Začeli smo v septembru z odprtjem gorenjevaške obvoznice in nato Šubičeve hiše, nadaljevali v oktobru z odprtjem osrednje gorenjevaške čistilne naprave z obsežnim kanalizacijskim sistemom, ki sega vse do Trebije, ter odprtjem vodovoda Podvrh-Zapreval. V novembru pa smo slovesno predali namenu še osrednjo čistilno napravo za Javorje, Murave in Dolenčice ter Četeno Ravan. S tem, ko smo zaključili temeljne investicije v komunalno infrastrukturo, tudi odpiramo vrata investicijam na drugih področjih, ki jih prav tako že nekaj časa skrbno pripravljamo, zato verjamem, da se bomo v dobrobiti svojih občanov lahko izkazali tudi v prihodnje.«

Drage občanke, spoštovani občani,

vsako leto znova dokazujemo, da znamo, dokazujemo, da zmoremo, dokazujemo, da lahko naredimo še več in bolje. Ne sedimo križem rok. Moja želja je, da bi vsakdo iz naših krajev v občini vsaj vsakomur s ponosom povedal, da prihaja iz Poljanske doline. Iz doline, kjer smo ubrali lastno, skupno pot razvoja in s tem boljšega življenja. Kaj smo naredili v zadnjem letu, komu se bomo zahvalili za izredne dosežke in česa se lahko veselimo v prihodnosti, bo vidno tudi na Slavnostni akademiji ob občinskem prazniku. Praznujmo in poveselimo se skupaj, zato se nam pridružite.

Župan občine Gorenja vas - Poljane
Milan Čadež

Slavnostna akademija ob prazniku

Gorenja vas - Poljane – Ob 23. novembru, ko v občini Gorenja vas - Poljane praznujejo občinski praznik v spomin na prvo omembo krajev občine v pisnih virih, bodo jutri ob 19. uri v Sokolskem domu pripravili slavnostno akademijo s podelitvijo letošnjih občinskih priznanj. Priznanja občine bodo podelili Stanislavu Bizovičarju za dolgoletno uspešno vodenje krajevne skupnosti Lučine, Francu Miklavčiču za izviren odnos do narave in njenih danosti, Antoniji Oblak za delo na področju turizma in kulture, Klekljarskemu društvu Deteljica za ohranjanje in razvijanje klekljarstva v občini in krajevni odboru Rdečega križa Poljane za dolgoletno človekoljubno delo. Priznanje župana bo prejela Ema Klinec za športne uspehe v smučarskih skokih.

Loka bo zaplesala

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Drevo ob 20.30 se bo v kristalni dvorani Sokolskega doma začela družabna prireditev Loka pleše. Po-budniki za ples so nekdanji loški gimnazijci, ki se še spominjajo plesov v tedanjem Partizanu. Toda ples, stari dobri rok in druženje niso namenjeni zgolj bivšim gimnazijcem, pač pa vsem Ločanom in drugim, ki imajo radi tovrstna

druženja. Skupini zanesenjakov, ki prireditve organizirajo tretje leto zapored, je letos znova prisluhnil Radio Sora, nasproti jim je stopil Sazas, dvorano jim je odstopila škofjeloška občina. Na plesu bo igrala skupina OF, vstopnine ne bo, dobrodošli pa so prostovoljni prispevki, ki jih prireditelji v celoti namenjuje gimnazij-skemu skladu Gaudeamus in s tem pomagajo dijakom iz so-cialno ogroženih družin.

Samodejna vremenska postaja tudi na Jezerskem

Jezersko – Z Jezerskega nas obveščajo, da je tudi tam začela delovati samodejna meteorološka postaja, ki domačine in obiskovalce ažurno obvešča o trenutnem vremenu. Podatki so dosegljivi na spletni povezavi Agencije za okolje, sporočajo pa temperaturo, vlažnost in jakost padavin. Podatki bodo v kratkem vidni tudi na novi jezerski panoramski kameri in jih bodo posredovali radijskim postajam.

Izbrali najlepše cvetje

Turistično društvo Naklo je s priznanji nagradilo lastnike lepo urejenih hiš in vrtov, obenem pa se je spomnilo pomembnih občanov, katerih okroglih obletnic se Nakljanci spominjajo letos.

DAMIJAN JANEŽIČ

Naklo – Prejšnji četrtek je v Domu Janeza Filipiča potekala prireditev Najlepše doma. Osrednje dejanje je bila podelitev priznanj. Za celotno ureditev hiše in vrta so jih prijele družine Čadež s Cegelnice, Marka Hočevarja in Janežič iz Temniške ulice, Tomaža Kozine z Okroglega in Jagodic s

Poličarjeve kmetije na Polici.

Za lepo balkonsko cvetje so priznanja dobile družine Ferencak, Kovačec, Košnjek in Jereb iz Ulice Vinka Rejca v Naklem, družina Igorja Drinovca z Okroglega in družina Uranič iz Strahinja. Priznanje za dolgoletno urejanje javne zelenice je prejel Peter Praprotnik, zahvalno priznanje pa za denarno podporo

društvu Matej Bernard iz podjetja MB.

Predsednik društva Aleš Kokalj je v nagovoru poudaril, da si Naklo zasluži boljše sodelovanje med vsemi deležniki, ki se pojavljajo v javnosti. Predstavil je Španovo znamenje, eno od točk na Poti kulturne dediščine v Naklem. Znamenje je pomembno, ker v njem stoji kip

Srca Jezusovega, delo domačina, kiparja Jožefa Pavlina. Letos mineva 140 let od Pavlinovega rojstva. Damijan Janežič, raziskovalec krajevne zgodovine, je ob deseti obletnici smrti kratko predstavil ljudskega rezbarja, podobarja in jasličarja Janeza Vovka s Police in pevca, organista, pevododjo in skladatelja Valentinca Zelnika s Pivke.

Nagrajenci Turističnega društva Naklo / Foto: David Podobnik

Igrišče v Repnjah dobiva končno podobo

Vodice – V Repnjah se ta čas zaključuje urejanje večnamenskega športnega igrišča, ki je dobilo novo asfaltno prevleko, tribune za gledalce in ograjo. Investicija je vredna 75 tisoč evrov, Občina Vodice pa je zanj pridobila tudi sofinanciranje Fundacije za šport v višini 30 tisoč evrov. »Verjamemo, da so sredstva dobro naložena – v korist in veselje mladih ter manj mladih športnikov, gasilcev in krajanov,« poudarjajo na občini. Sočasno so v okviru vzdrževalnih del uredili in asfaltirali še del ceste nad gasilskim domom proti vodohranu, kar bo preprečilo pogoste podore ceste in izpiranje gramoza ob nalivih, prihodnje leto pa naj bi v Repnjah uredili še manjše otroško igrišče.

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, Uradni list RS, št. 33/2007, 70/2008-ZVO-1B, 108/2009, 80/2010-ZUPUDPP in 106/2010-popr., 43/2011-ZKZ-C, 57/2012, 109/2012 in 35/2013) in 44. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 33/2007) župan Mestne občine Kranj s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi in javni obravnavi

ODLOKA O OBČINSKEM PODROBNEM PROSTORSKEM NAČRTU ZA PRESELITEV KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA ZMRZLIKAR IN KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA KRT

I.

Mestna občina Kranj naznanja javno razgrnitev:

- dopolnjenega osnutka Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za preselitev kmetijskega gospodarstva Zmrzlikar in kmetijskega gospodarstva Krt (v nadaljevanju OPPN Zmrzlikar in Krt), ki ga je februarja 2015 izdelala družba Mega team d.o.o., Kranj pod številko projekta OPPN 4/13, dopolnjen osnutek februar 2015.

II.

Gradivo iz prve točke bo javno razgrnjeno **od 30. novembra 2015 do 8. januarja 2016** v času uradnih ur v prostorih Mestne občine Kranj, Urad za okolje in prostor (I. nadstropje), Slovenski trg 1, 4000 Kranj in na spletni strani www.kranj.si.

III.

Javna obravnava bo potekala v **četrtek, dne 17. decembra 2015 ob 15. uri** v stavbi Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, **sejna soba št. 15**.

IV.

Vsebina OPPN Zmrzlikar in Krt predvideva preselitev kmetije Zmrzlikar in kmetije Krt.

Preselitev kmetije Zmrzlikar obsega kmetijska zemljišča z deli parcel št. 42/2, 40 in 38 vse k.o. Hrastje, v velikosti 4.000,00 m², ki v naravi predstavljajo kmetijska zemljišča.

Preselitev kmetije Krt obsega del zemljišča parcelna št. 1242 k.o. Primskovo, v velikosti 5.988,00 m². Od tega je 3.326,00 m² že obstoječih stavbnih zemljišč namenjenih gradnji objektov, ki neposredno služijo kmetijski proizvodnji, preostali del v izmeri 2.662,00 m² pa so kmetijska zemljišča.

V.

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dati pripombe in predloge k dopolnjenemu osnutku OPPN Zmrzlikar in Krt. Pripombe in predlogi se lahko **do vključno 8. januarja 2016** dajo pisno ali ustno na mestu javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov, lahko pa se pošljejo na naslov: Mestna občina Kranj, Urad za okolje in prostor, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev OPPN Zmrzlikar in Krt«.

Župan Mestne občine Kranj bo po končani javni razgrnitvi zavzel stališča do pripomb in predlogov javnosti. Stališča do pripomb in predlogov bodo objavljena na spletni strani www.kranj.si.

Številka: 350-8/2013
Kranj: 20. 11. 2015

Boštjan Trilar
ŽUPAN

Rojstni dan Qlandie Kranj

sobota, 21. 11., od 16h

- Promenadni nastop Pihalnega orkestra Občine Šenčur;
- Atraktivni nastop svetovnih mladinskih podprvakov Plesnega kluba Miki iz Domžal;
- Glasbeno-animacijski nastop pevke **Mance Špik**;
- Predstavitve **nove maskote Qlandia** in animacija s prikupno maskoto Qlaro;
- Predstavitve **nove himne Qlandie**, pesmice, posvečene novi maskoti, ki jo bo premierno predstavil njen avtor, pevec in otroški animator Grega Sulejmanovič; predstavitev koreografije v izvedbi Plesnega kluba Miki;
- Brezplačno sladkanje z rojstnodnevno torto in še mnogo več ...
- VABLJENI!**

www.qlandia.si

Veronikin Tisto, kar je v nas

Kranj – Danes, v petek, 20. novembra, ob 18. uri bo v Galeriji dr. Ceneta Avguščina v območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine odprtje razstave akademske slikarke Veronike Vesel Potočnik z naslovom Tisto, kar je v nas. Navdih za svoja dela išče v pravljicah, pripovedkah in drugih zapisih, ki so plod človeškega spomina. Razstava je razdeljena na dva sklopa. Prvi predstavlja ilustracije pesmi Čudežno jabolko Neže Maurer, drugi sklop pa zaznamuje simbolika, ki razkriva dvojnost naše osebnosti.

Tančičevi severnokorejski 3D-portreti

Kranj – V Stolpu Škrlovec bo danes, v petek, 20. novembra, ob 19. uri odprtje razstave 3D-fotografij z naslovom 3DPRK avtorja Matjaža Tančiča. Svetovna fotografska organizacija (The World Photography Organization) ga je leta 2013 nagradila z nazivom najboljši 3D-fotograf na svetu. Matjaž Tančič živi in dela med Ljubljano in Pekingom, lani pa je na povabilo Studia Koryo odpotoval v Severno Korejo in v okviru projekta Portreti iz Demokratične ljudske republike Koreje napravil okoli sto portretov državljanov Severne Koreje različnih starosti, družbenih statusov in poklicev. Razstava je bila avgusta na ogled v ljubljanski Galeriji Fotografija, konec septembra so razstavo odprli v Pjongjangu, od danes pa bo na ogled v Kranju.

Koncert v spomin Pavlu Šivicu

Kranj – V ponedeljek, 23. novembra, bo v dvorani Glasbene šole Kranj koncert učencev klavirja iz razreda Jasmine Pogačnik. Obeležili bodo dvajseto obletnico smrti skladatelja Pavla Šivica. Na koncertu bo nastopil tudi komorni godalni orkester z delom Štiri otroške skladbe za klavir in godalni orkester. Kot solistka se bo predstavila Lara Burjek, dirigiral pa bo Tomaž Kukovič. V goste so povabili tudi skladateljevo hčerko Kajo Šivic, ki bo skupaj z voditeljico koncerta Jasmino Pogačnik poslušalcem predstavila zgodbo o očetovem življenju in delu.

Koncert in izdaja pesmarice

Cerklje – Jutri, v soboto, 21. novembra, ob 17. uri bo v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika koncert ob izdaji pesmarice Evropske božične in koledniške ljudske pesmi skladatelja Janeza Močnika. V programu bodo nastopili Moški pevski zbor Janko Kersnik Lukovica, Komorni zbor De profundis Kranj, Grudnove Šmikle, Kvartet Krt in Vokalna skupina Fantje z Jožefovega hriba.

Razstava slik Alojza Štirna

Kranj – V Stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava izbora del, ki jih je Gorenjskemu muzeju podaril slikar Alojz Štirn.

Pot k svetlobi Drage Soklič

Jesenice – V Razstavnem salonu Dolik bo danes, v petek, 20. novembra, ob 18. uri odprtje razstave likovnih del Drage Soklič z naslovom Pot k svetlobi.

V Galeriji Brigita

Lancovo – V Galeriji Brigita v Lancovem bo danes, 20. novembra, ob 18. uri odprtje slikarske razstave Judite Mandelc Kunčič in Brigite Požegar Mulej. Ob odprtju bo tudi pogovor z obema avtoricama.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 21. 11., in nedelja, 22. 11.
21.15 STEVE JOBS
14.00, 16.10, 18.20 MALI PRINC, sinhro.
20.30 MALI PRINC
17.30 NE POZABI
13.35, 18.00, 20.45 SPECTRE
16.20 UPS! NOE JE ODŠEL, sinhro.
19.15 ŠIŠKA DELUXE
14.10, 15.50 HOTEL TRANSILVANIJA 2, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Nedelja, 22. 11.
18.15, 21.00 IGRE LAKOTE: UPOR, 2. DEL
17.20, 20.00 IGRE LAKOTE: UPOR, 2. DEL, 3D
17.30, 18.30, 20.30, 21.20 SPECTRE
18.00 MALI PRINC
11.30, 13.15, 15.30 MALI PRINC, sinhro.
12.30, 14.50, 16.00 MALI PRINC, 3D, sinhro.

20.20 STEVE JOBS
14.10 UPS! NOE JE ODŠEL
12.40, 14.30, 16.20 HOTEL TRANSILVANIJA 2, sinhro.
13.50, 15.40 HOTEL TRANSILVANIJA 2, 3D, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 20. 11.
18.00 MALI PRINC, 3D, sinhro.
20.00 MARIJINA ZGODBA

Sobota, 21. 11.
16.00 MALI PRINC, sinhro.
18.00 DVOBOJ STOLETJA
20.00 MARIJINA ZGODBA

Nedelja, 22. 11.
16.00 MALI PRINC, 3D, sinhro.
18.00 MARIJINA ZGODBA
20.00 DVOBOJ STOLETJA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Fotografija kot slikarsko platno

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj in v kleti Mestne hiše je na ogled razstava fotografij in likovnih del akademskega slikarja Cveta Zlate.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Slikar in grafik Cveto Zlate samostojno ne razstavlja prav pogosto. Je pa prisoten na vseh skupinskih predstavah kranjskega in državnega združenja likovnikov, ustvarja na likovnih kolonijah, sodeluje na likovnih festivalih in vedno prinese kaj novega. Likovno svežega in hkrati tudi družbeno angažiranega, kot so recimo njegove vrane, s katerimi čutimo Slovenijo (I feel Slovenia). Kadar pa se odloči za večjo predstavitev svojega ustvarjanja, je neskončno konkreten. Tudi tokrat.

Konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja, v času, ko je Zlate končeval študij slikarstva na ljubljanski likovni akademiji in ga zaključil s študentsko Prešernovo nagrado, kasneje pa opravil še grafično specialko, se je intenzivno ukvarjal tudi s fotografijo. »Fotografijo sem vedno razumel kot samostojen likovni medij. Tudi zato vedno sem in

še fotografiram,« pove Cveto Zlate, ki je fotografije, ki so ponovno razstavljene po 35 letih (prvič so bile na ogled leta 1980 v Galeriji Prešernove hiše), posnel ob različnih situacijah, bodisi med prijateljskim druženjem v koči pod Storžičem bodisi med slikanjem modela na likovni akademiji. »Tehnično sem jih izvedel na likovni koloniji mladih umetnikov na takratni šoli za miličnike v Tacnu. V temnici sem projiciral fotografije na večji format (160 x 100), kar mi je omogočala kvaliteta oprema v njihovi temnici,« se spominja Zlate. Kot je k razstavi zapisal ddr. Damir Globočnik, omenjeni fotografski opus spada med mejnike v zgodovini domače fotografije. Pričujoče fotografije so bile že v osnovi zasnovane kot likovne podobe – slikarske kompozicije. Figura v kompoziciji, ki je včasih režirana, včasih ne, zavzema osrednji prostor. »Ukvarjam se z likovnim problemom mehko-trdo, če gre na eni strani za

Cveto Zlate predstavlja fotografski opus, ki je bil v času nastanka pred več kot petintridesetimi leti revolucionaren na področju fotografije pri nas. / Foto: Igor Kavčič

trdne lesene dele, so na drugi v kontrastu delno zabrisane figure in po stenah svetle linije, ki te poudarjajo,« dodaja Zlate in poudarja, da se je za ponovno postavitev odločil tudi zato, ker ima danes fotografija drugačno veljavo kot v tistem času in se tretira kot samostojni likovni medij.

Ob fotografijah avtor razstavlja tudi nekaj slikarskih platen iz tistega obdobja, ki se nedvomno navezujejo na fotografije, sugestivni fotografski opus pa je bil v zadnjem času tudi izziv za oblikovanje samostojnih grafičnih kompozicij v tehniki sitotiska, ki so tudi na ogled.

Najboljše Grudnove Šmikle

Na gorenjskem imamo izredno kakovostne ženske pevske zборе, zelo dobra pa je tudi zborovska slika pokrajine v celoti.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Preteklo soboto je v organizaciji škofjeloške območne izpostave JSKD v Kristalni dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki potekalo regijsko tekmovanje odraslih pevskih zasedb. V treh koncertnih sklopih je nastopilo petnajst odličnih gorenjskih pevskih zasedb – najprej dva moška zbor in male pevske skupine, sledili so ženski in nazadnje še mešani zbori. Sicer je nekaj pevskih zborov tokrat manjkalo, kar pa vsekakor ne zmanjšuje kakovosti najboljših med prisotnimi. Vsaka skupina se je predstavila s štirimi pesmimi, od katerih je morala biti ena umetna pesem slovenskega skladatelja, napisana po letu 1985, ena slovenska ljudska, dve skladbi pa sta bili prepuščeni lastni izbiri. Sestavi so skladbe izbrali večinoma v skladu s svojimi pevskimi kvaliteta, zato lahko rečemo, da so bili njihovi nastopi, gledano v celoti, zelo uspešni. Pa vendarle je strokovna komisija, ki so jo tokrat sestavljali eminentni glasbeniki: dirigent

Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka iz Cerkelj se je na regijskem tekmovanju izkazal z zlatim priznanjem. / Foto: Arhiv KMoPZ Davorina Jenka

in nagrajenec Prešernovega sklada Stojan Kuret (predsednik komisije), organist in zborovodja Gregor Klančič ter skladateljica in zborovodkinja Tadeja Vulc, izbrala tudi najboljše ta trenutek. V absolutni razvrstitvi je največ točk, 92 od 100 možnih, prejel Ženski pevski zbor Grudnove Šmikle iz Železnikov z zborovodkinjo Marjeto Naglič. Zlato priznanje z odliko, torej 90 in več točk, sta prejela še Ženski pevski zbor Carmen Manet iz Kranja, ki ga uspešno vodi Primož Kerštanj, ter Domžalski komorni zbor pod vodstvom Ane Erčulj. Zlata priznanja, od

80 do 90 točk, je prejelo kar osem pevskih sestavov, trije so dosegli srebrna in ena zasedba bronasto priznanje. Najboljši mali pevski skupini na Gorenjskem sta ta trenutek Gorenjski oktet, ki ga vodi Andrej Ropas, in Vokalna skupina Cantabile iz Gorenje vasi pod vodstvom Romana Ažbeta. Ob dveh moških zborih je bil najboljši Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka (Cerklje na Gorenjskem) z zborovodjem Jožefom Močnikom, med ženskimi zbori so kot zapisano prednjačile Grudnove Šmikle, med mešanimi zbori pa Domžalski komorni zbor z Ano Erčulj. Slednji je prejel

tudi priznanje za najboljšo izvedbo skladbe, napisane v 19. stoletju, za najboljšo izvedbo sodobne skladbe je priznanje dobil zbor Carmen Manet, najboljšo izvedbo skladbe, napisane od leta 1985 do danes, so prispevale Grudnove Šmikle. Najboljšo slovensko ljudsko pesem pri ženskih zborih je izvedel zbor Moj spev iz Grobelj, pri mešanih zborih je z ljudsko nase opozoril Komorni zbor Limbar iz Moravč, za najboljšo izbiro sporeda pa je nagrado prejela dirigentka Mateja Kališnik iz mešanega pevskega zbora Cantemus iz Kamnika. Najbolj obetavna zborovodkinja je Ana Erčulj.

Med elito še tretji Prevc

S kvalifikacijami danes v Nemčiji novo sezono začinjajo smučarski skakalci. Med šesterico bo prvič Domen Prevc, še tretji iz družine Prevc, ki bo nastopil v karavani najboljših skakalcev na svetu.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Začenja se sezona svetovnega pokala v smučarskih skokih. Danes bodo v Klingenthalu v Nemčiji kvalifikacije za nedeljsko posamično tekmo, jutri pa se bodo skakalci pomerili na ekipni tekmi. Na uvodno prizorišče je včeraj odpotovalo šest slovenskih skakalcev: Peter Prevc, Jurij Tepeš, Robert Kranjec, Domen Prevc, Anže Lanišek in Nejc Dežman.

Zadnje treninge doma so naredili na kranjski skakalnici, kjer so pretekli konec tedna pripravili ledeno smučino. Veselo je bil tudi Peter Prevc, prvo ime naše reprezentance. »Na zaletni rampi sem se ob prvem stiku z ledeno smučino kar zasmel. Občutil sem zimsko drsnost. Sedaj le čakamo, da bo še skakalnica odeta v sneg, kar bo pomenilo odličen trening. Precej bolj mi je skakati na snegu. Je drugače,

Petru Prevcu se bo v karavani svetovnega pokala prvič pridružil Domen Prevc, najmlajši izmed treh bratov. / Foto: Gorazd Kavčič

ko se pelješ po smučini in je okrog tišina. Kar se tiče pristanka, pa je boljše poleti, ker veš, kaj lahko pričakuješ. Pozimi je enkrat ledeno, drugič južni sneg,« je dejal skakalec kranjskega Triglava, ki bo eden izmed favoritov za skupno zmago v svetovnem pokalu. Lani se mu je kristalni globus za las izmuznil iz rok. »Počutiš se lahko

močnega, a dokler ne bodo prišle tekme, da boš skočil in pogledal rezultate, vsaj moji občutki še ne morejo povedati, kaj trenutna pripravljenost pomeni v svetovnem merilu. Že nekaj časa ni bilo nobene tekme, ne veš, koliko je komu forma zrasla ali padla. Šele tekma pokaže realno sliko, vmes so indikatorji, ki nakazujejo,

kako ti gre,« pravi skakalec, ki bo v novo sezono vstopil z dva centimetra daljšimi smučmi. V Klingenthalu bo na tekmi svetovnega pokala prvič v karavani njegov najmlajši brat Domen, tretji Prevc med svetovno elito. Šestnajstletnik je letos v Klingenthalu že stal na najvišji stopnički. Na začetku oktobra je zmagal na zadnji tekmi celinskega pokala, dobro formo pa obdržal tudi v zimsko sezono. Več težav ima Robert Kranjec, najbolj izkušen v ekipi. Sredi oktobra je padel in si poškodoval kolenec, zaradi česar je manj treniral na skakalnici, zato težko ocenjuje svojo pripravljenost. Skakalci imajo sicer tudi za novo sezono visoke cilje. Glavni trener reprezentance Goran Janus si na vseh vrhunčih, kar pomeni v skupnem seštevku svetovnega pokala, na svetovnem prvenstvu v poletih na Kulmu, na novoletni turneji in finalu v Planici, želi uvrstitve v sam vrh.

Tekma preobratov

JOŽE MARINČEK

Kranj – V sredo so hokejisti odigrali tekme državnega hokejskega članskega prvenstva. V ledeni dvorani Zlato polje sta MK Bled kot domačin in Triglav, ki v njej domuje, odigrala tekmo skupine A, ki je prinesla polno preobratov.

Povedli so hokejisti Bleda z 2:0, ko sta zadela Matic Zajšek in Rok Jakopič. V drugi tretjini so varovanci trenerja Gorazda Drinovca z zadetki

Nejca Hočevarja in Urha Pečka izenačili, ko pa je zadel še Luka Logar, pa tudi povedli. Blejci so nato v roku minute in pol zadel kar dvakrat (Klemen Kaimel in Rok Jakopič). V zadnji tretjini je za Triglav najprej izenačil Nejc Vovk, nato pa je kapetan Nejc Hočevar dvakrat zadel za končno zmago s 4:6. Jeseniški hokejisti so na slovenskem derbiju Lige INL v Celju premagali domačo ekipo z 1:2. Jutri jih čaka novo gostovanje pri ekipi Zell am See.

Na tekmi med Bledom in Triglavom je padlo kar deset zadetkov, zmagali so Kranjčani. / Foto: Luka Renar

Domžalčani na gostovanju v Krško

Po neuspehu slovenske nogometne članske reprezentance v dodatnih kvalifikacijah se bo s tekmami 18. kroga nadaljevalo nogometno prvenstvo v prvi slovenski nogometni ligi Telekom. Edini gorenjski prvoligaš, Domžale, bo gostoval v Krškem. Tekma bo jutri z začetkom ob 16. uri. Zadnji jesenski krog pa bodo odigrali nogometaši v drugi in tretji ligi.

Janežič drugi v glasovanju za atleta leta

Kranj – Atletska zveza Slovenije je nagradila najuspešnejše predstavnike v tem športu za leto 2015. Za naj atleta minule sezone sta bila izglasovana sprinterka Maja Mihalinec in skakalec s palico Robert Renner. Priznanji sta dobila prvič. Drugi v glasovanju za naj atleta je bil 20-letni Luka Janežič iz Vodice, ki je letos naredil izjemen napredek. Na evropskem prvenstvu za mlajše člane je v teku na 400 metrov osvojil bronasto medaljo, uspešno pa je nastopil tudi na svetovnem članskem prvenstvu v Pekingu, kjer je izboljšal državni rekord in izpolnil normo za olimpijske igre.

Košarkarski derbi v Šenčurju

V prvi košarkarski ligi Telemach bo jutri v Šenčurju tekma prve in druge ekipe z lestvice: Zlatoroga Laško in Šenčurja Gorenjske gradbene družbe. »Za nami je sanjski uvod v sezono s tremi zmagami. Vsak nasprotnik je premagljiv, tudi Laško,« pravi trener Šenčurja Igor Kešelj.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Pred košarkarji v Ligi Telemach je peti krog tekmovalja. Tri ekipe so še neporažene, od tega dve Gorenjski: Šenčur Gorenjska gradbena družba in škofjeloški LTH Castings, novinci v ligi. Oboji dobro igrajo tudi v pokalnem tekmovanju. Na lestvici vodi Zlatorog Laško, Šenčur je drugi, Ločani so peti. Tekma prvih dveh ekip z lestvice bo jutri v ŠD Šenčur z začetkom ob 19. uri. Doma bodo igrali tudi Ločani, in sicer v nedeljo z začetkom ob 19. uri proti Portorožu. Pred tekmo kroga smo se pogovarjali z Igorjem Kešljem, trenerjem Šenčurja Gorenjske gradbene družbe.

Medvoščan Igor Kešelj, trener Šenčurja Gorenjske gradbene družbe, je že pred sezono napovedal izenačenost lige, kar kažejo tudi uvodni rezultati. / Foto: Gorazd Kavčič

Za kakšen sistem gre? »Naša igra je lani veliko temeljila na igri pod košem in določene ekipe so nas na tem položaju začele ustavljaliti in nas siliti k metu iz zunanjih položajev. Letos smo sestavili ekipo, ki je tudi z zunanjih položajev bolj agresivna in napadalna in tudi zadenemo. To je en del, drugi del pa je obramba. Ekipo smo bistveno pomladili in smo hitrejši in bolj agresivni v obrambi.«

Tri tekme sicer še niso kazalnik cele sezone, pa vendarle: v prejšnjem krogu ste premagali Helios Sunse.

»Odigrali smo tri kroge, v enem smo bili prosti. Kot ste rekli, te prve tekme res še niso kazalnik celotne sezone. Lani smo začeli s štirimi porazi in prišli skoraj v ligo za prvaka. Upam, da ne bo letos ravno obratno, da ne bodo zmagam sledili porazi. Na Helios smo se dobro pripravili. Domžalčani igrajo v štirih tekmovanjih in to se jim pozna na utrujenosti. Imajo naporen urnik. Taktika se nam je tokrat obnesla in smo zmagali. Ta tekma pa ne šteje nič, če ne bomo uspešni še naprej. Sistem tekmovanja je tak, da gredo na koncu trije iz ABA lige, Olimpija, Krka in Tajfun, avtomatsko v ligo za prvaka. Iz ostalih devetih ekip gredo naprej samo tri. Šestim, ki nadaljujejo v ligi za obstanek, se vse zmaže proti nasprotnikom, ki so prišli v ligo za prvaka, brišejo. Lani so se nam na ta način izbrisale štiri zmage. Favoriti za ta tri mesta pred začetkom sezone so bili Rogaska, Helios in Laško. Če ne

bomo premagali tudi drugih ekip in bi bili v ligi za obstanek, nam te zmage ne bodo nič pomagale.«

To soboto doma igrate proti Laškem, vodilni ekipi. Kakšno tekmo pričakujete?

»To je ekipa, ki prav tako igra v štirih tekmovanjih. Rotirajo sedem do osem igralcev. Tukaj je naša prednost, ker imamo v rotaciji vseh dvanajst igralcev. Lahko smo agresivnejši in hitrejši. Njihova igra temelji na dveh igralcih. Če ju bomo ustavili, mislim, da pozitiven rezultat ni nedosegljiv. Če pogledamo celotno sliko, bi morali to tekmo dobiti, sploh ker igramo pred domačimi navijači. Želim si, da bi jih tudi v soboto prišlo veliko.«

Liga je izenačena. So po dobrem uvodu v sezono vaši cilji kaj višji?

»Že pred sezono sem napovedal, da bo liga izenačena. Vsak lahko premaga vsakogar, kar so potrdili tudi rezultati. Ni nepremagljivega nasprotnika. Naša tiha želja je priti v ligo za prvaka, če ne pa vsaj med najboljših osem in igrati v končnici.«

Odigrali ste tri tekme in trikrat zmagali.

»Začetek je res sanjski. V tem letu se nam je zaenkrat vse poklopilo. Sestavili smo dobro ekipo, nismo imeli težav s poškodbami, tudi uvod je odličen. Ekipa je homogena, fantje se med seboj dobro razumejo in delajo, kot je treba. Vzpostavili smo sistem igre, ki jim ustreza. To nam prinaša uspeh.«

pdk
plezalni dnevi kranja
2015

nedelja ob 16:00
LEGENDE ZNOVA
V STENI

Kranj, 27. - 29. nov. 2015
športna dvorana Zlato polje

sobota, 28. november
• 18:00 finale - težavnost

nedelja, 29. november
• 16:00 Legende ...
• 19:00 finale - balvani

spremljevalni program
• ustvarjalne delavnice
• razstava eksotičnih živali
• otroški kotichek

<http://pdk.aokranj.com>

Tatova žrtev zamotila

SIMON ŠUBIC

Golnik – Pred dnevi sta se na Babni Vrt pri Golniku z rdečim avtomobilom ljubljanskega registrskega območja pripeljala neznana moška. Ustavila sta se pred stanovanjsko hišo in lastnika zamotila s pogovorom. Med pogovorom se je eden od moških neopazno odpravil v hišo in iz nje ukradel nekaj zlatnine in denar. Po dejanju sta se lopova s kraja odpeljala.

Policisti opozarjajo, da sta v takih kaznivih dejanjih ključna elementa vzbujanje

pozornosti na eni strani in nepazljivost žrtev na drugi. Storitci, običajno sta vsaj dva, pozornost vzbujajo na različne načine, največkrat s spraševanjem po stvarih ali informacijah, s prodajanjem predmetov sumljive kakovosti in izvora, nudenjem storitev ipd. »To samo po sebi sicer ni problematično, dokler so ti ljudje pod stalnim nadzorom, stvari, s katerimi bi se okoristili, pa nedosegljive in ustrezno shranjene, pospravljene oz. zavarovane,« svetuje Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Zdrsnil pod Kredarico

SIMON ŠUBIC

Kredarica – V torek dopoldne je tujemu planincu, ki je s Kredarice proti Rži sestopal brez derez, zdrsnilo na ledenem pobočju. Po nekaj metrih se je ustavil in poklical na pomoč. Posredovali so gorski reševalci iz Mojstrane in zdravnica

letalka Postaje GRS Rateče s posadko helikopterja Slovenske vojske, ki so odrgnjene, potolčenega in malo podhlajenega planinca oskrbeli ter ga zaradi močnega vetra pospremili do bolj primerne mesta z zavetrjem, da so ga z vitlom dvignili v helikopter. Odpeljali so ga v Mojstrano.

Napačno po avtocesti

SIMON ŠUBIC

Radovljica – Gorenjske policiste so v torek nekaj pred polnočjo opozorili, da po gorenjski avtocesti mimo Radovljice proti Ljubljani neznan voznik osebnega avtomobila vozi po nasprotni smeri. Policisti so se takoj odpeljali

na omenjeno relacijo, vendar jim voznika ni uspelo izslediti.

Zaradi vožnje v napačno smer ni prišlo do prometne nesreče, policisti pa bodo s pomočjo nadzornih kamer Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji skušali ugotoviti znamko in registrsko številko vozila.

Vlaki so obstali

Vrba – Neznani voznik višjega, najverjetneje tovornega vozila je v sredo okoli 19. ure na nezavarovanem prehodu pri Vrbi poškodoval signalizacijo, ki označuje najvišjo višino za varen prehod proge in pretrgal električne žice, ki omogočajo vožnjo vlakov, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Promet na progi od Lesc do Žirovnice je bil zaradi pretrganih žic nekaj časa prekinjen.

Vlomilec odnesel denar

Medvode – Medvoški policisti so v sredo zvečer prejeli obvestilo o vlamu v stanovanjsko hišo na območju Medvod. Pri ogledu kraja so ugotovili, da je neznan storilec tistega dne vlomil skozi atrijska vrata in iz notranjosti odtujil ovojnico z denarjem. Lastnika je nepridiprav oškodoval za približno 1500 evrov.

Nesreča v gozdu

Dovje – V ponedeljek popoldne se je v Dovju pri delu v gozdu poškodoval delavec. Gorski reševalci iz Mojstrane in Kranjske Gore so poškodovanega delavca na kraju oskrbeli, nato pa so ga s helikopterjem Slovenske vojske odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Otroci kurili odpadke

Voge – V ponedeljek popoldne so v naselju Voge pri Kranju otroci v jašku ob hiši zakurili odpadni gradbeni material. Kranjski poklicni gasilci so ogenj pogasili, pregledali okolico objekta in prezračili klet.

Pravda Bornove končana

Kranjsko sodišče bo sodbo v zasebni tožbi Elizabete Ortner Born zoper nekdanje upravljavce Bornovih gozdov na območju Tržiča predvidoma izdalo do konca leta.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na okrožnem sodišču v Kranju se je v sredo končala obravnava v zasebni tožbi danes 90-letne Elizabete Ortner Born zoper nekdanjega direktorja družbe Born Martina Šetinca in podjetje Tara zakoncev Tjane in Riharda Jerebica. Sodnik Aleksander Urankar je strankam napovedal, da bo pisni sklep morda izdal še do konca leta. Dedinja barona Karla Brna v tožbi navaja, da so toženi zlorabili njeno zaupanje in si prisvojili 760 hektarjev gozda, ki je bil njen stvarni vložek v podjetje Born, ki je včasih upravljalo z več kot 3600 hektarji Bornovega gozda na območju Tržiča. Sodišču zato predlaga uveljavitev ničnosti pogodb, na podlagi katerih je izgubila petino vsega gozda, ki je bil leta 2007 v postopku denacionalizacije vrnjen trem Bornovim hčeram, in plačilo 4,5 milijona evrov odškodnine, kolikor naj bi bil izgubljeni gozd vreden.

Na sredinem naroku so za razjasnitev duševnega stanja Ortnerjeve v času sklenitve spornega posla v letu 2009 zaslišali še sodno izvedenko psihiatrične stroke Martino Žmuc Tomori, ki je po pregledu zdravniške dokumentacije tožnice in po seznanitvi z izpovedbami prič na obravnavi ocenila, da pri Ortnerjevi ni našla znakov, da ob podpisu spornih pogodb ne bi bila sposobna presojati, imela pa

Foto: Simon Šubic

Odvetnik Bojan Grubar, pooblaščenec tožnice, v tožbi navaja, da sta Martin Šetinc in podjetje Tara zakoncev Jerebic zlorabila zaupanje Elizabete Ortner Born.

je popolno zaupanje v tožene. »Gospa Ortner je izkazovala popolno zaupanje toženim strankam. Ne gre le za osebno zaupanje, to je bilo povezano tudi z njeno zelo visoko kulturno ozaveščenostjo, njenim osebnim dostojanstvom, povezano je bilo z njeno vero v pravo, pravico, poštenje in poštene medosebne odnose,« je pojasnila. Kot je dodala, Bornova hči od toženih strank ni bila odvisna ne socialno ne ekonomsko, na pomemben način pa je bila od Marka Šetinca in zakoncev Jerebic odvisna poslovno. »Ta odvisnost poslovnega odnosa se gotovo nanaša na zapletenost poslovnih dejanj. Na tej odvisnosti je temeljilo tudi njeno zaupanje v sodelavce v konkretnem poslu. Šlo je za poslovna dejanja v njej nepoznanem okolju, v neki sredini, ki ji ni mogla biti znana. Morda si je še

dodatno predstavljala, da so te stvari še bolj zapletene, kot so bile, zato je zaupala ljudem, za katere je sklepala, da vse to poznajo,« je razložila upokojena psihiatrinja. Na vprašanje Bojana Grubarja, pooblaščenca Elizabete Ortner Born, ali je bila morda tožnica pri sklepanju posla lahkomišelnost, je izvedenka odgovorila, da lahkomišelnost pomeni neko površnost in nepoglobljanje v neko zadevo, kar pa pri Ortnerjevi ni podano.

Po končanem zaslišanju je sodnik Urankar strankam sporočil, da je ostale dokazne predloge zavrnil kot nepotrebne, med njimi tudi predlog obrambe za postavitve sodnega izvedenca ekonomske ali finančne stroke.

Naj spomnimo: Ortnerjeva je leta 2009 s stvarnim vložkom 760 hektarjev gozda dokapitalizirala družbo Born, ki je več let upravljala

z vrnjenimi 3653 hektarji gozda v Jelendolu, s tem pa si je poslovni delež v družbi povečala na 78 odstotkov, ki pa naj bi ga Šetinc in Jerebic brez njene vednosti na podlagi pogodb o odplačnem prenosu in prevzemu poslovnih deležev v družbi Born zmanjšala na zgolj 19 odstotkov, posledično pa se je za toliko povečal delež Šetincu kot direktorju družbe Born in podjetju Tara, katerega prokurist je bil Richard Jerebic. Omenjena sta jo nato kot malega delničarja še iztislila iz podjetja, za vse skupaj pa naj bi prejela zgolj 440 tisoč evrov kupnine. Domnevno oškodovanje dedinj barona Karla Borna so preiskovali tudi gorenjski kriminalisti.

Obtoženi sicer navedene očitke vseskozi zavračajo. Po njihovi razlagi so le urešničevali dogovor med Elizabeto Ortner in njeno sedaj že pokojno sestro Renato Schlosser, ki je živela v ZDA in je sestro prosila, naj njeno tretjino gozdov proda po tržni ceni ali pa jo kupi sama oziroma podjetje Born za milijon evrov. Izvedena dokapitalizacija in darilna pogodba naj bi bili po pojasnitvah Šetinca in zakoncev Jerebic za Ortnerjevo najboljša rešitev, s katero se je Ortnerjeva strinjala. Po mnenju toženih je za vse sodne postopke zoper njih odgovorna njena hči Isabela Ortner Gruber, ki je sedaj skrbnica njenega premoženja. Elizabeta Ortner Born zaradi bolezni na sodišču ni mogla pričati.

Policisti od srede stavkajo

Policisti so v sredo zjutraj začeli stavko, ki bo po njihovih napovedih trajala do izpolnitve njihovih zahtev, med katerimi je tudi 35-odstotni dvig plač.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Predsednik Policijskega sindikata Slovenije Radivoj Urošević je v sredo ob začetku stavke zagotovil, da bodo budno pazili, da ne bodo prizadeli državljanov. Policisti tudi v času stavke izvajajo vse tiste naloge, ki jih zaradi omejenega načina stavke po zakonu morajo. Mednje sodijo vse interventne naloge in odziv na vse telefonske klice, je poudaril Urošević. Kot je dodal, med stavko ne bodo sankcionirali manjših kršitev.

Predsednik Sindikata policistov Slovenije Zoran

Petrovič je poudaril, da je do stavke prišlo zaradi neodzivnosti vlade, ne pa ker bi jo želeli policisti. Kot je pojasnil, se od policistov pričakuje, da se nahajajo v enotah ter ne izvajajo nobenega ukrepa na lastno iniciativo in preventivnih aktivnosti. Po njegovih besedah tudi ne pišejo poročil o opravljenem delu, v določenem trenutku pa lahko tudi omejijo zaznavanje določenih prekrškov. Obenem je poudaril, da pri stavki ne gre za izkoriščanje migrantske krize, saj so svoje prve zahteve vladi poslali že aprila, pred prvim migrant-skim valom.

»Edini v Evropi smo, kjer policija stavka, in to je sramota,« pa se je na policijsko stavko odzval predsednik vlade Miro Cerar. Stavko je v času, ko v Evropi vladata napete varnostne razmere, označil za neodgovorno in nedostojno za policijo. Ocenil je, da gre za izsiljevanje države, na kar pa ne bo pristal ne glede na posledice. Čeprav je ne samo razočaran, ampak tudi ogorčen, je napovedal nadaljevanje pogajanj s policijskima sindikatoma, a v sredo do novega srečanja vseeno ni prišlo.

Policijski stavkovni odbor je Cerarju odgovoril, da je

bila letos stavka izvedena na Nizozemskem, napovedana pa tudi v Franciji, a je francoska vlada takoj pristopila h konstruktivnim pogajanjem, ki so stavko pravočasno preprečila. Očitno so mu še, da se je nedostojno izrazil o legitimni pravici policistov, ki so v stavko prisiljeni zaradi neizpolnjevanja sporazumov in pogodb, ki jih je prav vlada v prvi vrsti dolžna spoštovati.

Po mnenju generalnega direktorja policije Marjana Fanka v tako napetih varnostnih razmerah ni čas za napete izjave niti dejanja, od vseh odgovornih in vpletenih pa prvi mož policije pričakuje, da bodo razmere umirjali in ne obratno. Ob tem je opozoril, da je bila policija vrsto let finančno, kadrovska in tehnično zastopljena, kljub temu pa so policisti svoje delo in poslanstvo opravljali z vso odgovornostjo in pripadnostjo.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

POSLOVNI GLAS

Savatech v švedsko last

Kranjski Savatech skupaj z materinsko družbo, češkim ČGS Holdingom, prevzema švedski gumarski velikan Trelleborg.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjsko gumarsko podjetje Savatech bo v kratkem dobilo novega lastnika. Švedski gumarski koncern Trelleborg je namreč prejšnji teden na svoji spletni strani objavil, da so podpisali pogodbo za prevzem češke družbe ČGS Holding, ki ima v lasti tudi kranjsko podjetje. Češka družba je namreč Savatech leta 2012 od Save kupila za skoraj 700 milijonov evrov. Trelleborg bo za češki holding odšteli več kot milijardo evrov, transakcija pa bo zaključena po pridobitvi dovoljenj institucij za varstvo konkurence, predvidoma v prvi polovici prihodnjega leta.

Na Savatech smo se obrnili z vprašanjem, kako bo menjava lastnika vplivala na njihovo nadaljnje poslovanje oziroma ali bo v Kranju ostala vsa obstoječa proizvodnja, odgovor pa so nam obljubili v naslednjih dneh. So pa iz kranjske družbe pred dnevi časniku Dnevnik posredovali izjavo predsednika uprave Trelleborge Petra Nilssona, ki je ocenil, da je prevzem ČGS

odlična strateška poteza, ki bo povečala njihove zmogljivosti in jim prinesla številne prednosti. »Obenem gre tudi za sinergije med družbami in načrtujemo postopno integracijo prevzetih družb v pet poslovnih področij družbe Trelleborg.« je povedal Nilsson.

S tem novega lastnika dobiva tudi kranjski Savatech, ki ga je Sava leta 2012 za skoraj 70 milijonov evrov prodala češkemu holdingu. Leto kasneje so si češki lastniki z zmanjšanjem osnovnega kapitala Savatecha izplačali 33 milijonov evrov. Savatech pa je tudi v zadnjih letih posloval z dobičkom. Leta 2012 je ta znašal sedem milijonov evrov, naslednji dve leti pa je presegal devet milijonov evrov.

Savatech, ki ga od lani vodi direktorja Rudolf Peca in Vesna Čadež, sicer v zadnjih letih dobro posluje. Svoje izdelke in storitve izvažajo v več kot sto držav na vseh petih kontinentih, njih tradicionalno največji trg pa je Nemčija. Od leta 2008 in do 2012, ko je prešel v češko last, se je čisti dobiček podjetja povečal za več kot 23-krat

Pred tremi leti so bili vodilni v češkem holdingu ČGS in Savi (na sliki) zadovoljni zaradi sklenjene prodaje Savatecha, ki sedaj prehaja v last švedskega koncerna Trelleborg.

na 7,6 milijona evrov, v prvem letu pod češkim lastnikom pa so ga še povečali na 10,3 milijona evrov. Skupina Savatech je lani ustvarila 120,7 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za dva milijona evrov več kot v letu 2013. Družba Savatech je realizirala 112,6 milijona evrov prihodkov. Čisti dobiček Skupine Savatech je lani

znašal 9,4 milijona evrov, kolikor je znašal tudi čisti dobiček podjetja Savatech. Donosnost kapitala v letu 2014 je za Skupino Savatech znašala 12,6 odstotka, v podjetju Savatech pa 13,2 odstotka. Delež kapitala v celotnih obveznostih Skupine Savatech se je glede na preteklo leto povečal za 7 odstotnih točk in tako znaša 59 odstotkov.

V letu 2014 je imela Skupina povprečno 960 zaposlenih, kar je štiri odstotke več kot leto prej. V podjetju Savatech je delalo 83 odstotkov vseh zaposlenih. V lanskem letu so v Kranju izvedli za 2,9 milijona evrov investicij, največ v moderniziranje in posodabljanje tehnološke opreme ter izboljšanje delovnega okolja zaposlenim.

Zadnji korak: namensko digitalno potrdilo

Kranj – Davčni zavezanci, ki izdajajo račune in so zavezani k davčnemu potrjevanju računov (tudi uporabniki vezane knjige računov in t. i. mini blagajne v eDavkih), potrebujejo namensko digitalno potrdilo, s pomočjo katerega bodo lahko poslali v informacijski sistem finančne uprave podatke o poslovnih prostorih in podatke o izdanih računih. Zahtevek za pridobitev tovrstnega potrdila lahko vložijo prek portala eDavki, tisti, ki še niso registrirani kot uporabniki tega portala, pa naj za to čim prej pooblastijo koga drugega, morda računovodski servis ali ponudnika davčne blagajne. Davčne blagajne bodo morali uporabljati od 2. januarja 2016 dalje.

Prevzemna ponudba za Pivovarno Laško

Kranj – Nizozemska družba Heineken International B.V., ki je že več kot 53-odstotna lastnica Pivovarne Laško, je v torek objavila ponudbo za prevzem še preostalih delnic. Za delnico ponuja 25,56 evra, ponudba pa velja do vključno 15. januarja 2016 do 12. ure. Ker je prevzemnik že več kot polovični lastnik prevzemne družbe, v ponudbi ni določil praga uspešnosti ponudbe oz. najnižjega odstotka vseh delnic, ki bi jih moral pridobiti.

Priložnost za čezmejne posle

Vrba/Velden – Veliko se je govorilo o priložnostih alpsko-jadranskega prostora, marsikaj je bilo uresničeno, veliko priložnosti in potenciala pa na to še čaka. Okoliščine za čezmejne posle in projekte je treba še naprej izboljševati, da bodo možnosti tega območja v celoti izkoriščene, sta v vabilu na strokovno posvetovanje Potenti (Alpe Adria) zapisala organizatorja Slovenska gospodarska zveza in Koroška gospodarska zbornica iz Celovca. Konferenca bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 9. uri v Casineumu v Vrbi/Velden ob Vrbskem jezeru. Med predavatelji bodo strokovnjaki, znanstveniki in gospodarstveniki, ki v prostoru Alpe Adria že uspešno izkoriščajo potenciale za poslovni uspeh, med njimi Peter Kraljič, Christoph Kulterer, Janez Škrabec, Marko Lotrič, Edi Kraus, člani vodstva gospodarskih zbornic Slovenije in Koroške ter predstavniki slovenske in koroške deželne vlade. Na konferenco so vabljeni tudi podjetniki, ki se želijo vključiti v čezmejno gospodarsko sodelovanje.

Novosti Top arhitekt in Posebni gost Ambienta

Ljubljana – Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v torek odprli 26. sejem pohištva Ambient, ki bo zaprl vrata v nedeljo. 158 podjetij iz 17 držav predstavlja notranjo opremo, dodatke za dom, talne obloge, tehniko za hlajenje in ogrevanje, stavbno pohištvo, montažne hiše in drugo. Ob odprtju sejma so podelili nagrade in priznanja razstavljenim izdelkom, ki so jih izbrale posebne komisije. Novosti letošnjega sejma sta brezplačno arhitekturno svetovanje za obiskovalce Top arhitekt in Posebni gost Ambienta – skupina mladih z imenom Brands of Friends: prijatelji svežih in inovativnih oblikovalskih zgodb iz Slovenije. V okviru sejma potekata prvič umetniška tržnica ARTish in šesta borza in razstava Top ideje, na kateri se predstavlja več kot trideset mladih arhitektov in oblikovalcev. V sredo je bil na sejmu pogovor o sedanjih in prihodnjih trendih oblikovanja v luči trajnostnega razvoja in migracij.

POŠTA SLOVENIJE

POENOSTAVITE SI POSLOVANJE
Z DIGITALNIMI STORITVAMI POŠTE SLOVENIJE.

Digitalna pisarna

Digitalno poslovanje

Podatkovni center

PoštAR

POŠTA@CA

Storitve v oblaku - IaaS

☎ 080 14 46
www.posita.si

Obiskali bodo vsa čebelarstva

CVETO ZAPLOTNIK

Brdo pri Lukovici – V Čebelarstvu Slovenije so se v okviru prizadevanj, da bi 20. maj, rojstni dan čebelarja Antona Janše z Breznice, razglasili za svetovni dan čebel, lotili projekta Svetovni dan čebel združuje Slovence in povezuje svet. V okviru projekta bodo predsednik čebelarstva Boštjan Noč, člani upravnega in nadzornega odbora in zaposleni na zvezi od decembra letos do marca prihodnje leto s prepoznanim vozilom obiskali

vseh 210 čebelarstev v Sloveniji in jih seznanili s pobudo za svetovni dan čebel. K sodelovanju so povabili tudi župane, poslance, gospodarstvenike, kulturnike, športnike, glasbenike in druge znane osebnosti. Z izvedbo projekta so začeli včeraj, v četrtek, ko so na ploščadi pred stavbo ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izročili ministru Dejanu Židanu listino Stopimo skupaj in torto iz ajdove moke, medu in ekološke skute, ki so jo izdelali v Biotehniškem centru Naklo.

Rejci z ministrom o mlečni krizi

Domžale – Društvo rejcev govedu črno-bele pasme v Sloveniji, ki je priznana rejska organizacija za črno-belo pasmo goved, bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 10. uri pripravilo volilni občni zbor društva, na katerem bodo člani izvolili tudi nov upravni in nadzorni odbor ter novega predsednika. V strokovnem delu občnega zbora bo gost minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, tema pogovora bo skupna kmetijska politika Evropske unije za obdobje 2015–2020, pri tem pa bo dal poudarek mlečni krizi v Evropi, programu razvoja podeželja, še zlasti ukrepom v govedoreji, in prenosu znanja na področju govedoreje. Branko Ravnik, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, bo predstavil izvajanje strokovnih nalog na področju kontrole in selekcije v prihodnjem letu. Na zboru bodo tudi predstavili krave z življenjsko mlečnostjo nad 100.000 kilogramov in njihovim rejcem podelili priznanja.

O davčnem potrjevanju računov

Kranj – Zakon o potrjevanju davčnih računov, ki predvideva uvedbo davčnih blagajn, prinaša novosti tudi za kmetije. Kmetijska svetovalna služba bo zato na to temo pripravila prihodnji teden tri predavanja. Prvo bo v ponedeljek ob 10. uri v prostorih kmetijske zadruge v Cerkljah, drugo v torek ob 10. uri v prostorih Kmetijsko gozdarske zadruge Sloga Kranj na Primskovem in tretje v sredo, prav tako ob 10. uri, v prostorih kmetijske zadruge v Križah. Predavala bo Ana Demšar - Benedičič, specialistka za ekonomiko v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, ki bo kmete seznanila s tem, kaj morajo narediti do uvedbe davčnih blagajn. Sprememba zadeva kmetije, ki so dolžne voditi poslovne knjige in morajo za gotovinsko poslovanje izdajati račune.

Uskladitev do konca leta

Kmetije, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi, se morajo z novo uredbo uskladiti do začetka prihodnjega leta, izjema so le kmetije, ki so prejele denar iz programa razvoja podeželja. Prilagoditev je odvisna od tega, kdaj je kmetija dobila dovoljenje za opravljanje dejavnosti.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Sredi avgusta letos je začela veljati nova uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, ki nalaga kmetijam, da do 1. januarja 2016 uskladijo svojo dejavnost z določbami uredbe. Glavni pogoj je, da imajo vsaj en hektar primerljivih kmetijskih površin ali vsaj deset čebeljih panjev, če se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi s področja čebelarstva. Za kmetije, ki izvajajo živilsko dejavnost, je pogoj tudi vpis v register obratov.

Kako se bo kmetija z dopolnilno dejavnostjo prilagodila novim predpisom, je odvisna od tega, kdaj je pridobila dovoljenje za opravljanje dejavnosti. Če ga je pridobila po letošnjem 15. avgustu, torej že po tem, ko je začela veljati nova uredba, ni nobenih sprememb, upravna enota bo dejavnost vpisala v register kmetijskih gospodarstev. Za kmetije, ki so pridobile odločbo oz. dovoljenje za opravljanje dejavnosti pred uveljavitvijo sedanje uredbe, torej pred letošnjim 15. avgustom, bo upravna enota na podlagi evidenc preverila, ali je dejavnost skladna z uredbo. Če bo ugotovila, da ni odstopanj, bo opravila vpis dovoljenja v register kmetijskih gospodarstev ter kmetu poslala obvestilo o ugotovljenem stanju in izvedenih aktivnostih, s tem pa bo seznanila tudi agencijo za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) in finančno upravo

Vse kmetije z dopolnilno dejavnostjo, z izjemo tistih, ki so prejele denar iz programa razvoja podeželja, se morajo uskladiti z zakonom in uredbo do novega leta.

Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj pripravlja dve predavanji o novi uredbi o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji – prvo bo v torek, 24. novembra, ob 9. uri v gasilskem domu na Trati pri Škofji Loki, drugo pa v ponedeljek, 30. novembra, ob 15. uri, prav tako v gasilskem domu na Trati. Predavala bo Vanja Bajd Frelih, koordinatorka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti.

(Furs). Za kmeta ne bo dodatnih stroškov upravnih taks, saj bo upravna enota postopek za razveljavitev dovoljenja. V primeru, da kmetija z dopolnilno dejavnostjo ne izpolnjuje katerega od pogojev iz zakona o kmetijstvu in uredbe ali da se s tovrstno dejavnostjo ne ukvarja več, jo lahko opravlja le še do 1.

januarja 2016, upravna enota pa bo po tem roku po uradni dolžnosti začela postopek za razveljavitev dovoljenja, o čemer bo obvestila tudi kmetijo. Če bo kmetija v tem času izpolnila predpisane pogoje, bo upravna enota postopek ustavila in dopolnilno dejavnost vpisala v register kmetijskih gospodarstev. Za

kmetije, ki so za izvajanje dopolnilne dejavnosti prejele denar za ukrepe iz programa razvoja podeželja, veljajo prehodne določbe, na podlagi katerih se jim ni treba prilagoditi do 1. januarja 2016, ampak v šestdesetih dneh po poteku petletnih obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

Kot je znano, je nova uredba prinesla nekatere poenostavitve za kmetije. Najpomembnejša je ukinitve vodenja evidenc za izkazovanje porekla in deleža surovin. Po novem to ugotavljajo na podlagi prejetih računov ali z drugimi dokazili, ki vsebujejo podatke o količinah, poreklu ali vrednosti surovin.

Danes je dan slovenske hrane

Danes, v petek, je dan slovenske hrane, otrokom v vrtcih in šolah bodo postregli s tradicionalnim slovenskim zajtrkom.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je pred tremi leti na pobudo Čebelarstva Slovenije razglasila tretji petek v novembru za dan slovenske hrane, s katerim želi podpreti slovenske pridelovalce in predelovalce hrane, okrepiti zavedanje o pomenu prehranske varnosti, spodbujati zdrav način prehranjevanja in seznanjati mlade s postopki pridelave in predelave. Letos bo dan slovenske hrane danes, v petek, dan pa se bo začel s tradicionalnim slovenskim zajtrkom, ko bodo otrokom iz vrtcev in osnovnih šol postregli z živili iz lokalnega

okolja – s kruhom, mlekom, maslom, medom in jabolki. Pri projektu sodelujejo tri ministrstva – za kmetijstvo, za zdravje in za izobraževanje, poleg njih pa še čebelarstva zveza, kmetijsko-gozdarska zbornica, zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, združena zveza, zavod za šolstvo in nacionalni inštitut za javno zdravje. Ponekod se bodo otrokom pri zajtrku pridružili gostje: ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar bo na zajtrku v Osnovni šoli Stranje, predsednik čebelarstva zveze Boštjan Noč v domači osnovni šoli v Žirovnici, poslanka Irena Kotnik v Vrtcu Tržič...

V zbornici kmetijskih in živilskih podjetij so priporočili podjetjem, da bi na dan slovenske hrane tudi zaposlenim pripravili tradicionalni slovenski zajtrk z živili iz lokalnega okolja.

Na inštitutu za javno zdravje ugotavljajo, da je zajtrk najpomembnejši dnevni otrok, še zlasti za otroke in mladostnike. Otroci, ki redno uživajo zajtrk, imajo boljše miselne in spominske zmožnosti in lažje sledijo pouku; prehranske navade, ki se oblikujejo

v otroštvu in mladostništvu, pa vplivajo tudi na način prehranjevanja in s tem na zdravje v kasnejšem obdobju. Lanska raziskava, ki jo je izvedel inštitut, je pokazala, da vsak dan med šolskimi dnevi redno zajtrkuje 45 odstotkov otrok in da se je delež v primerjavi s podobno raziskavo v letu 2002 zvišal; prvič po letu 2010 pa se je znižal tudi delež čezmerno hranjenih in debelih otrok in mladostnikov. Eden od razlogov, da mladostniki najpogosteje opuščajo zajtrk, je tudi dobro dostopna šolska malica, ki je po oceni inštituta v mnogih primerih prezgodnja in preobilna.

Velika stara sanjska knjiga bralcem že desetletja pomaga razvozlati skrivnosti sanj, tokrat pa je doživela spremembo, s katero je za bralce postala še dostopnejša in mikavnejša. Knjiga ima bogat geslovnik z ilustracijami, pri razreševanju ugank naše podzavesti pa pomagajo še sporočila števil.

Redna cena knjige je 19,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le

9,90
EUR

* poština

Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Narava je papirni industriji zapisana v genih

Pod naslovom Papirništvo: Odličen primer krožnega gospodarjenja so v sredo na Bledu pripravili 19. dan slovenskega papirništva, na katerem so gostili okrog 250 udeležencev iz devetih držav.

MATEJA RANT

Bled – »Papirnice so že pred več desetletji s sistematičnimi prizadevanji vgradile v svoje poslovanje recikliranje in krožno gospodarjenje, in to mnogo pred tem, preden so ti izrazi postali modni,« je uvodoma poudaril predsednik Društva inženirjev in tehnikov papirništva Marko Jagodič in dodal: »Papirničarji imamo naravo zapisano v genih in smo lahko vzor tudi drugim industrijam.« Že njihova surovina izhaja iz narave, pri čemer za izdelavo celuloze uporabljajo les slabše kakovosti. Njihovi izdelki se proizvajajo s pomočjo okolju prijaznih tehnologij s čim manj energije v proizvodnih procesih, kar ostane, pa je mogoče ponovno uporabiti. Predsednik upravnega odbora Združenja papirne in papirno predelovalne industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije Tadej Gosak je zato opozoril, da ima papirništvo v javnosti po krivici slab ugled, saj je to panoga, ki deluje kot odličen primer krožnega gospodarjenja.

Papirna industrija je po besedah Tadeja Gosaka v preteklosti izjemno izboljšala energetska in okoljska učinkovitost in danes deluje kot zanesljiv in kakovosten delodajalec. »V našem združenju je ta čas 111 podjetij, ki skupaj zaposlujejo okrog štiri tisoč ljudi. Več kot sedemdeset odstotkov prometa ustvarijo na tujih trgih.« Lansko leto so končali

Na Bledu so v sredo pripravili 19. dan slovenskega papirništva. Na fotografiji levo direktor Količevo Kartona Branko Rožič. / Foto: Gorazd Kavčič

s 7,6-odstotno rastjo obsega proizvodnje, za letos načrtujejo petodstotno rast. Gosak je še izpostavil, da so v zadnjih letih v razvoj tehnologij vložili tristo milijonov evrov. Ne glede na našeto, je opozoril, na papirno industrijo mnogi še vedno gledajo kot na umazano industrijo, ki uničuje gozdove, k čemur je po njegovih besedah veliko pripomogel tudi hiter razvoj digitalnih tehnologij. »Za papirno industrijo brez zadržkov trdim, da je bila eden večjih pobudnikov trajnostnega razvoja v zadnjih tridesetih letih. Že v šoli so nas učili, da je treba zbirati papir, kar je vpeljala papirna industrija.«

Kot pomanjkljivost je navedel, da v Sloveniji nimamo

lastne proizvodnje celuloze, kar bi jim omogočilo neodvisnost. Poleg tega je opozoril, da sistem zbiranja papirja pri nas ne deluje dobro, saj do slovenskih papirnic pride le polovica zbranega odpadnega papirja, kar zadošča zgolj za slabo tretjino njihovih potreb. Kot je še poudaril Gosak, je papirna industrija naredila ogromno za zvišanje učinkovitosti proizvodnje. »Iz manj kot tone surovin smo sposobni izdelati tona papirja,« se je pohvalil. Ne glede na to, je dodal, pa še vedno nastaja veliko odpadkov, predvsem papirniški mulj, ki predstavlja velik strošek. »A z dodatnim vlaganjem bi tudi iz tega lahko nastali novi izdelki z dodano vrednostjo.« Dodal je še,

da papirna industrija deluje uspešno kljub številnim izzivom in težjim pogojem na področju okoljevarstvenih in drugih dajatev, kot so jih deležni tekmeči, ki prihajajo z drugih koncev sveta. Zato računajo na razumevanje zakonodajalcev, da bi jim omogočili pogoje za dolgoročno vlaganja, s čimer bo papirna industrija ostala konkurenčna in razvojno naravnana. »Sami bremena napredka ne bomo zmogli,« je še opozoril Gosak. Tudi generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije Samo Hribar Milič je poudaril, da imamo v Sloveniji dovolj prostora za to, da bi slovensko papirništvo delalo v bolj konkurenčnih pogojih, obenem pa bi ohranili socialno državo.

Priznanja gorenjskim inovatorjem

Na forumu inovacij so z Gorenjskega priznanje za inovacije prejeli Matjaž Loc, Acroni in M-Sora.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Največja konkurenčna prednost Slovenije so ljudje, ki znajo razmišljati, so odprti in imajo ideje, jih znajo uresničevati in tudi prodati,« je dejal Aleš Cantarutti, državni sekretar ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, na jubilejnem, desetem Slovenskem forumu inovacij, ki ga je agencija Spirit Slovenija pripravila v torek in v sredo v Šempetru pri Gorici.

Na forumu so razglasili najboljše inovacije v posameznih kategorijah. Med posamezniki in skupinami posameznikov je priznanje prejel Matjaž Loc, ki je ustvaril inovativno leseno igračo Lucky 3 in 1, to je poganjalček, iz katerega lahko nastane trikolo s pogonom na prednjem kolesu ali skiro. V skupini srednje velikih in velikih podjetij je priznanje prejel jeniški Acroni za razvoj visokoogljčnega jekla po postopku kontinuiranega litja,

posebno priznanje pa je prejela še M-Sora Žiri za leseno okno ReWin.

V ocenjevanju za predstavitve na forumu inovacij je sodelovalo 87 inovacij, ki so jih poslala podjetja, inovatorji in podjetniki posamezniki, raziskovalno-razvojnne ustanove ter študenti in dijaki. Ocenjevalna komisija, ki jo je sestavljalo 36 strokovnjakov, je izmed njih za predstavitve na forumu izbrala 45 najboljših, od tega 32 inovativnih izdelkov

in 12 inovativnih storitev. Približno dve tretjini inovacij sta že v fazi izvedbe oz. uresničitve.

Kot je dejal Gorazd Mihelič, v. d. direktorja Spirit Slovenija, so slovenski inovatorji prepoznali forum inovacij kot odskočno desko za prodor njihovih inovacij na slovenski pa tudi na mednarodni trg. V desetih letih so za sodelovanje na forumu prijavili 1600 inovacij, od tega so jih 460 javno predstavili na razstavi.

Vodič po življenjskih zavarovanjih

Zveza potrošnikov Slovenije in Slovensko zavarovalno združenje sta izdala knjižico z naslovom Dobro je vedeti, ki je koristen vodič po življenjskih zavarovanjih.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Knjižica ne vsebuje le nasvetov, kako izbrati primerno zavarovanje, ampak tudi koristne informacije za vse, ki so takšno zavarovanje že sklenili. V knjižici dobijo informacije o značilnostih sklenjenega zavarovanja, o njihovih pravicah med trajanjem zavarovanja in o tem, kam se lahko obrnejo, če gre z zavarovanjem kaj narobe.

»Potrošniki se morajo pred sklenitvijo zavarovanja zavedati predvsem tega, da gre za dolgoročno zavarovanje (pogodbo) in da imajo odstop od pogodbe ali spremembe, kot so skrajšanje zavarovalne dobe ali znižanje zavarovalne osnove, za sklenitelja pogodbe oz. zavarovanca negativne finančne posledice,« je na predsta-

strokovnjakinja za področje zavarovanj v zvezi potrošnikov, in svetovala potrošnikom, da pred odločitvijo o življenjskem zavarovanju tudi s pomočjo knjižice preverijo, kakšne vrste zavarovanj so na voljo, katero zavarovanje morda potrebujejo, in ali so pripravljeni vstopiti v dolgoročno razmerje z zavarovalnico. »Življenjska zavarovanja lahko nudijo zavarovancem dodatno finančno varnost in dodatno izplačilo ob pravem času, vendar pa morajo ob sklenitvi vedeti, kakšno zavarovanje ustreza njihovim potrebam oz. pričakovanjem. Knjižica je namenjena temu, da bi potrošniki čim bolj celovito poznali življenjska zavarovanja,« je dodala Maja Krumberger, direktorica Slovenskega zavarovalnega združenja.

Slovenki potrošniki namenjajo življenjskim zavarovanjem občuten del svojega denarja (lani je bilo sklenjenih 1,3 milijona tovrstnih zavarovanj), vendar pa vprašanja, naslovljena na zvezo potrošnikov, kažejo, da jih sklepajo brez premisleka in ne da bi preverili vse značilnosti izbranega zavarovanja in dolgoročne posledice sklenitve pogodbe.

vitvi knjižice dejala Breda Kutin, predsednica Zveze potrošnikov Slovenije. Potrošniki se pogosto odločajo za sklenitev življenjskega zavarovanja zgolj zaradi varčevanja, a tovrstno zavarovanje ni zgolj oblika varčevanja, ampak je predvsem pomembna njegova zavarovalna komponenta. »Sklenitev življenjskega zavarovanja je, na primer, primerna v situacijah, ko želimo poskrbeti za finančno varnost svojih družinskih članov ali če si želimo zagotoviti dodatna finančna sredstva za prihodnost. Če nimamo finančnih obveznosti, odvisnih družinskih članov ali če imamo dovolj prihrankov za lastno finančno varnost in finančno varnost bližnjih, pa je že smiseln dodaten premislek, ali je življenjsko zavarovanje primerna rešitev,« je dejala Mojca Štrucl.

V zvezi potrošnikov svetujejo potrošnikom, da pri izbiri zavarovanja ne gledajo izključno na ceno in da naj po primerjanju različnih ponudb izberejo tisto, ki vsebinsko najbolj ustreza njihovim potrebam. »Predvsem pa naj si za tako pomembno odločitev vzamejo dovolj časa. Tudi če nas na domu obišče zastopnik, nam ob prvem obisku ni treba ničesar podpisati. Dolgoročnih finančnih obveznosti namreč ne sprejemajmo na prvo žogo,« je dejala Mojca Štrucl. Med potrošniki tudi prevladuje (napačno) mnenje, da pogodbo lahko kadarkoli prekinejo in dvignejo vplačani denar, pri tem pa pozabljajo, da so v primeru prekinitve zavarovanja (pod pogojem, da pogodba to sploh omogoča) prikrajšani za občuten del vplačanih premij.

Na sodišču prva tožba zaradi posojila v frankih

Kranj – V ponedeljek se bo na mariborskem okrožnem sodišču začela prva sodna obravnava v tožbi enega od kreditorejmalcev posojil v švicarskih frankih, in sicer zoper Novo Kreditno banko Maribor, so sporočili iz Združenja Frank, kjer navajajo, da se je za podobne tožbe proti bankam odločilo že blizu sto zavedenih kreditorejmalcev. Letos se bodo na sodiščih v Mariboru in Ljubljani začele še štiri pravde zaradi posojil v frankih.

Dobimo se deset čez pet

Skupina devetih učencev, ki so v radovljiško osnovno šolo letos prišli iz Makedonije, Rusije, Bosne in Hercegovine ter Kosova, se je prejšnji teden intenzivno učila slovensko. Navdušeni nad življenjem v Radovljici, veseli pomoči pri premagovanju jezikovnih ovir.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – »Dobimo se ob deset čez pet,« je previdno poskusil eden od udeležencev enotedenskega tečaja, ki so ga posebej za učence, ki so letos na novo prišli v radovljiško šolo, pa slovenščina ni njihov materni jezik, organizirali na Osnovni šoli Antona Tomaža Linhart. »Ob izpustimo. Rečemo: dobimo se deset čez pet ali deset do petih,« ga popravi učiteljica Ana Brejc. »Ali to pomeni, da če imamo do, nimamo ob?« je zanimalo Stefanijo, Tatjana pa je sošolce spraševala, kako se po slovensko reče dinner.

V četrtek jih je bilo pri poku samo pet, drugi so imeli druge obveznosti. Tatjana,

Adrijan, Darko, Stefaniya in Aleksander, vsi iz Makedonije, so se že četrti dan zapored intenzivno učili slovenščino. Pogovarjali so se o tem, kaj počnejo čez dan, do katere ure se pri nas pozdravlja dobro jutro in kdaj začnemo z dober večer. Darko in Aleksander prosti čas rada preživljata na plavanju, Adrijan posluša glasbo in gleda televizijo, ne mara pa učenja in pisanja domačih nalog. Tatjana rada gleda televizijo in bere knjige, Stefaniji so poseben všeč mladinske zgodbe, v makedonščini seveda. Pravi, da pogreša prijatelje iz domovine, a ji je tu zelo všeč in tudi jezika se je v nekaj mesecih, kar je v Radovljici, že precej naučila. Tatjana in

fantje se strinjajo z njo. Pravi, da jim prijatelji v Makedoniji zavidajo življenje v Sloveniji, vrstniki v Radovljici pa jim brez težav pomagajo pri vključevanju v novo okolje.

Kot je povedala ravnateljica radovljiške osnovne šole Zlata Rejc, so se za organizacijo posebnega enotedenskega tečaja za učence, ki jim slovenščina ni materin jezik, odločili na pobudo učiteljic slovenščine. »Dvajset ur, ki jih imajo ti učenci na voljo v skladu s predpisi, je glede na izkušnje odločno premalo. Sicer so upravičeni tudi do dodatnega tečaja v Ljubljani, a tja jih morajo starši voziti, to pa je za številne težko izvedljivo. In ker je znanje jezika temelj vključevanja v družbo in

Tatjana, Adrijan, Stefaniya, Darko in Aleksander so v radovljiško osnovno šolo začeli hoditi septembra letos. Razumevanje slovenščine jim ne dela velikih preglavic, a jim bo intenzivni enotedenski tečaj vseeno zelo koristil.

osnovni pogoj za kakršnokoli učenje, smo se odločili, da v okviru šole omogočimo dodaten teden intenzivnega učenja slovenščine. Vse učiteljice slovenščine so se udeležile seminarja za poučevanje slovenščine za tujce, profesorica Ana Brejc, ki je tokrat tečaj za naše učence pripravila, pa ima s tovrstnim poučevanjem že veliko izkušenj.

Tudi Ana Brejc meni, da je dvajset ur, kolikor jih imajo otroci na voljo za učenje slovenščine, premalo. »Glede na izkušnje bi se mi celo zdelo

smiselno, da bi v prvem letu, ko pridejo k nam in jih zaradi neznanja jezika ne ocenjujemo, kar nekaj mesecev namenili zgolj učenju jezika.«

A predpisi tega za zdaj ne omogočajo, zato je že dodaten teden učenja novega jezika privilegij v primerjavi z drugimi osnovnošolci, ki pridejo v Slovenijo. Ana Brejc pravi, da se otroci hitro učijo. »Manj težav imajo tisti, ki prihajajo iz okolij, kjer se govorijo jezik slovenskega izvora,« pove. »Tudi težave so različne glede na to, kateri je njihov materni

jezik. Na splošno se jim težki zdijo skloni, dvojina komplcirana, ampak zanimiva, časi pa lahki, saj so samo trije.«

Ampak z dobro voljo in nekaj truda bo šlo, je bila prepričana peterica Makedoncev, ki so se ves prejšnji teden poglabljali v podrobnosti novega jezika. Na začetku s pomočjo rok in angleščine, že kmalu pa tudi po slovensko, ko bodo lahko, ne da bi posebej razmišljali, kateri predlog uporabiti (ali ne), prijateljem povedali, da se dobijo ob petih. Ali deset čez pet.

VSE NAJBOLJŠE

RADIO GORENC

GENERALNI POKROVITELJ

 Kjer so zvezde doma

GLAVNI POKROVITELJI

MEDIJSKI POKROVITELJ
Gorenjski Glas

TANJA ŽAGAR - ANDREJ ŠIFRER - WERNER

IZBOR NAJ POLKE GORENCA - OTROŠKA GASILSKA PARADA

53

ZREBANJE LETNIH VINJET IN DRUGE MAGRADNE IGRE

Petek, 27.11.
od 16. do 20. ure
PLANET TUŠ
KRANJ

OSVOJI LETNO VINJETO

Vsak račun iz katere koli poslovalnice v Planetu Tuš Kranj med 2. in 27. 11. vam omogoča, da zadenete letno vinjeto 2016. Račune je potrebno oddati v bobem 27. 11. v času dogodka. Izžreban posameznik mora biti v trenutku žrebanja prisoten na prizorišču. Organizator nagradne igre je Radio Gorenc.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Navdušeni nad kitajsko kulturo

Štirje dijaki Gimnazije Kranj so se udeležili osmega tekmovanja v poznavanju kitajskega jezika in kulture za učence tujih srednjih šol Chinese Bridge, ki je potekalo v mestu Kunming, prestolnici province Yunnan. Kljub zavedanju, da ne bodo mogli poseči po najvišjih mestih, saj se kitajščine učijo šele dve leti, je bila to zanje izredno dragocena izkušnja.

MATEJA RANT

Tekmovanja na Kitajskem sta se Tjaša Erznožnik in Žan Valentin Govekar udeležila na podlagi zmage na drugem državnem tekmovanju Chinese Bridge konec maja, na katerem sta osvojila prvo in drugo mesto. Oba sta si že zgolj z udeležbo na tekmovanju prislužila štipendijo za šestmesečni študij na Kitajskem. Tjaša jo bo verjetno lahko izkoristila v celoti, saj letos končuje četrti letnik, Žan Valentin pa obiskuje tretji letnik mednarodne mature in bo poskušal iti na študij na Kitajsko vsaj za dva meseca. Kot opazovalki sta se Chinese Bridga udeležili še Ajda Markič in Ajda Peternel, spremljala pa jih je njihova učiteljica kitajskega jezika na gimnaziji Nina Ovsenek.

V poznavanju kitajskega jezika in kulture se je pomerilo 163 tekmovalcev iz 82 držav. Tjaša in Žan Valentin kot predstavnika Slovenije se sicer nista uvrstila v finale tekmovanja, a tega niti niso pričakovali, saj je pri nas učenje kitajščine do letos potekalo zgolj na ravni interesne dejavnosti, večina ostalih udeležencev pa se kitajščine uči kot prvega ali drugega tujega jezika. »Srbi recimo, ki se je učijo štiri leta po pet ur na teden, so se uvrstili med najboljših 17,« je poudaril direktor Konfucijeve učilnice Kranj Mišo Dačić. Med drugim so se tekmovalci pomerili v dialogu v kitajskem jeziku, pri čemer so nabor 86

tem dobili šele dva dni pred tekmovanjem. »Za to bi morala biti dijaka aktivna govornica, a sta imela srečo, da sta dobila temo, ki smo jo že obravnavali,« je razložila Nina Ovsenek. Izkazati so se morali še pri slušnem razumevanju ter poznavanju kitajske kulture in jezika. Pripraviti so morali tudi predstavitev v kitajskem jeziku, del tekmovanja pa je predstavljalo še tekmovanje talentov. »Glede na to, da se naši učijo jezika na ravni interesne dejavnosti, so se z uvrstitvijo v zlato sredino zelo dobro odrezali,« sta jih pohvalila Mišo Dačić in Nina Ovsenek. A že na prihodnjem tekmovanju se bo to mogoče spremenilo, saj sta si obe Ajdi letos kitajščino izbrali za tretji tuji jezik in bo odslej na njunem urniku trikrat na teden.

Po besedah Tjaše Erznožnik na tekmovanje ni šla zato, da bi zmagala, ampak je vse skupaj vzela za dobro izkušnjo, ki je med drugim obogatila njen besedni zaklad kitajskih besed, saj je celotna komunikacija potekala v kitajskem jeziku in se je iz tega veliko naučila. Ajda Peternel pa je priznala, da jo je sploh zadnji del tekmovanja s sklepno prireditvijo s svojo pompoznostjo in fantastično energijo bolj spominjal na evrovizijski spektakel kot na srednješolsko tekmovanje. Prijateljske vezi, ki so jih stkali z ostalimi udeleženci, pa je bila po mnenju Žana Valentina najboljša plat tega tekmovanja. »Veliko smo se družili in

se dobro razumeli med seboj, prav nikakršne tekmovalnosti nisem občutil,« je priznal. Najtežji del učenja kitajskega jezika, sta se strinjala Tjaša in Žan Valentin, so pismenke. »Pri ostalih jezikih se lahko sam učiš iz učnega gradiva, s pismenkami pa si ne moreš sam nič pomagati.« Tako kot ostale tri je tudi Ajda Peternel kitajščina pritegnila, ker predstavlja nekaj drugačnega. »Malo ljudi jo razume, zato bomo imeli s tem povsod prednost. Več znaš, več veljaš.« Ajdo Markič pa še zlasti navdušujejo kitajska zgodovina, kultura in način življenja. »Predvsem so bolj spoštljivi drug do drugega, povezanost z družino je zelo velika.« Tjaša pa je nad azijsko kulturo tako navdušena, da se želi celo preseliti v eno od teh dežel. »Ali bo to Kitajska ali Japonska ali katera druga, mi je čisto vseeno,« je pristavila.

Že v bližnji prihodnosti bo mogoče znanje kitajščine lahko postalo zelo pomembno, saj je Kitajska hitro se razvijajoča velesila. »A naši dijaki se za zdaj tega še ne zavedajo, nad kitajščino se navdušujejo zaradi njihove kulture, drugačnosti,« priznava Mišo Dačić in dodaja, da bi se to že kmalu lahko spremenilo, saj Kitajska postaja vse pomembnejša globalna ekonomska sila. »Tudi v Sloveniji bomo morali poslovati s Kitajsko in takrat bo pomembno, da ima podjetje vsaj enega zaposlenega z znanjem kitajskega jezika.«

Dijaki Gimnazije Kranj, ki so se udeležili tekmovanja na Kitajskem, v družbi direktorja Konfucijeve učilnice Kranj Miša Dačića (skrajno levo) in učiteljice Nine Ovsenek (druga z leve). / Foto: Gorazd Kavčič

Sklepni del tekmovanja je spominjal skoraj na evrovizijski spektakel.

Od petka do petka

Ekonomske migrante bodo vračali, povprečnina ostaja na letošnji ravni ... Stran 18

Multikulti

Borče Lazov, Makedonec, ki že skoraj trideset let živi na Jesenicah ... Stran 20

Multikulti

Človekoljub in humanist Tomo Križnar: »Danes bežijo oni, jutri bomo morda mi.« Stran 21

Od petka do petka

Odkar se je Slovenija odzvala pozivu Francije, je tudi sama v vojni, meni državni poslanec Branko Grims. / Foto: Tina Dokl

Finančni minister Dušan Mramor je županom ponudil prenilko povprečnino, da bi se z njimi lahko dogovoril.

Predstavniki Odbora za konopljo od vlade zahtevajo izvzem konoplje s seznama prepovedanih drog. / Foto: Policija

Slovenija v vojni ali ne?

Slovenija je skupaj s Francijo in celotno EU v vojni proti terorizmu, meni predsednik komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb Branko Grims. Predsednik republike Borut Pahor meni drugače.

SIMON ŠUBIC

Oblika pomoči Franciji še ni znana

Teroristični napadi v Parizu, v katerih je minuli petek umrlo 129 ljudi, močno odmevajo tudi v Sloveniji, predvsem zaradi morebitne ogroženosti pred terorističnimi napadi. Predsednik komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb Branko Grims (SDS) tako meni, da je tudi Slovenija kot del Evropske unije (EU) v vojni, odkar se je skupaj s preostalimi članicami EU odzvala na poziv Francije k vojaškemu odgovoru na teroristični napad. Država pa je po njegovem tudi ogrožena, ker v zadnjih mesecih dopušča nezakonit vstop ilegalnih migrantov s ponarejenimi in neveljavnimi dokumenti na ozemlje EU. Mimogrede, v našo državo je od 16. oktobra vstopilo že preko 240 tisoč prebežnikov, po terorističnem napadu v Parizu pa je policija postrila nadzor meje in nekatere postopke pri obravnavi migrantov. Predsednik republike Borut Pahor pa po drugi strani pravi, da Slovenija ni v vojni. Kot je dejal za Televizijo Slovenija, je Slovenija ena najbolj varnih držav na svetu in naši organi si prizadevajo, da bi tako tudi ostalo. »Ne moremo reči, da je ogroženost po terorističnih napadih v

Parizu manjša, vendar pa tudi nimamo nobenih oprijemljivih informacij, da bi bila ta ogroženost kaj bistveno povečana,« je dejal in dodal, da bo oblika naše pomoči Franciji pri boju s terorizmom znana po pogovorih s francoskimi oblastmi.

Ekonomske migrante bodo vračali

Slovenija je včeraj Hrvaški uradno najavila, da ji bo začela vračati skupine ekonomskih migrantov, so sporočili s policije. V zadnjih dneh je namreč v Slovenijo začelo prihajati vedno več oseb, za katere domnevajo, da gre za čiste ekonomske migrante. Te so policisti v sredo že skušali vračati, včeraj pa so o tem uradno obvestili Hrvaško, ki je zahtevo že zavrnila. Za podoben ukrep sta se menda odločili tudi že Srbija in Makedonija. Slovenija še vedno sprejema migrante, ki prihajajo iz držav, kjer potekajo oboroženi spopadi in za katere velja načelo nevračanja ter zanje upravičeno domnevajo, da bodo v EU zaprosili za mednarodno zaščito.

Povprečnina ostaja na letošnji ravni

Ponedeljkov poskus dogovora med vlado in občinami o njihovem financiranju ni uspel. Medtem ko so župani

želeli doseči 536 evrov povprečnine, jim je finančni minister Dušan Mramor ponudil največ 525 evrov, poleg tega pa pri povratnih sredstvih in investicijskih transferjih še obrestno mero nič odstotkov, kot rok vračila teh posojil pa sedem do deset let in minimalne administrativne ovire pri njihovem črpanju. Vsa tri združenja občin so se na koncu odločila, da ponudbo zavrnejo in dogovora z državo ne podpišejo. Tako naj bi občine dobile le 522 evrov, kolikor znaša tudi letošnja povprečnina. Župani so ogorčeni, saj opozarjajo, da stroški občin vse bolj naraščajo, ob nespremenjenih obveznostih pa so jim hkrati zmanjševali povprečnino in investicijske transferje. Povprečnina v višini 522 evrov je sedaj že predvidena v zakonu o izvrševanju proračuna za prihodnji dve leti, o katerem so ta teden prvič razpravljali tudi državni poslanci.

Za legalizacijo konoplje

Predstavniki nevladne organizacije Odbor za konopljo (OKO) so v sredo na vlado naslovili več zahtev s področja problematike uporabe konoplje v Sloveniji, med drugim tudi izvzem konoplje s seznama prepovedanih drog, od ministrstva za zdravje pa pričakujejo, da jo bo obravnavalo v skladu z znanstvenimi dognanji

o zdravilnih učinkih konoplje. OKO, ki združuje večino nevladnih organizacij, ki se pri nas ukvarjajo s tem področjem, od vlade pričakuje odprt dialog, v katerem bi našli rešitve zlasti za tiste, ki konopljo v zdravstvenem pogledu najbolj potrebujejo. Med drugim zahtevajo uvedbo moratorija na izvajanje penalizacije uporabnikov konoplje po kazenskem zakoniku in zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. Vlado tudi pozivajo, naj apelira na državnotožilski svet in generalnega državnega tožilca, da prilagodita politiko pregona uporabnikov konoplje.

Andrej Baričič odstopil

V. d. generalnega direktorja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana Andrej Baričič je v ponedeljek podal odpoved, potem ko je premier in predsednik SMC Miro Cerar dejal, da ne uživa več podpore SMC. Ker sta bili koalicijska DeSUS in SD že prej odločeni, da Baričič lahko prejel soglasje vlade k imenovanju za generalnega direktorja. Tudi sam je sicer napovedal, da bo odstopil, če vlada ne bo kmalu dala soglasja. Cerar je kot razlog za odtegnitev podpore navedel neprimerne Baričičeve izjave v zadnjih dneh.

Sloenci v zamejstvu (482)

Rastoče zanimanje za šport

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Pretekli teden je bil v prostorih Zveze Bank v Celovcu občni zbor Slovenske športne zveze, edine organizacije Slovencev na Koroškem na področju športa. Zveza, v katero je včlanjenih že 34 športnih društev z okoli 2500 aktivnimi športnicami in športniki ter nad 500 športnimi delavci in funkcionarji, ni pomembna le na športnem področju, ampak se njena vloga razširja tudi na negovanje slovenske narodne zavesti in jezika, čeprav dvojezičnosti nikjer ne zapirajo vrat in so v tem pogledu tudi dejavnik jezikovnega sožitja v deželi. Športna zveza je dejavna tudi pri čezmejnih projektih in sodeluje s športnimi organizacijami Slovencev v drugih državah, še posebej v Italiji.

Gmotni položaj slovenskega športa na Koroškem ni rožnat. Zveza Bank ostaja največji sponzor, veliko pa pomaga tudi Slovenija. Športniki so spomnili predstavnike političnih organizacij Slovencev na Koroškem, naj storijo več za izdatnejšo pomoč Koroške slovenskemu športu. Za predsednika Zveze je bil že sedmič izvoljen 54-letni Marjan Velik, vodja

slovenskih sporedov deželnega studia Avstrijske radiotelevizije (ORF) za Koroško. Njegov novi mandat bo trajal do leta 2019. Za podpredsednika so izvolili Danila Prušnika, za tajnika pa Marka Loibneggerja. Predsednik Marjan Velik je napovedal, da bo Slovenska športna zveza vložila kandidaturu za izvedbo Europeade, evropskega nogometnega prvenstva

Primeri nacionalne nestrpnosti so na Koroškem sicer redki, vendar se dogajajo. Eden takih se je zgodil na tekmi med nogometaši Sel in Woelfnitza oziroma Golovice pri Celovcu, kjer je eden od celovških nogometašev Selane zmerjal z besedami »Scheiss Jugos! Es gibt nur ein Fuehrer.« »Jugote« bi morali po njegovem postreliti in upliniti. Na dokolenke si je ta igralec dal napisati simbol 88, kar je kratica za nacistični pozdrav »Heil Hitler«.

Predsedstvo Slovenske športne zveze: (od leve) Marko Loibnegger, Marjan Velik, Magdalena Kulnik, Danilo Prušnik, Silvo Kumer in Mirko Oraže

narodnih skupnosti leta 2020 na Koroškem.

Na Koroškem bo v naslednjih dneh več prireditev. Danes, 20. novembra, ob 11. uri bodo v knjigarni Mohorjeve v Celovcu predstavili knjižni dan Mohorjeve za leto 2016, ki obsega tradicionalni Kalendar, Pratikino in knjigo Irene Vatovec »Kjer šelestijo brezice«. V sredo je bila predstavitev zbirke v Ljubljani. Jutri, 21. novembra, ob 18. uri bo v galeriji Forumu Zarja v

Železni Kapli predstavitev knjige o pomembnem slovenskem rojaku dr. Ožboltu Ilaunigu (1876–1945). Njen naslov je Dr. Ožbolt Ilaunig, sodni starešina in pisatelj. V ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri bosta v dvorani Mohorjeve v Celovcu Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza podelila letošnjo Einspielerjevo nagrado novinarju časopisa Kleine Zeitung Hubertu Budaiju.

Digitalizacija vsakdanjika

Google, Chrome, Gmail ... To so besede, ki jih poznamo tako rekoč vsi. Še več: dnevno smo od njih zelo odvisni. Manj znan je Googlov projekt Loon. Ta je še v razvoju in bo omogočil dostop do interneta tudi tistim, ki ga še nimajo ...

MIHA NAGLIČ

Kaj bi danes brez Googla?

Napis Google »se v človeških očeh zrcali vsaj 5-milijardkrat dnevno«, najmanj toliko parov oči ga vsak dan vidi na ekranu pred seboj. Njegov iskalnik ima monopolni položaj med spletnimi brskalniki za informacijami, Chrome med brskalniki, Gmail za elektronsko pošto. Googlov tržnik Mike Glaser pa je prepričan, da ne gre le za posel; glavno je to, da računalniška tehnologija viša raven blaginje in izboljšuje življenja ljudi. Prepričan je, da »je Googlov sen neprimerno večji od prodaje in golega dobička«. Preden je prišel h Googlu, je delal pri Coca-Coli. Kako je doživel razliko med obema gigantom? »Iz mojih delovnih izkušenj s Coca-Colo ne izhaja nič drugega kot občudovanje. Temelje trženja sem se naučil na blagovni znamki, ki jo prodajajo v več kot 200 državah. Bila je neverjetna priložnost. Tamkajšnji ljudje in nabor spretnosti je zelo podoben Googlovim, le da se na Coca-Coli posvečajo fizičnemu izdelku, proizvodni verigi in z vsemi dominami, ki se potem še podrejo. Še vedno tesno sodelujemo.« V čem pa je glavna razlika med digitalnežem

in pijačarjem? »Glavna razlika je hitrost izdaje novosti in je med tehnološko ter prehransko industrijo še posebej izrazita. V sektorju pakiranih proizvodov za potrošnje (CPG, Consumer-packaged goods) pot od ideje do vnosa na trg traja od enega leta do 18 mesecev, saj morate prestati kopico testov, izdelek izpiliti skozi raziskave in razvoj, nazadnje pa še urediti prodajno verigo z logistiko. V sektorju tehnologije se vse skupaj odvrti neprijetno hitreje. Za nov izdelek morda dobimo le tri mesece. Ko ga lansiramo, je še vedno v beta razvojni fazi, ker ga hočemo skozi odzive uporabnikov sprosti izboljševati.« Kateri Googlov projekt pa je trenutno najbolj nor in drzen? »Poznate projekt Loon/loony v angleščini pomeni norec, loon pa je obnem okrajšava za balon/? Snujejo ga v ekipi Google X, našem internem laboratoriju za inovacije. Gre za kopicu balonov, podobnih tistim bolj znanim na vroči zrak, ki naj bi omogočili internet tudi v tistih delih sveta, ki trenutno v splet še niso povezani. Naši inženirji preizkušajo višinske balone, ki oddajajo wi-fi signal, prek katerega bi se lahko vsakdo povezal v medmrežje. Čeprav so za projektom šele prvi koraki, ogromno obeta; njegovi cilji

so hudo ambiciozni. Le 39 odstotkov ljudi ima dostop do spleta. Kaj pa vsi drugi? Kako naj jim omogočimo vse tiste gore informacij, ki jih sami dojemamo kot samoumevne, da lahko komunicirajo prek e-pošte, s svetom ali družino delijo fotografije? Dostop do informacij zviša kakovost življenja. Poznamo človeka, kenijskega kmetovalca, čigar poljščine so iz neznanega razloga venele. S pomočjo Googlovega iskalnika je ugotovil, da mora po rastlinah raztrositi lesni pepel. Tako je ustavil napade žuželk in ponovno ozelenil svoja polja. Tudi meni dostop do informacij prinaša srečnejše in bolj zdravo življenje, projekt Loon pa bo lahko isto omogočil vse obsežnejšim množicam. To so tiste stvari, ki me polnega energije ženejo na delo! Google sledi tem sanjam!« (Vir: MMC RTV SLO) – Saj ne da bi hotel delati reklamo za Google (ta najbrž ni niti potrebna), a priznati je treba, da ima njegov tržnik v glavnem prav. Le kaj bi danes brez Googla!?

Soodgovorni za begunski val

»Preden začnemo konkretizirati današnje razmere, je treba jasno in glasno povedati, da sta ravno Zahodna

Evropa oziroma Zahod tista, ki sta gledano malce širše povzročila ta intenziven begunski val. Jasno in glasno je treba povedati, da begunci bežijo večinoma iz držav, ki so bile žrtev zahodnih vojaških posredovanj; Afganistan, Irak, Somalija, Libija in (ne)posredno tudi v Siriji. Zahod pod vodstvom ZDA, ne pozabimo, asistiral je tudi določene evropske države, je tisti, ki je s svojimi vojaškimi posredovanji odprl ogromno Pandorino skrinjico Zahod in Zahodna Evropa imata neko odgovornost za to katastrofo in zato je Evropa na neki način odgovorna in dolžna pomagati, reševati izjemno negativne posledice svojih dejanj v preteklosti.« Tako evropsko soodgovornost za begunski val razlaga dr. Primož Šterbenc. (Vir: MMC RTV SLO) – Lani ob tem času je bil gost Glasove preje.

Kako poroditi bralca?

»Vemo, da moramo, če hočemo pisanju vrniti njegovo prihodnost, preobrniti mit o njem: rojstvo bralca je treba plačati s smrtjo avtorja.« Tako je zatrdil francoski filozof Roland Barthes (1915–1980), rojen pred stotimi leti. Veliko bralcev je imel že pred smrtjo in jih 35 let po njej še vedno ima.

Kompleks Googleplex, sedež družbe Google v Mountain View, Kalifornija / Foto: Wikipedia

Dr. Primož Šterbenc, veliki poznavalec islamskega sveta, na Glasovi preji 20. 11. 2014 / Foto: Matic Zorman

Sloviti in kontroverzni francoski filozof Roland Barthes (1915–1980) je pisal še na pisalni stroji. / Foto: Wikipedia

Nove knjige (304)

Gospodje in tovariši

MIHA NAGLIČ

»Nemški okupator je cenil gospodarsko-industrijske zmogljivosti v zasedenih deželah. Kmalu po prevzemu oblasti pomladi 1941 je zasegel večino industrijskih podjetij, jih vključil v svoje vojnogospodarske načrte in preusmeril v vojaško proizvodnjo. V zaplenjeni Sirčevi tekstilni tovarni v Stražišču so razprodali tekstilne stroje in surovine, nato iz Nemčije pripeljali nove stroje in začeli izdelovati dele za torpeda. Ob koncu vojne so tovarno požgali. V vojaški obrat je bila spremenjena tudi največja kranjska tekstilna tovarna Jugočeška. Odkupilo jo je

nemško podjetje Luftfahrtgerätewerk (LGW) Hakenfelde in jo preuredilo v tovarno za izdelovanje finomehaničnih izdelkov. Leta 1944 je v njej delalo 2078 delavcev. Tudi tovarno Jugobruno so razglasili za vojaško podjetje in vpeljali proizvodnjo različnih vrst tekstila in obutve za nemško vojsko. Nemci so zaplenili tudi Prahovo in Božičevo tovarno na Primskovem, v katerih so sestavljali vojaške bombe, proizvodnjo za potrebe vojske pa uvedli v naslednjih podjetjih: v Semperitu, tovarni gumijevih izdelkov, Inteksu, Tovarni čevljev Rekord, Parni opekarni Ivan Zabret v Bobovku, Hellerjevem Tekstilindusu v Stražišču

ter v tiskarnah, čevljarških in drugih podjetjih. Iz podjetij, kjer proizvodnje zaradi pomanjkanja surovin ni bilo, so odnašali oziroma razprodajali vredne stvari (Zabretova tovarna olja v Britofu). Že leta 1941 so odmontirali vse stroje v tovarni usnja Knoch in jih prepeljali v Nemčijo, leta 1944 pa so odpeljali iz Kranja skoraj vse stroje iz tovarne čevljev Ivan Prešeren. Anton Adamič je moral izseliti trgovino iz svoje hiše na Maistrovem trgu, da se je vanjo vselila nemška banka. Zasedli so tudi Zabretovo opekarno v Bobovku, kjer so poslovanje prevzeli gestapovci, lastniku pa prepovedali vstop v podjetje.« (Str. 51)

Gornji odlomek je iz kataloga razstave, ki si jo lahko še do junija 2016 ogledate v Gorenjskem muzeju. In kaj lahko sklepamo iz navedenega? Da je moralo biti v Kranju že pred 2. sv. vojno razmeroma veliko industrije (ustvarili so jo »gospodje«, sicer ne bi imeli Nemci česa zapleniti. Dalje: da je po njihovem umiku večina te industrije tudi ostala in jo je novi režim lahko »posvojil«. Pa ni naredil le tega, »tovariši« so jo tudi močno razvili, Kranj je postal eno najbolj izrazitih industrijskih središč v Jugoslaviji. Tu je nastala tudi Iskra, ki je (Kranju ugrabljena) postala največje slovensko podjetje vseh časov, zaposlovala je skoraj 35.000 ljudi!

Gospodje in tovariši, uredila Monika Rogelj, Gorenjski muzej, Kranj, 2015, 112 strani, 15 evrov, www.gorenjskimuzej.si

Rodno Makedonijo nosijo v srcu

»Makedonci smo takšni ljudje, da vsakogar hitro sprejmemo. Po eni uri je že naš!« na vprašanje, kaj je značilno za makedonski značaj, odgovarja Borče Lazov, Makedonec, ki že skoraj trideset let živi na Jesenicah. Je Makedonec in Slovenec hkrati, Slovenija je njegov dom, Makedonija pa njegova rodna dežela, kamor se rad vrača.

URŠA PETERNEL

Borče Lazov je v Slovenijo prišel leta 1986 kot mlad, triindvajsetletni fant, s trebuchom za kruhom. To so bili časi, ko so v jeseniški Železarni vsak torek in četrtek sprejemali nove delavce. »Prišel si v Kadrovsko in so te vprašali, kakšno izobrazbo imaš in kaj znaš delati. Pa so te vzeli ...« Kot strojni tehnik je Borče hitro dobil delo in poceni stanovanje v samskem domu. Kot se spominja, sta bila v sobi dva, imela sta kopalnico in skupno kuhinjo, bivanje pa je bilo zelo poceni, ob 12 milijonih takratnih dinarjev je najemnina znašala borih 800 tisočakov. Borče je na Jesenicah kmalu spoznal svojo bodočo ženo, prav tako Makedonko, ki pa je s starši na Jesenice prišla še kot dojenčica. Preselila sta se v tastovo hišo, dobila hčerko Sanjo in sina Damjana in na neki način postala – Slovenca. Kljub temu pa so v družini ohranili makedonski jezik in kulturo. »Doma govorimo makedonsko, otroka tudi vesta, da sta Makedonca, od majhnih nog hodita tudi k folklori. Žena, ki je dobra kuharica, tudi večkrat skuha makedonske jedi, kot recimo tavče gravče,

Borče Lazov, Makedonec v Sloveniji, na Jesenicah / Foto: Gorazd Kavčič

zelnik, banico ... V Makedoniji imam še majko in jo obiščemo enkrat, dvakrat na leto. Navadili smo se na to življenje tu in Makedonije ne pogrešam več tako močno. Gremo radi dol, a teden, dva je dovolj, to ni več isto ... Ljudje v Makedoniji tudi živijo težje kot mi v Sloveniji.« Makedonci še prihajajo v Slovenijo, a zadnja leta manj, saj tudi tu ni dela. Večinoma dobijo delo v proizvodnji, a za zelo nizko plačo, tudi za samo tri, tri evre in pol na uro ...

Makedonci, ki živijo na Jesenicah, zvečine izvirajo z vzhoda Makedonije, denimo iz Štipa, Kočanov ...

Bogato družabno življenje v zaklonišču

Večina Makedoncev v Sloveniji ohranja svojo kulturo in identiteto v društvih. Tudi pri Borčetu ni nič drugače; celo več, že več kot deset let vodi jeseniško makedonsko društvo MKD Ilinden. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1993, v njem pa ohranjajo makedonsko kulturno tradicijo, folkloro, glasbo in pesmi, praznovanja, ne nazadnje pa tudi jezik in pisavo – cirilico. Kot pravi Borče, imajo v društvu med štiristo in petsto članov, na Jesenicah pa so Makedonci tretja največja tuja narodnost, za

Bošnjaki in Srbi. Na Gorenjskem sicer največja makedonska skupnost živi v Kranju. Jeseniško makedonsko društvo ima ime po prazniku ilinden, ki ga obeležujejo 2. avgusta, simbol društva pa je štiriperesna deteljica, ki simbolizira srečo.

Zanimivo je, da ima društvo svoje prostore globoko pod zemljo, v zakloniščih pod eno od jeseniških stolpnic v Centru II. In tam spodaj Makedonci razvijajo bogato kulturno in družabno življenje: v zaklonišču potekajo vaje folklornih skupin, pri čemer so posebej ponosni, da je njihovim mladincem uspelo pridobiti

Gravče na tavče: sestavine: 1 kg fižola, pol kg čebule, 3 stroki česna, 2 stroka pora, 1 rdeča paprika, 1 žlica sladke mlete rdeče paprike, 2 dl olja, 2 žlici sesekljanega peteršilja, sol, vegeta, poper. Priprava: Na olju rahlo prepražimo na kolobarčke narezano čebulo, dodamo por, na kolobarčke narezano papriko in sesekljan česen in nekaj časa dušimo. Na koncu primešamo eno žlico sladke mlete rdeče paprike. Dodamo v slanem kropu skuhan fižol in vse skupaj premešamo. Solimo in popramo po okusu in dodamo žlico vegete. V lončeno posodo damo pripravljeno maso, po želji naložimo rezine prekajene šunke ali na obeh straneh popečene svinjske kotlete. Pečemo v pečici na 200 stopinj Celzija najmanj eno uro oziroma dokler površina ni lepo zapečena. Na koncu povrhu posujemo peteršilj. (recept MKD Ilinden v knjižici Dobrote naših babic)

državni status, med mladimi folkloristi pa so celo otroci iz Kranja in celo Ljubljane. V prostorih društva možki igrajo karte, posebno igro, imenovano žandar, dejavni so tudi v nogometu, pred leti so tako igrali celo v gorenjski ligi. Ženske večkrat spečejo kakšno makedonsko dobroto, s katerimi se vselej predstavljajo tudi na jeseniški Multikultinariki. Kot pravi Borče, je pred leti na Jesenicah delovala celo makedonska šola, in sicer na Osnovni šoli Koroška Bela, ki jo je v najboljših časih obiskovalo kar okrog štirideset otrok, ki jih je o makedonskem jeziku in kulturi poučeval makedonski učitelj.

Borče pravi, da je pomen društva tudi v tem, da na ta način, z druženjem, Makedonci, ki živijo v Sloveniji, ohranjajo makedonski jezik. »Če ne bi bilo društva, ne vem, če bi še govoril makedonsko,« pravi. Ponošen in vesel pa je, da njegova otroka Sanja in Damjan ohranjata svojo makedonsko identiteto in sta dejavna v društvu, Damjan celo vodi mlade folkloriste, ki nastopajo tudi v tujini. »Vesta, da sta Makedonca, odlično govorita makedonsko, rada življenjskih partnerjev pa bo njuna odločitev – ali bosta izbrala Makedonca ali Slovenca,« še pravi Borče.

Dišalo je po maroški kuhinji

V prostorih Hiše sreče na Jesenicah so se zbrali ljubitelji afriške kulture. Maročanka Aicha Ezzouitni je predstavila značilnosti Maroka in maroške kuhinje.

PIA KOKELJ

V Hiši sreče želijo predstaviti dobre prakse socialnega vključevanja priseljencev, ki prihajajo iz različnih delov sveta, negujejo drugačne kulturne, tradicionalne prakse, uživajo drugačno hrano in v sebi nosijo bogato kulturno dediščino svoje domovine. Zato so tokrat pripravili predavanje o manj znani afriški državi, Maroku. Aicha Ezzouitni, ki deluje tudi kot prostovoljka v Človekoljubnem dobrodelnem društvu UP, je pripravila zanimivo predstavitev svojega domačega kraja Miken in tudi drugih znamenitosti po celotnem Maroku. Že več kot sedem let živi v Sloveniji,

Maročanka Aicha, ki živi na Jesenicah, je predstavila rodni Maroko. / Foto: Hiša sreče

vendar se trudi ohranjati domačo kulturo in jo tako približati tudi Slovincem. Skozi slike je pripovedovala, kakšen je afriški način življenja, od česa živijo, s čim se prehranjujejo, kakšne so njihove navade in običaji ... Predvajala je znane maroške pesmi in na koncu obiskovalce povabila tudi k okušanju maroških jedi. Kot je povedala, jih v Sloveniji sama redno pripravlja, zato iz vsakoletnega obiska domačega kraja prinese tudi nekaj začimb, ki so za pripravo njihove hrane ključnega pomena. Maročani imajo radi bolj začinjene jedi, z veliko kuskusa ali riža, pomemben del maroške prehrane pa je tudi zelenjava. Še posebej so

Slavni maroški čaj, kokosovo pecivo, čokoladno mandljevo pecivo ...

v Maroku poznani po oljkah, saj je pridelovanje oljčnega olja ena izmed glavnih ekonomskih panog v tej državi. Obiskovalci so lahko

poskusili slavni maroški čaj, kokosovo pecivo, čokoladno mandljevo pecivo in še druge maroške dobrote, ki jih je pripravila Aicha.

Danes bežijo oni, jutri bomo morda mi

Tomu Križnarju – človekoljubu, humanistu, evropskemu državljanu, prostovoljcu – niso verjeli pred leti in pravi, da mu ne verjamejo niti sedaj, ko se ljudem »film« vrti pred očmi. Beseda je o beguncih, ki iz Sirije, Afganistana, Iraka ... po balkanski poti bežijo v Evropo in prečkajo tudi našo državo.

SUZANA P. KOVAČIČ,
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

»To se zdi kot majhen problem za Bruselj,« je v pogovoru za Gorenjski glas v svojem rojstnem Naklem dejal le dan pred terorističnimi napadi v Parizu. Trenutno menda samo v Turčiji čaka na odhod proti severu, Evropi še tri milijone ljudi. Tomo Križnar se ne strinja: »Ne, petdeset milijonov jih čaka. To je José Manuel Durão Barroso rekel že leta 2008, ko je bil še komisar Evropske unije in je bil na obisku pri tedanjem zunanjem ministru Dimitriju Ruplu. To je bilo objavljeno na prvih straneh slovenskih osrednjih časopisov, to je dokumentirano, pa tega nihče ni resno jemal. Malo tudi zato, ker Slovenci nismo toliko fokusirani onkraj Sredozemlja, smo bolj proti severu in zahodu in tako večina ljudi tega res ne vidi ...«

Tomo Križnar pa dodobra pozna ta svet; »tja dol«, pravi, odhaja od svojega osemnajstega leta, odkar je dobil potni list, ga zanimajo kraji, od koder izviramo tudi mi. To je naša zibelka, pri teh kulturah najdeš še veliko originalnega, aboriginskega, človeškega. »Stvari potem lažje razumeš, če poznaš svoje prvinske nagone, instinkte, kar še danes vedo v zibelki človeštva.« Religija in razne ideologije pa so nam oprali glave in danes se komaj še zavedamo narave, sožitja z njo in drug z drugim. To še najdeš sem pa tja v Afriki, v kakšnih zelo izoliranih plemenih, tam tudi sogovornik najde odgovore za vse naše ekološke krize, socialne stiske, za duhovno stisko, ki je zdaj najbolj značilna.

Omogočimo jim živeti doma

Skozi Slovenijo v obljubljeni deželi Nemčijo prihajajo zlasti begunci iz Sirije, Afganistana, Iraka, že dlje časa pa se skozi Sredozemlje v Evropo prebijajo ljudje, ki uberejo pot čez Libijo, Italijo in Francijo v Anglijo. Tomo Križnar in njegovi humanitarni sodelavci si prizadevajo, da bi pomagali ljudem ostati v domovini, probleme pa naj mednarodna skupnost rešuje na izvoru, kjer so nastali.

»Saj to EU tudi vpije, pa ne zna nič narediti, ker je Evropa čisto pod kontrolo Amerike. Amerika v našem imenu nastopa na svetovni sceni proti Kitajcem, ki se pa prav tako borijo za prevzem naravnih virov v Afriki in v Aziji. Zakaj Evropa nima nobene moči? Ker je pokleknila in je šla z našimi pustolovci zahoda z Velikim bratom ropat nafto, ropat minerale v Afriko in na Bližnji vzhod. In iz te vojske ne moremo, kjer smo se rekrutirali zanje, napadli Sadama Huseina, Gadafiga, v Afganistan smo pregnjali Bin Ladna. Mi zdaj nimamo samozavesti, nismo suvereni in samo še slepo poslušamo Washington. Zato Bruselj nima nobene besede, poglejte, kako se ne morejo nič zmeniti glede begunske situacije, kako se bodo potem zmenili kaj drugega. Šestintrideset tisoč bruseljskih uradnikov ne more ničesar rešiti, pri beguncih se ne izkazuje ta država in politika, pač pa ti, ki so rekli: to so prav tako kot mi ljudje – danes oni bežijo, jutri bomo mogoče mi. Tisti, ki so šli prostovoljno delat, razdeljevat hrano, čistit, kuhat zanje, objemat tiste uboge otročke. Ti so bili prostovoljci, človekoljubni predstavniki Evrope, ne pa bruseljski ali naši politiki ...« je kritičen Tomo Križnar.

Begunci bežijo pred nasiljem in vojno, nekateri migranti zapuščajo domovino zaradi boljših priložnosti drugje. Mnogi pa kljub težkim razmeram ostajajo. Tomo Križnar pravi: »Ostajajo taki, ki so tako navezani na svojo naravo, da je ne morejo zapustiti. Če odidejo, verjamejo, da bodo izgubili svojo identiteto, svoj jaz, mitologijo, ki jih veže na domače skale, puščavo, naravo ... Zato se borijo doma in umirajo na veliko, tudi od lakote. Ogromno jih umre v Nubskih gorah, ob Modrem Nilu, v Darfurju ... Lahko bi se rešili, pa ne odidejo, ker toliko ljubijo svojo deželo. Tudi jaz ne bom šel proč, moj oče je tudi ostal tukaj, pa moj stari oče, ki je bil župan v Naklem, tudi. Odhajajo bolj tisti iz t. i. civiliziranih, urbaniziranih okolij, med Afganistanci denimo tisti bolj podjetni, ki so delali mogoče za Američane, se

Tomo Križnar / Foto: Tina Dokl

naučili jezika v šolah in vidijo zase perspektivo. Tako kot so jo videli naši izseljenci, ki so šli v Ameriko, Avstralijo. Oni se bodo že prilagodili in nekje prijeli. Asirci so ena najstarejših civilizacij, od tam imamo črke, abecedo, merske enote, ti ljudje so bili že od nekdaj odlični trgovci in so od nekdaj znali preživeti in znašli se bodo tudi sedaj.«

Priseljenci v getih

Kaj se zgodi, ko se ljudje preselijo v drug svet, kako se stopijo z drugačno kulturo in civilizacijo? To se dobro vidi v velikih evropskih mestih. »Poleti smo bili v Windsorju, kjer je samo še vsak deseti Anglež. Pa od tam izhaja kraljevska družina, Somalci so prevzeli vse mesto. Tam lahko vidite, kaj se bo zgodilo s priseljenci, ki se zaradi svoje kulture težko integrirajo. Nastali bodo geti. Islamska religija je zelo superiorna in se ne pusti zamenjati. Nastala je v težkih razmerah, v pesku, v puščavi in je narejena za obrambo. Islam se brani in se ne more premagati z bombami, to je napačna politika,« razmišlja sogovornik in se sprašuje tudi o ravnanju Zahoda. »Ni rešitev, da Evropska unija daje Omarju Beširju, sudanskemu diktatorju in njegovi hunti 68 milijonov dolarjev na leto za

humanitarno pomoč. Bešir pa tega ne daje nevladnim organizacijam, da bi pomagale beguncem, ampak večinoma s tem kupuje orožje. Z njim napada nas, ki tam poskušamo braniti njegove ljudi, ki bi jih moral on braniti. Tam je naftovod, dobra zemlja, voda. Mi vemo, da je, kot pravi haaško sodišče, islamska fundamentalistična vojaška hunta v Kartumu, ki vlada že skoraj tretjino stoletja, genocidna. Mi pa poskušamo ljudem pomagati tako, da jih učimo, da si sami pomagajo, da se branijo sami, neodvisno od nas.«

Zakaj pa bežijo iz Sirije? »Najgredo k Asadu, ki je diktator, ali med upornike, med katerimi je najmočnejši Islamska država? Razumem, da ti mladi možje bežijo in vlečejo iz domovine družine, ker se bojijo, da bo padla atomska bomba. In ko si ti ljudje sedaj pri nas kot begunci, jim moramo pomagati. Hkrati pa je treba najti način, da se ukroti pohlepne kremplje celega sveta, ki se tam tepejo za nafto. Kako bomo to speljali mi, navadni ljudje, je pa treba šele odkriti, je treba povabiti akademike, inteligenco, da se angažirajo in sanirajo to rakovano, saj se bodo sicer metastaze razširile vsepovsod in bomo tudi mi kmalu bežali, kot smo že v obeh svetovnih vojnah,« pravi Tomo Križnar.

Ljudje bežijo z vojnih območij, rešujejo svoje družine in edino možnost preživetja vodijo v Evropi, najbolj v Nemčiji. Tja so jih vabili, pravi Križnar. Je bila to napaka, narejena iz čustvenega vzgiba, ali načrtno ravnanje, ker kapital potrebuje delovno silo, in to najcenejšo? Tako se ruši nacionalnosti in povsod ustvarja korpokracija. Svet se spreminja in ne bo več, kakršen je bil.

Pokažimo svoj človekoljubni obraz

Da se begunci, ki prihajajo na Zahod, težko vklopijo v našo kulturo, je Tomo Križnar že junija govoril v pogovoru za Gorenjski glas. Tudi sam ima v svoji hiši v Naklem že več let begunce in iz njihovih izkušenj vidi, kako tu trpijo, ker se ne stapljajo z okoljem. Pove, kako njegov prijatelj Sulejman iz Darfurja v petih letih bivanja v Sloveniji ni nikoli začutil potrebe, da bi šel denimo na Storz, pač pa je ves čas tičal pri računalniku in prek satelitskega telefona vzdrževal stike s svojimi ljudmi v domovini. Ni torej rešitev, da ti ljudje bežijo k nam, pač pa bi jim morala mednarodna politika omogočiti, da bi lahko ostali doma. Tako bomo po mnenju Toma Križnarja najbolj pomagali tem ljudem in ohranili tudi sami sebe.

»Treba je čuvati ta naš rajski vrt ... Zaščitili ga bomo, če bomo beguncem pomagali, da bodo lahko ostali v domačih deželah. Saj oni nočejo biti tu, ti ljudje ne bodo nikoli ljubili te naše dežele tako, kot jo mi. Oni imajo radi puščavo in tuareški pregovor pravi: roditelj sem se s peskom v očeh in bi rad s peskom v očeh tudi umrl. Zdaj pa so politične razmere take, da se začasno umikajo iz svojih dežel, in ko so že tukaj, jim pomagajmo. Mogoče bomo tudi sami nekoč potrebovali pomoč,« razmišlja humanitarni delavec iz Naklega, ki s svojimi somišljeniki hodi pomagat ljudem tja, kjer živijo. Čeprav je kritičen do evropske politike, zlasti pa grabežljivega svetovnega kapitala, pa še vedno verjame, da smo potrebni na planetu: »Evropa, ki je bila najbolj perspektivna z renesanso, prosvetljenstvom, ko smo si priznali, da veliko ne vemo, ko smo se uprli dogmam tistega časa in ko so začeli ljudje raziskovati svet, ima danes največ znanja, ampak še premalo za to, kar se zdaj kuha v svetu. Še največ znanja imamo o nasilnosti, dve svetovni vojni sta potekali na naših tleh. In to je rodilo humanizem, osnovne človekove pravice, zato smo še zmeraj potrebni na planetu in zdaj moramo pokazati svoj najbolj človekoljuben obraz in bomo preživeli.«

Na robu

Zgodb za nešteto romanov, 3. del

Bilo je tudi kaj dobrega

MILENA MIKLAVČIČ

usode

... »Nekoč mi je prišel v roke roman, v katerem je pisatelj opisoval tragično usodo ženske, ki je imela podobno usodo, kot je bila moja: odstranili so ji maternico. Šele v tistem trenutku sem se začela zavedati, da sem invalid, da sploh nisem več ženska, da četudi spoznam pravega moškega, ne bom mogla imeti lastnih otrok. Nikoli. Nепreklicno nikoli. Po tem spoznanju mi je bilo tako hudo, da bi mi bilo vseeno, četudi bi umrla. Sama sebi sem se zdela nekoristna. Kripelj.«

Sabina se je najbolj bala praznikov in počitnic. Takrat se ni imela kam dati. Po navadi je k sebi vzela Lucijo,

da ji ni bilo dolgčas. A za 29. novembra je zapadlo veliko snega, bilo je skoraj dvajset stopinj pod ničlo, ni se ji ljubilo iti nikamor. Skoraj vso plačo je dala za nakup televizije, ki jo je dobila iz druge roke, raje je sedela doma in gledala prenos proslave iz Beograda.

»Zvečer, ko sem že mislila iti v posteljo, pa je nekdo pozvonil na vratih. Zgledala sem učitelja matematike, bil je razburjen, imel je rdeče oči od joka. Prosil me je, ali lahko pusti pri meni deklici, ker so ženo nujno odpeljali v bolnišnico, on pa mora z njo, da sploh vidi, kaj se dogaja. Prestrašena otroka sem vzela v naročje, mu rekla, naj ga ne skrbi, a me ni več slišal, ker je že stekel po stopnicah.«

Deklici, ki sta bili na smrt prestrašeni, je toliko časa objemala in stiskala k sebi, da sta zaspali. Potem je še nekaj časa opazovala njuno speča obrazka, še zmeraj razmazana od solz. Stiskalo jo je v prsih, ko jo je prešinilo, da sama ne bo nikoli rodila otroka.

»Oče malih deklic, Simon, je res imel smolo. Njegova žena je imela izvenmaternično nosečnost, nastopili so še neke druge zapleti, umrla je naslednji dan proti večeru. V zmešnjavi, ki je sledila, sta deklici ostali pri meni. Peljala

sem ju v vrtec, šla iskat. Da pa bi bila mera težav polna, se je na vratih prikazala še Jožica, v naročju pa je držala Lucijo. Lepo me je prosila, ali lahko ostane pri meni, ker doma ni vse tako, kot bi moralo biti. Po pregovarjanju sem le izvedela, da je zalotila moža, ko je hčerko stiskal na svoje golo mednožje. Lasje so mi šli pokonci, a sem ji verjela. Moje lastne izkušnje s tem pacikom so bile še preveč žive. Tako sem imela čez noč polno stanovanje otrok, pa zanje nisem niti mignila s prstom. Bedela sem ob Luciji, ko jo je ponoči tlačila mora. Trepetalo mi je srce od strahu, kaj pa, če ji je prasec storil kaj hudega. Žal ni bilo nikogar, na katerega bi se lahko obrnila. O takšnih grdobijah se javno sploh ni govorilo. Če pa že, je bil po navadi kriv tisti, ki je težavo izpostavil. Češ da ima umazan jezik in bolno domišljijo. Še dobro, da smo bili sredi pričakovanja novega leta, deklice sem zamotila z izdelovanjem okraskov za na jelko. Simona po ženinem pogrebu sploh ni bilo blizu. Nekajkrat se je oglasila njegova estra, enkrat njuna stara mama. To pa je bilo tudi vse. Nič nisem imela proti, da so otroci postajali vedno bolj moji, a red je bil red. Simon je svojo žalost utapljal v pijaci, in če mu ravnatelj ne bi odločno stopil na prste, kdo ve,

kaj bi se z njim zgodilo. Bilo je ravno na predvečer Lucijinega rojstnega dne. Pekle smo piškote, poslušale četrtkov večer in plesale okoli mize. Četudi sem Simona vsak dan videvala v šoli, sem se ga ustrašila, ko sem ga zagledala na pragu. Bil je spet pijan, a ko sta se hčerki zapodili proti njemu in ga začeli objemati, se je sesedel na tla in se zjokal. Za nobeno rabo ni bil, ulegel se je na kavč in kmalu zaspal. Zarana sem ga prišla v roke in mu povedala nekaj krepkih. Moških, ki so se obnašali kot skrajni slabiči, nisem marala. A si je moje besede vzel k srcu, saj je začel redno prihajati. In to tizen. Včasih je vse tri vzel s seboj, želel jih je naučiti drsati. Zima je bila huda, ledu je bilo, kolikor hočeš. Ko sem jih čakala s kosilom, se mi je zdelo, da so moja družina. Tudi Simon mi je postajal vedno bolj všeč, a kaj, ko je bil on učitelj, jaz pa le snažilka. Vsi bi se mu smejali, če bi se spentljal z menoj. Enkrat v maju istega leta je umrl še oče. Po dolgem času sem se ponovno vrnila domov. Vse mi je bilo tuje, še najbolj domači. Ničesar si nismo imeli povedati. Zamere, ki sem jih nosila v sebi, še niso dovoljevale odpuščanja. Oče mi je – kljub vsemu – v oporoki namenil nekaj denarja. Sprva sem ga mislila zavrniti, potem sem

se pa premislila. Bilo ga je ravno za enega fička. Zdelo se mi je, da bi mi avto zelo prav prišel, zato sem denar vzela, a domov se nisem več vračala. Prišla sem le še na mamin pogreb, to pa je bilo tudi vse,« se spominja Sabina.

Ob tem, zadnjem obisku je srečala tudi Tončija, ki je bil eden od pogrebcev. Zelo se je poredil, o fantu, v katerega je bila kot osemnajstletnica na smrt zaljubljena, ni ostalo niti sledu. Namesto da bi med pogrebom mislila na kaj duhovnega, je mislila nase in na svojo mladostno zaletavost.

»S Simonom sva začela živeti skupaj. Kar zgodilo se je. Mislim, da z njegove strani o kakšni ljubezni ni bilo sledu. Videl je, da me imata hčerki radi – in to mu je zadoščalo. Vezalo je naju predvsem prijateljstvo, kar tudi ni bilo slabo. Veliko sva se pogovarjala, pomagal mi je, ko sem se vpisala v večerno šolo in jo ob roku uspešno dokončala. Skrbela sem tudi za grob njegove pokojne žene, vsem trem dekletom pa sem poskušala biti najboljša mama. Ni bilo zmeraj lahko. Veliko skrbi sem imela zlasti z Lucijo. Bila je zelo nemirna najstnica, zaradi nje sem se precej žrla in sekirala. Njena mama se je pustila ustrahovati možu, zanikala je, da bi bil česar koli kriv. Ubogo dekletce je s tem

izgubilo oba – tako očeta kot mamo. Zamenjala je kar nekaj srednjih šol, preden se je zgodil čudež. Pristala je na cvetličarski, njena razredničarka pa je postala Simonova nekdanja kolegica. Učiteljica je že od prvega dne naprej vedela, da je Lucija čustveno zelo krhek otrok. Stala ji je ob strani in ji pomagala, tako da je uspešno maturirala in se zaposlila. Danes je poročena, ima tri otroke, lastno cvetličarno, mislim, da je srečna ženska. S Simonom sva bila skupaj točno petnajst let, štiri mesece in dva dneva, ko se je ponesrečil v gorah. Njegovi hčerki sta bili že tik pred matura, bala sem se, da ne bosta zmogli premagati žalosti. A sta jo. Še vedno, četudi sta že na svojem, me kličeta mama in jaz ju imam rada, kot bi bili moji. Kljub temu da ne živita več z menoj, nisem nikoli sama. Pazim na otroke iz bližnje soseščine, kadar so bolni, saj njihovi starši ne morejo ostajati doma in jih negovati. Vsi – od blizu in od daleč – vedo, da mi lahko zaupajo. Lahko rečem, da sem kljub številnim udarcem, s katerimi mi življenje ni prizanašalo, srečna ženska. Iz marsičesa, kar je bilo zelo slabo, se je rodilo tudi kaj dobrega. Imela sem srečo, da mi je usoda namenila ta dragoceni dar, da sem znala dobro tudi videti.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Leopold Layer in Marija Pomagaj z Brezij

PETER COLNAR

Leopold Layer, najpomembnejši iz družine Layer, se je rodil 20. novembra 1752 v Kranju. Danes se bomo omejili predvsem na njegova najbolj znana dela, to so slika Marija Pomagaj v romarski cerkvi na Brezjah in freske v Marijini kapelici, ki jo je poslikal v zahvalo, ko se je rešil ječe.

Svojo izredno nadarjenost je v času Napoleonove Ilirije izkoristil tudi za ponarejanje avstrijskega denarja. Francozi so ga zato zaprli. V ječi se je zaobljubil, da bo, če bo srečno rešen, poslikal kapelo Matere Božje na Brezjah. Da je to res naredil, je nekdanji pričal napis na oboku, ni pa zanesljivo, ali je tudi sliko Marije Pomagaj v oltarju te kapele naslikal šele leta 1814 v ječi. Legenda sporoča, da je ta slika verjetneje nastala

že prej, to je leta 1800, ko je dal kapelo postaviti župnik Urban Ažbe, ki je študiral v Innsbrucku in si je najbrž zaželel posnetek tamkajšnje oltarne slike.

Layerjeva podoba je namreč nastala po vzoru Cranachove Marijine slike v Innsbrucku iz leta 1517, ki je v 17. stoletju, v času tridesetletne vojne, dobila ime Marija Pomagaj. Slika je bila znana po številnih kopijah, ki so nastale tudi drugod na Slovenskem. Zaslovela je, ko so se v drugi polovici 19. stoletja začeli na njeno priprošnje dogajati čudeži in so Brezje postale osrednje slovensko romarsko središče. Ko je leta 1900 tam sezidana nova cerkev se je splošno priljubila. Kot otrok jo je narisal celo pisatelj Ivan Cankar. Ker je Layer v podobo

vnesel čustveno prežete ljudske poteze, ga razglašajo za prvega, ki mu je uspelo povezati baročno dediščino z vsakdanjim, preprostim življenjem. Na njegovih

slikah je mogoče začutiti pravo žanrsko domačnost. Umetnostni zgodovinar France Stele ga je imenoval prvega kranjskega slikarja. Sliko je leta 1907 kronal

škof Jeglič in velja za osrednjo slovensko milostno podobo, zato je bila prav Brezjanska Marija Pomagaj razglašena za zavetnico Slovencev.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Podljubelju se je 17. 11. 1860 rodil gospodarstvenik Andrej Šarabon. Bil je predsednik Kmetске posojilnice, Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo ter Pivovarne Union.
- Na Dobrem Polju pri Radovljici se je 17. 11. 1905 rodil gradbenik Matej Kleindienst. Bil je projektant prvih slovenskih hidroelektrarn Zasip, Podljubelj, Javorniški Rovt, Radovna.
- Na Brezjah pri Trziču se je 18. 11. 1869 rodil odvetnik Janko Brejc. 20. 1. 1919 je po vključitvi v Kraljevino SHS postal predsednik Deželne vlade Slovenije.
- V Trziču se je 18. 11. 1936 rodil Ernest Petrič. Leta 2008 je bil izvoljen za sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije in 11. novembra 2010 za njegovega predsednika.
- V Kranju se je rodil »oče slovenskega naroda« Janez Bleiweis, vitez Trsteniški.
- V Cerkljah na Gorenjskem se je 20. 11. 1864 rodil Fran Barle, utemeljitelj in organizator slovenskega gasilstva. Leta 1908 je ustanovil Slovensko gasilsko zvezo.

Zanimivosti

Kolesarski izlet: Kolesarjenje po Prekmurju (187 m)

Mlinar na Muri

Kolesarjenje po vzhodu Slovenije je bilo drugi dan ravninsko. Obiskali bomo delček Prekmurja in spoznali kraje z zanimivo kulturno dediščino.

JELENA JUSTIN

Slovenska rokovska skupina Chateau je pred točno dvajsetimi leti naredila priredbo skladbe skupine Styx Boat on the river in jo naslovlila Mlinar na Muri; »Rad bi živel kot mlinar na Muri, da dolg bil bi dan.« Ko sem kolesarila ob Muri, sem se večkrat spomnila te skladbe, čeprav je že zelo dolgo nisem slišala na nobeni radijski postaji.

Tudi tokrat bodo naše izhodišče Moravske Toplice. Pot začnemo v smeri proti Dobrovniku. Peljemo se mimo Bogojine in mimo Filovcev, ko pridemo v Dobrovnik. V Dobrovniku zavijemo levo. Vozimo se čez Radmožanski kanal in čez reko Ledavo do vasi Renkovci. Nadaljujemo skozi vas do rojstnega kraja Vlada Kreslina, do

Beltincev, kjer zavijemo levo proti Ižakovcem. Ko pridemo v vas, sledimo oznakam za Otok ljubezni in Brod na Muri. Cesta nas skozi gozd pelje do Mure, kjer si ogledamo mlin in brod. Še pred nekaj desetletji je na Muri delovalo več kot 40 plavajočih mlinov. Mlin, ki ga vidimo v Ižakovcih, je bil narejen leta 1999 po izvornih načrtih. Mlin je v celoti lesen. V mlinu mlinar danes melje ajdovo, rženo, pšenično, pirino in koruzno moko.

Brod v Ižakovcih pa je eden od štirih, ki še vozi po Muri. Brod sestavljata dva plitva čolna, ki sta povezana s povezovalno in nosilno ploščadjo. Brod se preko reke pomika s pomočjo rečnega toka. Nekaj časa se še vozimo ob Muri, nato pa zavijemo na glavno cesto, ki vodi v Dokležovje. Cesta je,

moram priznati, rahlo zoprna, ker je glavna cesta in precej prometna. In ker v Prekmurju običajno vedno malce piha, bo verjetno pihalo direktno v obraz. Ko pridemo v Dokležovje, zavijemo levo proti Veržeju. Ko pridemo do Veržeja, zavijemo desno in si ogledimo Babičev mlin, ki je kombinirani mlin, saj ima hišo na kopnem, mlin pa na Muri. Družina Babič je leta 1912 kupila Kolmaničev mlin, ki je bil v celoti plavajoči mlin. Leta 1917 je v požaru pogorel, v letu dni so ga Babičevi obnovili, s to razliko, da so mlinarsko hišico postavili na obrežje, mlinsko kolo pa na čolne. Drugi mlin je ravno tako odnesla voda leta 1947. Zgradili so novega; od takrat dalje moči vodnega koleasa v sušnih mesecih pomaga tudi elektromotor. A vodna

Mura / Foto: Jelena Justin

moč je neverjetna, zato je narasla voda leta 1990 ponovno odnesla mlinsko kolo. Zdajšnji mlin je torej že četrty po vrsti.

Iz Veržeja nadaljujemo mimo Zelenega gaja v vas Krapje, nato pa se držimo leve in nadaljujemo v smeri vasi Mota. Prekmurska poljedelska ravnina nas pripelje v Razkrižje. V Razkrižju si poleg cerkve lahko ogledamo še dve zanimivosti, ki privabljata ljudi od blizu in daleč. Eno je Ivanov izvir,

drugo pa zdravilne točke. Ivanov izvir je menda znan že od davnih časov, dandanes pa romarji verjamejo v zdravilno moč te vode, ki naj bi pomagala k dobremu vidu in dobremu počutju. Ob Ivanovem izviru in vzdolž reke Ščavnice so radiesteziisti in bioenergetiki našli 21 točk, ki ugodno vplivajo na počutje; vsaka točka ugodno vpliva na določen del telesa. V telesu naj bi se sprostile blokade in vzpostavili normalni pretoki energije.

Iz Razkrižja nadaljujemo proti Bistrici, prečimo Muro, ko pa pridemo v Bistrico, pa zavijemo ostro levo proti Gornji Bistrici, Melincem in Ižakovcem. Tam zavijemo proti Beltincev, kjer zavijemo desno proti Moravskim Toplicam, kjer zaključimo en lep panonski krog.

Nadmorska višina: 187 m
Višinska razlika: 30 m
Kilometri: 75 km
Zahtevnost: ★★★★★

Babičev mlin na Muri v Veržeju / Foto: Jelena Justin

Ivanov izvir v Razkrižju / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Verzi ob plugu

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Kavo pijeva v letovišču Vrba/Velden ob Vrbskem jezeru, ki pa je novembra bolj pusto. Od tam je samo dobrih sedem kilometrov do Kostanj/Köstenberga, vasi na obrobju Osojskih Tur, 790 m visoko, ki je bila 1903 še popolnoma slovenska. Tu so na zunanjo steno farne cerkve vzdane nagrobne plošče s poetičnimi slovenskimi napisi. Zvečine so bile vzdane po prvi svetovni vojni. O življenju Jožija Kokota, ki je umrl 25. 9. 1944 v Mauthausnu, pa priča pesem v epskem slogu. Letos, 22. decembra, bo minilo že 190 let, odkar je v bližnjem Umbarju, nedaleč stran, zastalo srce bukovníka Andreja Šusterja - Drabosnjaka (1768-1825), izjemno bistrega kmeta

samouka, ki je prevajal nemške ljudske knjige v slovensko in so se v prepisih širile po Koroški. Izpod njegovega peresa je tudi Svovenji OBACE (Slovenski ABC) v letih pred 1811. Napisal je več iger, ki jih v priredbah tu pa tam še vedno igrajo. Najbolj znane so Igra o izgubljenem sinu, Pasjon in Pastirska igra - božična igra. Pisal in tiskal je poučne, satirične in parodične pesmi, kakršna je Ena lepa zelu nova latania od tah hudah žien. Raziskovalec Drabosnjakovega dela, etnolog France Kotnik je zapisal: »Drabosnjak je pisal v živem jeziku. Ko je oral, so se mu v brazdah pletli verzi. Ko je prišel do ozare, si jih je zapisal. Svinčnik mu je visel za vratom, za klobukom

je imel nekaj papirja.« Na Kostanjah je spomin na Drabosnjaka nadvse spoštovan in živ. V poletnih mesecih je ob koncih tedna odprt Drabosnjakov dom, muzej vsakdanje kulture, ki je vreden ogleda. Slovensko prosvetno društvo na Kostanjah oživlja Drabosnjakove igre v kraju, ki ima oznako dvojezični. Mirna okolica Kostanj vabi pohodnike in kolesarje. In na poti domov še skozi Celovec. Za to mesto imajo moja stopala vgrajen kompas. Najprej knjigarna blizu Novega trga in nato testenine v Dolceviti.

Rezanci z lososom in graham

Za 4 osebe potrebuje: 300 g ozkih rezancev, 2

neškropljeni limoni, 400 ml smetane, 600 g lososa brez kože, sol, poper, čili po okusu, 1 ščep sladkorja, 200 g graha.

Limoni umijemo, nastrgamo lupinico in izcedimo 8 žlic soka. Limonin sok in smetano zavremo. Lososa zrežemo na 3 cm velike koščke. Omako solimo, dodamo čili, ščep sladkorja, nastrgamo lupinico in koščke lososa. Ponev pokrijemo in dušimo 5 minut. Vmes previdno enkrat premešamo.

Rezance po navodilu skuhamo na zob. Poldrugo minuto preden so kuhani, dodamo še odtajan grah. Precedimo in takoj zmešamo z omako. Ponudimo z zeleno solato, posuto z nastriženim drobnjakom.

Pečena jabolka z vaniljevim sladoledom

Za 4 osebe potrebujemo: 4 žlice vode, 4 žlice limoninega soka, 4 žlice tekočega medu, pol žličke cimeta, 2 veliki sočni jabolki, 4 kepice vaniljevega sladoleda.

V lončku zavremo vodo, limonin sok, med in cimet. Jabolki olupimo, odstranimo peščice in narežemo na tenke rezine, ki jih razporedimo v pekaču, dolgemu okoli 30 cm, in prelijemo z limonino-medeno mešanico. Pečico, ventilatorska ni primerena, ogrejemo na 180° in pečemo jabolka približno 15 minut na srednji rešetki. Med peko enkrat premešamo. Ponudimo s sladoledom.

Pa dober tek!

To je neverjetno!

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Kaj je neverjetno? To, kako pred našimi očmi že več mesecev cela reka ljudi priteka v Evropo, mi pa jo samo opazujemo, popisujemo, strežemo z napitki in prigrizki in se – ne nazadnje – sprašujemo, kam z njo. Zakaj ta reka priteka, je znano. Predvsem zato, ker so razmere v njihovih domačih deželah postale neznesne. Take pa so postale predvsem zato, ker so jih ZDA in njihove zavezničice v svojem naftnem pohlepu pahnile v stanje državljanskih vojn in terorja – pod krinko vojne proti terorizmu.

Od kod in zakaj prihajajo, je torej znano in razumljivo. Manj razumljivo pa je, da to reko ljudi tako tolerantno in celo blagohotno

sprejemamo. Pomislite, kako bi bilo, če bi čez vaše posestvo in mimo hiše – ali celo skozi hišo – prihajali neznani ljudje, se tu ustavljali in ogledovali in odkrito namigovali, kako pričakujejo, da jih oskrbite s hrano in pijačo in še čim drugim, potem šele bodo nadaljevali svojo pot. A takoj za njimi pridejo nove skupine z enakimi pričakovanji. Ja, to pač ne gre! V rajni Jugi oziroma v nekdanji Evropi meja kaj takega sploh ne bi bilo mogoče. Vsaka država bi na mejo postavila svojo vojsko, če bi jo nepovabljeni prišleki skušali prestopiti, bi se to za njih slabo končalo. V Evropi brez meja je drugače. Ko so meje odpirali, so pač mislili, da se bodo čeznje neovirano premikali predvsem Evropejci sami. Zdaj pa so tu ljudje iz Azije in se sprehajajo po Evropi, kot da bi bila že od nekdaj njihova. Oziroma kot da je Evropa celina, v kateri je še obilo prostora za naseljevanje novih ljudi.

Že dolgo me vznemirja vprašanje, kako je bilo, ko su tu živeli neandertalci (Homo neandertalensis), domnevno avtohtoni Evropejci, preko bližnjega vzhoda pa naj bi iz Afrike prihajali naši predniki iz vrste Homo sapiens sapiens. So neandertalci njihovo prihajanje samo mirno opazovali ali so se jih tudi kaj branili. Ni bilo nemara obratno: da so inteligenčno domnevno bolj sposobni in bolj agresivni prišleki nasilno izpodrivali staroselce. Kakorkoli že, neandertalci so to sobivanje zdržali samo kakih 15.000 let, potem so iz neznanih razlogov izumrli.

Neznanih? Zdravi kmečki pameti je povsem razumljivo, zakaj. Prišleki so jih tako ali drugače izrinili, nemara celo iztrebili. Iz zgodovine vemo, da so sledili novi valovi nasilnih migrantov. Od tistih, ki so sesuli rimski imperij, prek naših prednikov Praslovanov do Turkov, ki so v naše kraje vpadali v stoletjih okrog 1500. Skupno jim je to, da so vsi prihajali nasilno, staroselci pa so se temu bolj ali manj uspešno upirali. Največkrat neuspešno. Kar je bistveno novega v sedanji situaciji, je to, da nepovabljene prišleke samo dobrohotno opazujemo in njihovo prihajanje celo servisiramo! Neverjetno!

Kot kaže, je humanizem zmagal. Humanisti nismo le v besedah, to smo postali tudi v praksi. Čas bo pokazal, ali je humanizem tudi ideologija tistih, ki prihajajo. Nekaterih morda, vseh gotovo ne. Ne, nisem ksenofob. Tudi jaz sem človekoljub! Po drugi strani pa kljub lastni preteklosti bolj egoist kot komunist. Hočem reči, da mi je moj osebni interes, interes moje družine in ožje skupnosti pomembnejši od t. i. interesa človeštva kot celote. Ta je abstrakcija, živimo pa konkretno. Pregarjane moramo sprejeti, to učita tako krščanstvo kot komunizem. Naj bo tudi zdaj tako. A pri tem se moramo ravnati po nekaterih merilih. Evropa je od nas, Evropejcev, ni od vsega človeštva. Ni divji Zahod, odprt za priseljevanje. Ali pač? Sodeč po odzivih evropskih vlad, je res tako. Ali pa niso zmožne upravljati svojih držav.

Vaš razgled

Ob pričujoči jesenski fotografiji skorajda vsi najprej pomislimo na slike legendarnega kranjskega fotografa Janeza Marenčiča, ki je odkril t. i. pogled od zgoraj, tj. slikanje pokrajine brez črte horizonta. Leta 1955 je namreč iz letala posnel cerkvico sredi Sorškega polja in sliko poimenoval Preproge. Šest desetletij kasneje je Andrej Tarfila v objektiv ujel isto panoramo, kjer so cerkvici in naravnim preprogam dodane inovacije moderne tehnologije – perspektiva pa ostaja simetrična. S. L.

Smučarski skakalci, skakalke in nordijski kombinatorci so novinarsko konferenco pred novo sezono začeli z minuto molka v spomin na nekdanjega vrhunjskega alpskega smučarja Draga Grubelnika, ki je umrl za posledicami prometne nesreče. Najboljši rezultat kariere je dosegel v švicarskem Wengnu, kjer je leta 2000 osvojil tretje mesto na tekmi svetovnega pokala. M. B. / Foto: Gorazd Kavčič

Ob žici okupirane Slovenije

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Okoli trideset tisoč Slovencev, med njimi vse več mladih, ki se vsako leto maja odpravijo na dobrih trideset kilometrov dolgo Pot spominov in tovarštva, najbrž niti ne pomisli več na to, da je bil ta dogodek nekoč poznan pod imenom Ob žici okupirane Ljubljane. Pod tem naslovom je leta 1959 slovenski režiser Dušan Povh tudi posnel svoj kratki dokumentarni film. Mladina dogodek danes večinoma jemlje samo še rekreativno, tako kot razne množične maratone, ki so se razpasli po vsem svetu. Vse manj je tistih, ki vedo, da je bila med drugo svetovno vojno Ljubljana okupirana vse od 11. aprila

1941, s čimer pa okupatorju niti slučajno ni uspelo zatreti upora. Kvečjemu nasprotno, ilegalno delovanje se je samo še okrepilo. V naravi človeka je, da mu v izrednih situacijah začnejo pospešeno delovati možgani, s čimer se skuša rešiti iz na videz nemogočih situacij. To se bo pokazalo tudi ob novi slovenski žičnati meji, pri kateri obmejni lovci že sedaj opozarjajo, da se bo nanjo nasajala predvsem divjad. Tisti begunci, ki bodo hoteli priti na njeno drugo stran, bodo že našli svojo pot.

Ob splošnem navdušenju nad tem, da je vlada končno zaprla begunsko pot, se je kot glas vpijočega v puščavi

pojaval protest štirih slovenskih pisateljev (Svetlane Markarovič, Borisa A. Novaka, Drage Potočnjak in Dušana Šarotarja), ki so žici rekli svoj odločni »ne«. Ob tem so opozorili na infantilno politiko današnjega časa. Boris A. Novak je namreč izjavil: »Politiki se igrajo z nevarnimi stvarmi, kot se igrajo otroci igre vojakov.« Po njihovem mnenju bo zgodovina natančno presodila naša stališča ob postavljanju ograje.

S tem, ko smo z žičnato ograjo ogradili Slovenijo, nismo le preprečili nekontroliranega pretoka beguncev, ampak smo se tudi sami zaprli v nekakšen sodoben rezervat. Z ograjo smo

ogradili svoje svetovljanstvo in odprtost. Zdaj nam na tem majhnem koščku Evrope prišleki ne bodo več motili ljubega miru, naša vestnost in ponižnost do močnejših evropskih voditeljev pa se nam zna kaj kmalu maščevati. Napovedi Nemčije, da bo begunce vračala v države, v katerih so jih prvič popisali, nam ne gre na roko. Begunci so v Evropo resda najprej vstopali v Grčiji, ampak to je bil ravno čas, ko je Nemčija najjužnejšo evropsko državo kruto držala v šahu, Grkom zatvegovala pas in s tem reševala predvsem svoje banke. Povsem razumljivo je, da Grki v tistih časih niso imeli

pretiranih simpatij do Evrope in še posebej Nemčije, zato so begunce v glavnem brez popisovanja spuščali naprej. Podobno so delovale tudi druge države na njihovi poti do Nemčije, ki se je nato ustavila v natančni Sloveniji, kjer smo v upanju, da nas bodo veliki za to nagradili, na meji s Hrvaško zadrževali begunce in jih vestno popisovali, čeprav so mnogi že tedaj opozarjali, da moramo le vzpostaviti koridor, po katerem lahko begunci čim prej pridejo do Avstrije. Na koncu se torej lahko zgodi, da bomo z begunci vendarle živeli skupaj. In to za ograjo, ki resda otežuje prihode, a tudi izhode.

BLIZU MU JE AZIJSKA KUHINJA

V enajstem tednu se je od šova *Gostilna išče šefa* poslovil Miha Hauptman, nekdanji tekmovalac slovenskega *MasterChefa*, ki si je dva tedna prej priboril mesto v Binetovi ekipi. Fant ima talent za kulinarčno ustvarjanje, chef Bine tega ni skrival pa tudi z drugimi fanti oziroma tekmovalci v *Gostilni* se je Miha dobro ujel. In ker je prišel zadnji, so ga ob prvi priložnosti posedli na vroči stol.

Alenka Brun

V resničnostnem šovu *Gostilna išče šefa* se tekmovalci nenehno soočajo z izzivi. Preizkušali so sami sebe pri kuhi in kreiranju jedi za slovensko *Dinner in the sky*, tekmovali proti ekipi iz preteklih *Gostiln*, merili znanje z izbranimi tekmovalci slovenskega *MasterChefa*, dobili vaje, se razdelili na rdečo in črno ekipo. Peščica izbranih, ki je ostala do 12. tedna, je oblekla celo uniformo kuharskega chefa. Vmes pa je marsikdo odrastel, čustveno dozorel, spoznal svoje šibkosti, ugotovil, kaj vse lahko prenese. Ta teden pa je spet na svoj način prelomen: če so do sedaj delali v ekipah, je prišel čas, ko se morajo izkazati kot posamezniki.

V *Gostilni* se je oglašil svetovno znani chef Sasu Laukkonen iz Helsinkov, ki je na primer povzročil ogromno ugibanja s preprosto rastlino, kot je cvetača. Na predstavitvi pred izzivom je namreč uporabil celo cvetačo, tudi liste. Ker pa ni bila videti kot tista iz oddelka z zelenjavo v supermarketu, so tekmovalci z vajenkami kar nekaj časa ugibali, kaj imajo pravzaprav pred seboj. Z izjemno dolgimi zelenimi listi je sicer navadna cvetača zelo dobro skrila svoj jaz. Vmes pa se je pri chefih na drugi strani pulta pojavilo celo humorno vprašanje, ali še nihče ni bil nikoli na njivi ...

Miha Hauptman se je poslovil od resničnostnega šova *Gostilna išče šefa* kot zadnji »prišlek«. Tekmovalci se sedaj soočajo sami s seboj, sicer še nastopajo v vlogi mentorjev, vendar prišel je čas, ko bo počasi postalo jasno, kdo bo tisti, ki bo domov odnesel bogato denarno nagrado. Presenetljivo pa je, da Miha vidi favorita tudi v mladem Žanu. / Foto: Pop TV (Aljoša Kravanja)

Vendar pa so v 12. teden vstopili le tekmovalci, ki so v *Gostilni* že od začetka. Žanu je sicer ponajgajala migrena, Robi je nekako izgubil motivacijo, Mido je s predstavljenim krožnikom na izzivu brcnil v temo. Žal pa tega tedna ni doživel Miha. Fant je – čeprav je začel svojo kuharsko pot kot ljubiteljski kuhar – tekmovalcem pravzaprav predstavljal močno konkurenco. Ko je v dvoboju premagal Tomaša, mu najprej sploh ni bilo jasno, da se je to zgodilo. »Tomaš je bil tisti trenutek res najmočnejši v ekipi in težak nasprotnik.« Je pa res, da se Miha na časovni pritisk odzove zelo dobro. Pravi pa, da kar se tiče stresa, ga v *Gostilni* ni čutil toliko

kot pri *MasterChefu*, ker je v *Gostilni* vseeno deloval kot del skupine. Se je pa v obeh šovih veliko naučil. »Pri *Masterchefu* sem spoznal, da res znam dobro delati pod pritiskom, nadgradil sem svoje znanje v kreiranju; v *Gostilni* pa svoje sposobnosti za delo v profesionalnih kuhinjah. Predvsem sem se naučil dela na servisu, kjer moraš konstantno ohranjati mirne živce.« Spoznal je še, da je njegovo znanje o kulinariki kar bogato, da fantom lahko konkurira. Da ga je Bine pohvalil, mu pomeni veliko, saj je tako opazil njegov trud in ga motiviral za naprej. Ga je pa to seveda v *Gostilni* kaj hitro posadilo na vroči stol. »Na stol sem šel, ker naj bi zadnji

prišel v ekipo. Seveda sem to pričakoval, saj nekega drugega tehtnega razloga pač niso imeli.«

Meni, da imata za zmago največ možnosti v letošnjem resničnostnem šovu *Gostilna išče šefa* Tomaš in Žan, bi pa zmago privoščil Robiju.

Miha sicer dela v eni od restavracij v Ljubljani kot njen vodja in kreativni vodja kuhinje. Je pa že veliko sodelovanjem v *MasterChefu* ugotovil, da mu kombiniranje okusov na krožniku leži. Že v srednji šoli je rad pekel in kuhal, najbliže pa mu je azijska kuhinja. Zato je v njegovih jedeh vedno prisotna zelenjava, stalna spremljevalka pa je tudi kurkuma.

MODA MALO DRUGAČE

Prešernova ulica v Kranju je bila v torek prizorišče fotografske razstave, ki prikazuje alternativo običajni modi.

Samo Lesjak

Potujoča razstava, imenovana *Fair Foto*, je nastala letos avgusta v Kranju na fotografski delavnici z mladimi fotografi v organizaciji Društva fotografov *Fotorama* in *Zadruga Buna*, prikazuje pa oblačila, narejena po načelih pravične trgovine ali iz druge roke. »Z razstavo želimo opozoriti na neetično delovanje modne industrije, ki izkorišča ljudi in okolje po vsem svetu z namenom povečanja lastnih zaslužkov, in pokazati, da obstaja tudi drugačna možnost vsakdanjega oblačenja,« je o razstavi dejala vodja pravične trgovine v Sloveniji

pomagali pri izbiri ter obdelavi fotografij. Pod njihovim budnim očesom so tako fotografirali modele, pri tem pa niso sodelovale elitne manekenke, temveč so fotografom pozirale kar same lastnice oblačil. Modele sta z naravno dekorativno kozmetiko naličili Nina in Ida (Eko pleme), podobe pa je sooblikovala stilistka Katija Gale. »Vsi modeli na fotografijah so brez obutve, saj v Sloveniji v tem trenutku še nimamo možnosti nakupa obutve, ki bi bila narejena po enakih standardih kot ostali izdelki, ki jih nosijo modeli na slikah,« še dodaja Živa Lopatič. Kranj je bilo prvo predstavitevno mesto razstave, ki bo potovala po vsej Sloveniji in opozar-

Fotografska modna razstava: Živa Lopatič

ji in soustanoviteljica *Zadruga Buna* Živa Lopatič.

Mentorji Polona Avanzo, Klemen Brumec, Matic Klanšek, Adriana Alekić, Grega Gulin in Veronika Savnik so udeležencem delavnice (Lea Benčina, Teja Klanjšek, Maruška Avbelj, Nina Cavz, Luka Rifelj, Martin Debeljak in Barbara Jeras)

jala na to, da lahko nosimo tudi oblačila, ki nimajo negativnih posledic na okolje. V današnjem času prekomernega potrošništva torej vsekakor aktualen in nujen projekt, ki uporabnike izdelkov in storitev vabi k razmisleku o izvoru in načinu produkcije naših oblačil pa tudi ostalih vsakdanjih izdelkov.

Alternativa konvencionalni modi: Živa Kavka Gobbo in Ivana Florencia / Foto: arhiv razstave (Polona Avanzo)

GLASOV ODER, HOROSKOP

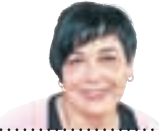
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Spoprijeli se boste s težavo, ki jo že nekaj časa prelagate. Prišel bo pravi trenutek, beseda bo dala besedo. Zadovoljni boste vi in tudi vsi drugi. Rešili se boste tudi starih finančnih bremen in zadihali. Četrtek bo vaš dober dan.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Zaradi duhovnega dozorevanja se bodo odstranjevale stare blokade, ki prinesejo dodatni nemir in nova vprašanja. Razne družinske obveznosti bodo vzele kar nekaj časa, a ker boste združili prijeto s koristnim, bo za vse prav.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Teden se bo začel z dobrimi novicami, ki vas bodo popeljale v pozitivno razmišljanje o vseh rešitvah, ki se zdijo nemogoče. Zvezde vam bodo naklonjene, tako da se bodo vse morebitne težave, poslovne ali pa srčne, reševale brez zapletov.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ves teden boste premišljevali o potezah in se spraševali, kaj storiti. Pogovor s prijateljem vas bo opogumil in naredil boste korak naprej, ki se vam bo finančno obrestoval. Od domačih boste obremenjeni in rahlo razočarani.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Vsega naenkrat ne morete imeti, begali boste od ene do druge strani in se na vse načine skušali pravilno odločiti. Če boste čisto tiho, boste za en sam trenutek slišali glas srca. Ta vas bo usmeril in pripeljal do zelenega cilja.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Delovnih nalog ne boste mogli opraviti z levo roko in šele proti koncu tedna boste ugotovili, da brez vztrajnosti ne gre. Ljubljena oseba se bo na vas zanesla, vi pa boste skušali storiti čim več, da ji to omogočite, kar vam ne bo težko.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Hočete ali nočete – pred vami so spremembe, zaradi katerih vam življenje ne bo več teklo po ustaljenih tirnicah. Glede financ si boste naredili nov načrt. Sprva bo res videti neuresničljiv, a le malo kasneje se bodo stvari občutno izboljšale.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Poslovno se boste počutili zelo utrujeno. Vzeli si boste nekaj dni oddiha, saj bo to nujno potrebno za vaše nadaljnje delovanje. Ljudje iz bližnje okolice vam bodo obljubljali vse mogoče, a bodite previdni. Novice vas spravijo v dobro voljo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Druženje s starimi prijatelji vam bo popestrilo sicer dolgočasen teden. Na trenutke vam bo uspevalo, da ne boste ves čas premišljevali o bremenih. Če ste z določenimi tveganji že večkrat odlašali, je sedaj čas, da naredite korak naprej.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

V ljubezni se vam obeta več presenečenj. Kolebali boste med pametjo in čustvi. Srečo boste imeli na dosegu roke, a je ne boste upali sprejeti. Morda bo ta strah le strah pred neznanim. Presenečeni boste.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Res da zadnje dni zvezde niso bile na vaši strani, a vse to se bo spremenilo. Že v sredini tedna vas bo poiskala sreča in vse se vam bo naklonjeno, česar že se boste lotili. Tudi na čustvenem področju boste izkoristili vse možnosti.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Z umikom boste želeli le prikriti, da vam določene osebe pomenijo več, kot si priznate. Čeprav boste imeli nadzor, se stresu ne bo dalo izogniti. Urejale se bodo pomembne zadeve, ki so bile že nekaj časa skrite pod preprogo.

TRŽIŠKI DELOVNI PORTRETI

V tržiški Galeriji Atrij je do konca meseca na ogled razstava Foto kluba Tržič, ki predstavlja podobe z motivi dela.

Samo Lesjak

Foto klub Tržič se na tradicionalni pregledni skupinski razstavi posveča tematiki delovnega ustvarjanja. Razstava predstavlja serijo delovnih portretov iz domačega okolja, obeležuje pomen tržiških rokodelcev v preteklosti in se obenem razgiba ozira v naš vsakdan, kjer išče nove motive. Na odprtju so predvajali tudi dokumentarni film o Janku Kermelju, mojstru umetniške fotografije, ki je – tako kot Marijan Kukec – več kot trideset let močno vplival na razvoj fotografije v Tržiču. Kukec je bil mentor ostalim članom v spoznavanju likovnih zakonitosti in sporočilnosti v umetniški fotografiji, Kermelj pa je deloval kot dolgoletni predsednik in promotor fotografije. Ob tej priložnosti so se člani kluba obema iskreno zahvalili in jima podelili naziv častni član Foto kluba Tržič. Zgodovina tržiškega foto kluba je razgibana in bogata.

Članice in člani Foto kluba Tržič / Foto: Luka Renar

Že v obdobju med obema vojnama so Tržičani v takratnem Planinskem društvu začeli sanjati o ustanovitvi foto sekcije. Za njimi so ostale fotografije neprecenljive vrednosti. Naslednjega pol stoletja je klub organiziral številne tečaje, člani pa so se uspešno predstavljali na razstavah tako doma kot v tujini. Za nadaljevanje ustvarjalne rasti kluba, ponovno obujenega pred štirimi leti,

se tako ni bati. "Cilj kluba pa tudi življenja nasploh je imeti se lepo in biti srečen. Če lahko ohranimo to, obenem pa ustvarjamo čudovite fotografije, potem nam uspeva izpolnjevati osnovni namen, zaradi katerega je bil klub tudi ustanovljen," je dejal predsednik kluba Matej Meglič in se zahvalil vsem sodelujočim. Vsem pa je iskreno čestital tudi župan Borut Sajovic: "Fotografija

je bila in je ogledalo dogodkov in ljudi. Za mnoge tudi največje okno v svet. Dober fotograf beleži tisto, za kar misli, da je pomembno in potrebno, in ne nujno tisto, kar bo vsem všeč. Fotografija je zato tako ogledalo duše posameznika kot družbe in časa, v katerem je nastala. Vsem skupaj želim veliko prave svetlobe, uspelih fotografij, druženja in prijateljstva še naprej."

TA JE DOBRA

Blondinkina nova okna

Blondinka piše v svoj dnevnik: Dragi dnevnik! Lani sem dala zamenjati vsa lesena okna v hiši z novimi plastičnimi okni, ki imajo vgrajena pregrešno draga izolacijska stekla. Milina, ti rečem! Okna so super, veliko prihranim pri gretju in vse bi bilo krasno, če me ne bi pred nekaj dnevi poklical lastnik tiste firme, ki mi je okna vgradila. Da je leto naokoli, je rekel, in okna še vedno niso plačana. Zelo sem bila presenečena nad njegovo izjavo, pa sem mu ponovila, kaj so mi rekli njegovi iz prodaje, ko sem okna kupovala. Da so ta okna tako dobra in varčna, da se bodo v letu dni sama odplačala. Halooooo!!! Leto je mimo! Res sem ženska, res sem blondinka, nisem pa trapasta. Z druge strani je vse potihnilo, jaz pa sem odložila slušalko. Gotovo se zdaj tip počuti kot največji kreten.

Pozabil na kruh in mleko

Micka vpraša Janeza: »A se spomniš tiste scene iz filma Prvinski nagon, ko je Sharon Stone prekrižala noge?« »Seveda se spominjam, le kako se tega prizora ne bi spomnil?« »A to, da sem ti iz trgovine naročila prinesiti en jelenov hlebec in liter mleka, si pa pozabil!«

Kuharska

Kako se reče simbiozi med rastlinskim in živalskim svetom? Sarma!

Ponovno skupaj?

Nekaj mesecev po moževi smrti umre še žena in pride v nebesa. Ko zagleda moža, vesela steče k njemu: »Ljubi, kako sem vesla, da sva spet skupaj!« Ljubi pa odvrne: »Zgin, da te ne vid m! Pri poroki je bilo jasno povedano – dokler vaju smrt ne loči!«

LAŽJI SUDOKU

2	5			4	9	8	
8		7		3		1	
		4			7		5
1	9		3				
			9	7	2		
			8		4		9
4		5			3		
	6				5		2
	3	2	1				6

Rešitev:

2	9	8	7	1	2	5	6
1	2	5	9	7	2	8	3
1	8	2	1	2	9	8	7
6	4	7	1	8	5	2	9
9	1	2	7	6	9	1	5
8	2	9	6	7	5	2	1
5	7	1	9	8	2	7	4
7	1	8	5	2	4	8	6
6	2	8	1	4	9	3	7
6	2	8	1	4	9	3	7

TEŽJI SUDOKU

6			3			5	
		8		5		7	
7		9		1	6		
4	7		8		2		5
2							8
9			5			4	7
			1	2		8	4
			2		6	3	
		4			9		

Rešitev:

2	9	8	7	1	2	5	6
1	2	5	9	7	2	8	3
1	8	2	1	2	9	8	7
6	4	7	1	8	5	2	9
9	1	2	7	6	9	1	5
8	2	9	6	7	5	2	1
5	7	1	9	8	2	7	4
7	1	8	5	2	4	8	6
6	2	8	1	4	9	3	7
6	2	8	1	4	9	3	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Prihaja čas obdarovanj.
Letos lahko podarite

naročnino na Gorenjski glas

Gorenjski glas izhaja vsak torek in petek in v naše domove prinaša novice z Gorenjske.

Za več informacij, prosimo, pokličite 04/201 42 41, pišite na: narocnine@g-glas.si ali se pri nas na Bleiweisovi 4 v Kranju oglasi-te osebno.

Gorenjski Glas

Lokalna novica je kraljica

GORENJSKI GLAS	SNAGA	TURŠKI FEVDALNI URADNIK	HOKEJIST MURŠAK	MESTO V GRČJI	MESTO PRI NIA-GARSKIH SLAPOVIH	ZAČETEK IN ?	EGIPTOV-SKI PISA-TELJ
PRIREDI-TEV OB PITJU ČAJA	7						
RUSKI CERKVENI PISATELJ							
AMERIŠKI GLASBENIK (CARLOS)							
TOM JONES			MESTO V FRANCIJI			4	
PAS PRI KIMONU			ŠPANSKI OTOK				
ŠKAF			11				SMUČARKA MAZE
STRASTNO, ZIVAHNO V GLASBI							
GORENJSKI GLAS	PIRAT	BLAG VETER (PEŠNIŠKO)				6	
LJUDSTVO V PARAG-VAJU		ORIGINAL					
URŠKA NOVAK			KOŠARKAR BEČIROVIČ		IZRASTEK NA GLAVI		
KONOPLJI PODOBNO VLAKNO					DUMASOV MUŠKETIR		
MOTOCIKEL							JUTRANJA OPOJNA PIJAČA
							OTOK PRI IRSKI OBALI

GORENJSKI GLAS	LAHKO POLETNO OBUVALO	BESEDNA PREME-TANKA	UREJENOST	GALATEJIN LJUBIMEC, ACIS	NEIL SEDEKA	PEVKA HABERL	DROG NA VPREZNEM VOZU	PISMENI ŠOLSKI IZDELEK	GORENJSKI GLAS	ČEPICA	SULTANOV RAZGLAS	NADZEMNI DEL REPE	OSKAR BRODAR	NAJTRŠI DRAG KAMEN	MESTO V DALMACIJI		
AMERIŠKA IGRALKA (SUSAN)									OBJEKT ZA PRED-VAJANJE FILMOV							POVRŠIN-SKA MERA	
NASILNA PRIKLJU-ČITEV TUJEGA OZEMLJA		18							STROK, ZA ARABŠČINO								TVOREC
KANAL V JOGI					STROK, ZA TELEPATIJO				AFRIŠKA MRZLICA				SPRINTER BOLDON			REKA V SLOVENJI	
DRAGO GRUBELNIK					ČRNA CELINA								PRISTAŠ MARKSIZMA			GLAVNO MESTO EGIPTA	KOSITER
ROMUNSKI TERENEC																	PISATELJ TAVČAR
BIVŠI AVS-TRALSKI TENISAČ (ROD)			1														MESTO V ROMUNJI
NOVI SVET																	
GORENJSKI GLAS	GLASBENIK IVANČIČ	MNOŽIČNO ZAPIRANJE PODJETJ BEVKOVA POVEST															
BANKOVEC ZA STO ENOT																	
SEVERNI JELEN																	
STARI SLOVANI	17																
VLADO ČARMAN																	
LETALSKO GORIVO																	
OKOVKA, OKOVINA																	
ALAJBEG AVRORA GUARANI JACOBI SISAL	PRAŠIČ (LJUBK.)	PRODAJA-LEC ŽAB LETNI GOZDNI POSEK															
NAŠ BIVŠI SMUČAR (PETER)																	
KRAJ PRI VODICAH																	
ANGLEŠKI IGRALEC (DEREK)																	
STROK, ZA STATIKO	3																

Nagrade: trikrat roman Ivana Sivca Očetove zgodbe

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 2. decembra 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19		

DRUŽABNA KRONIKA

SLOVENSKI ZAJTRK

V sredo so tisti najbolj zgodnji, ki se v Ljubljano ali pa morda v Radovljico ali na Jesenice vozijo z vlakom, na kranjski železniški postaji naleteli na prijazno ekipo najboljšega sosedu, ki jih je presenetila s pravim slovenskim zajtrkom. Podobno so doživeli tudi tisti, za katere je bil Kranj izstopna postaja.

Alenka Brun

Dan slovenske hrane je Vlada RS razglasila leta 2012, in sicer vsak tretji petek v novembru, kar je točno danes – in tako imajo tradicionalni slovenski zajtrk tudi otroci v osnovnih šolah in vrtcih. Gre za zajtrk z živili iz lokalnega okolja.

Mercator je bil med prvimi trgovci, ki je pred tremi leti v Sloveniji začel s stalno promocijo izdelkov slovenskih kmetov v okviru projekta Iz domačih krajev, pa tudi prvi

trгоvec, ki je podprl projekt Tradicionalni slovenski zajtrk že ob njegovih začetkih in se vanj z različnimi dejavnostmi vključuje vsa leta. Tudi letošnje ni izjema. In ker se po jutru dan pozna, so v sredo v osmih večjih slovenskih mestih med mimoidoče razdelili deset tisoč paketov s slovenskim zajtrkom. Pobuda je že peto leto zapored Mercatorjev prispevek k ozaveščanju o pomenu slovenskega zajtrka in podpora samooskrbi s kakovostno hrano domačega porekla.

In v Kranju smo na železniški postaji lahko na nasmejanu ekipo najboljšega sosedu

naleteli že v zelo zgodnjih urah. Med šesto in osmo uro zjutraj so presenečali mimooidoče Marja, Irena, Stanka, Agata, Anja, Kristina, Maša, da je vse teklo tako, kot je treba, pa je skrbel Veljko Tatič z lepo zapakiranimi vrečkami, v katerih je bil tipični slovenski zajtrk. Mraz ekipi ni prišel do živoga, da je bilo jutranje veselje še živahnije, pa je za glasbeno spremljavo na harmoniki skrbel Anže Osolnik.

Kranj je ta teden gostil tudi zabavo na Slovenskem trgu, na katero je povabila MO Kranj ob dveh uspešno zaključenih projektih, ki

sodita med največje investicije na Gorenjskem. Govorimo o projektu Gorki in vodovodu Bašelj - Kranj. Najprej so multimedijsko predstavili projekta, nazdravili z novovodo, potem je župan Kranja Boštjan Trilar povabil na golaž, bučno juho, kuhano vino in čaj. Našteto je bilo na voljo tudi pri nekaterih kranjskih gostincih, ki so se pridružili praznovanju ob uspešnem zaključku. Samo sprehoditi se je bilo treba skozi stari del mesta. Na Slovenskem trgu pa je za glasbeno razpoloženje v nadaljevanju skrbel domači narodnozabavni ansambel Kranjskih 7.

Slovenski zajtrk z Mercatorjem je v jutranjih urah presenečal vse, ki so se z vlakom pripeljali v Kranj ali pa je bil Kranj njihova vstopna postaja. Na fotografiji nasmejana jutranja ekipa kranjskega najboljšega sosedu. / Foto: A. B.

V sredo je slovenski zajtrk na kranjski železniški postaji spremljal zvok harmonike, za kar je poskrbel Anže Osolnik. / Foto: A. B.

Na stojnici pri Petri in Maruši (Picerija Romano) mraz ni mogel do živoga njuni dobri volji. / Foto: A. B.

Večina članov narodnozabavnega ansambla Kranjskih 7, ki je skrbel za glasbeno vzdušje na Slovenskem trgu. / Foto: A. B.

Kranjski župan Boštjan Trilar je s sodelavci in gosti nazdravil s kozarcem vode. / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Najbolj seksi moški je David Beckham

Za najbolj seksi moškega po izboru revije People je bil izbran nekdanji nogometaš **David Beckham (40)**. »To je najboljši trenutek v mojem življenju. Ne morem verjeti,« je hudomušno in z velikim nasmeškom novico komentiral zvezdnik.

»Če povem po resnici, se nikoli nisem imel za pretirano privlačnega moškega. Rad sem v obláčilih, v katerih se dobro počutim, in to je vse,« je bil skromen najbolj seksi Zemljan leta 2015.

Adelina pesem ruši rekorde

Balada Hello pevke **Adele** je bila v treh tednih prodana v kar 400 tisoč kopijah in tako postala najbolj prodajan singel v zadnjih osemnajstih letih. To je leta 1997 uspelo Eltonu Johnu s pesmijo Candle in the Wind. Tolikšno prodajo po izidu pesmi je doslej imelo vsega skupaj le 12 pesmi, med drugimi Whitney Houston I Will Always Love You, Gotye Somebody That I Used to Know, Lady Gaga Born This Way, Taylor Swift I Knew You Were Trouble in Katy Perry Roar.

Charlie Sheen je pozitiven

Igralec **Charlie Sheen (50)** je priznal, da so mu pred štirimi leti odkrili virus HIV. Kot pravi, je dlje časa trpel hude glavobole in se zelo potil ter celo mislil, da ima tumor, preden so zdravniki potrdili diagnozo in ga začeli ustrezno zdraviti.

Kot trdi, niti sam ne ve, od koga je dobil bolezen, sicer pa je v preteklosti sam večkrat omenil, da je spal z več tisoč ženskami.

Corrine postala miss zlatih globusov

Corrine Foxx, hčerka igralca Jamieja Foxxa, je po izboru h woodskih tujih novinarjev postala miss zlatih globusov. Naziv enkrat letno podeljujejo hčerki ali sinu slavne osebe in naloga nosilca naslova naloga je, da pomaga pri podeljevanju nagrad. Enaindvajsetletnica se ukvarja z igrilstvom, manekenstvom in je poleg tega tudi študentka na eni izmed uglednih kalifornijskih univerz. Prestižne kipce bodo podelili 10. januarja prihodnje leto.

Kranjčanko Matejo Korenčan, sicer študentka in del strežnega osebja bara Mitnica, smo v torek zvečer srečali na eni zadnjih postaj s »kuhančkom« in čajem v Kranju. / Foto: A. B.

Po opremo na sejem

Včeraj se je v Kranju začel tradicionalni zimskošportni sejem, ki bo v organizaciji ZUTS Kranj trajal še do nedelje.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Smučarski sejmi so po Sloveniji in tudi na Gorenjskem že tradicija, eden prvih pa vsako leto poteka v Kranju, kjer za organizacijo skrbijo pri Zvezi učiteljev in trenerjev smučanja (ZUTS) Kranj. Člani so se pred dnevi sestali na redni letni skupščini, od včeraj do nedelje pa bodo mnogi od njih sodelovali na letos že 41. kranjskem zimskošportnem sejmu. Tudi tokrat poteka

v kletnih prostorih Mercatorjevega HM Primskovo. Običajno sejem obišče okoli pet tisoč obiskovalcev, ki v komisij-ski prodaji lahko izbirajo med rabljeno zimsko športno opremo, od opreme za alpsko smučanje, deskanje, tek na smučeh, drsanje in drugim. Kupijo lahko tudi novo opremo in oblačila, saj »hišni športni trgovci«, Intersport, skrbi za res dobro ponudbo.

»Slovinci navkljub vsem tegobam današnjega časa

ostajamo smučarski narod in ravno sejem je priložnost, da si zimsko športno opremo nakupimo po ugodnejših cenah«, pravi predsednik ZUTS Kranj Brane Miklavčič in dodaja, da so na sejmu v predprodaji po ugodnih znižanih cenah ponujali tudi smučarske vozovnice. Prav tako so se pri ZUTS tudi letos odločili, da bodo neprodano opremo namenili osnovnim šolam in humanitarnim organizacijam – v skladu s

pogoji komisijske prodaje. Po sejmu se za člane ZUTS začenejo številne aktivnosti, med njimi je poudarek na izobraževanju, saj tudi letos za člane organizirajo dva seminarja, tečaj za pridobitev licence učitelj smučanja 1 in 2, potegujejo se pa tudi za izvedbo DP Veleslaloma kadrov ZUTS Slovenije na Krvavcu. V kranjski zbor, ki je še vedno najštevilnejši v Sloveniji, je včlanjenih 205 članov.

Brezplačni arhitekturni nasvet

Jesenice, Kranj – Mladi arhitekti in krajski arhitekti ekipe Arhitekturni nasvet naslednji teden znova pripravljajo brezplačne svetovalnice. Na Gorenjskem bodo gostovali v ponedeljek, v Kranju v Klubu študentov Kranj ob 15. uri in na Jesenicah ob 17.30 v prostorih Razvojnega centra Zgornje Gorenjske. S svetovanjem bodo pomagali pri gradnji, prenovi, obnovi in (pre)urejanju prostorov, energetski sanaciji, prostorski zakonodaji, materialih, opremi, ambientih, načrtovanju in prostorski organizaciji vrtov ... Termin je mogoče rezervirati na www.arhnavet.si/svetovalnice/.

Državno prvenstvo v namiznem nogometu

Bled – Jutri, v soboto, in v nedeljo bo v Hotelu Krim na Bledu deveto državno prvenstvo v namiznem nogometu, ki ga organizira Zveza namiznega nogometa Slovenije (ZNNS). Tekmovanje se bo začelo jutri ob 11. uri s kvalifikacijami dvojic, zaključek s podelitvijo priznanj in medalj pa bo v nedeljo ob 20. uri. Igralci in igralke se bodo pomerili v klubski, odprti, ženski, mešani, junior in senior konkurenci. Poleg tega bodo na klubskem tekmovanju za naslov državnih prvakov tekmovali vsi klubi namiznega nogometa, včlanjeni v Zvezo namiznega nogometa Slovenije.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS – Janez Rozman, s. p., T: 04/531 52 49

TOPOLŠČICA: 7. 12.; **TRST:** 26. 11., 26. 11.; **BANJA VRUČICA, Z TERAPIJAM:** 7.–14. 12.; **BOŽIČNI BANOVC:** 27.–28. 12.; **RADENCI:** 26.–28. 12.; **SILVESTROVAN JE TERME TUHELJ:** 30. 12.–2. 1.; **52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1. www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Večer ob krušni peči

Kokrica – Turistično društvo Kokrica in Turistično društvo (TD) Žirovski Vrh vabita na prireditev Večer ob krušni peči, ki se bo jutri, v soboto, 21. novembra, ob 17. uri začela v Domu Krajanov na Kokrici. Na šaljiv in duhovit način bodo predstavili bogastvo iz svojega okolja člani TD Žirovski Vrh, z bogatim programom pa se bo predstavila tudi pevsko skupina Kokrčan.

Folklorni večer

Ribno – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi danes, v petek, 20. novembra, ob 19. uri v Zadržni dom Ribno na Folklorni večer.

Triglavska tržnica

Bled – Jutri, v soboto, 21. novembra, bo med 10. in 12. uro Triglavsko tržnico s spremljevalnim programom, ki sicer poteka vsako tretjo soboto v mesecu pred Infocentrom Triglavsko roža Bled. Na tokratni tržnici bodo sodelovali učenci Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja z Bleda, ki med šolskim letom izdelujejo raznovrstne zanimive izdelke, ki si jih boste lahko ogledali in jih tudi kupili, kot turistična destinacija pa se bo predstavila Kranjska Gora.

Popevka združuje vas

Stara Fužina – V organizaciji Kulturnega društva Bohinj bo jutri, v soboto, 21. novembra, prireditev z naslovom Popev-

ka združuje vas, ki se bo ob 18. uri začela v Domu KS Stara Fužina. Poleg Triglavskih rož c KD Bohinj bodo nastopili še: trio flavt MiSoUr, pianist Tom Varl in Ana Ogrin s svojimi citrami. Vstopnine ne bo.

Ob občinskem prazniku

Gorenja vas – Občina Gorenja vas - Poljane ob občinskem prazniku vabi jutri, v soboto, 21. novembra, ob 19. uri v Sokolski dom na slavnostno akademijo s podelitvijo občinskih priznanj za leto 2015. Prireditve bodo s predstavo popestrili učenci Osnovne šole Poljane.

Ura pravljic

Preddvor – Če je očka kralj je naslov pravljice, ki ji otroci v Info centru lahko prisluhnejo v soboto, 21. novembra, ob 10. uri. Po njej bodo lahko likovno ustvarjali.

IZLETI

V neznanu

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj tudi letos vabi člane v soboto, 5. decembra, na tradicionalni izlet v neznanu. Izlet je primeren za vse planince. Čakata vas okrog dve uri vožnje z vmesnim postankom za jutranjo kavico, program s pohodom (tri ure nezahtevne hoje v zelo zmernem tempu), za zaključek pa pogostitev v enem od bližnjih gostišč. Odhod s posebnim avtobusom izpred hotela Creina bo ob 7. uri. Udeležbo sporočite po elektronski pošti na naslov: bredapirc@gmail.com ali celik.milan@gmail.com, telefonske ali SMS-prijave: Milan 031 418 146.

PREDAVANJA

Alergije in imunsko ravnovesje

Kranj – Predavanje z naslovom Alergije in imunsko ravnovesje bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a, Kranj. Na tokratnem predavanju bo Jožica Ramšak predstavila različne rešitve, kako preprečiti, lajšati in odpraviti alergijske reakcije v telesu. Svoje izkušnje bodo delili tudi ljudje, ki so se že uspešno spopadli s tovrstnimi zdravstvenimi težavami. Več informacij na številki 041/289-632 (Jožica). Predavanje je brezplačno.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska Adventistična Cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 21. novembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na

PREJELI SMO

»Gora ni nora, nor je tist', ki gre gor ...«

Tako so rekli včasih. Časi se pač spreminjajo in današnji tempo življenja teži po sprostitvi od napetosti. To pa je planinarjenje in pohodništvo. In prav gore so tiste, v katerih si človek nabere novih moči, tako bi danes lahko rekli: »Gora ni nora, nor je tisti, ki ne gre gor.« Ko iz ptičje perspektive zreš v to našo prelepo dolino zeleno, se šele zaveš, da živiš v najlepšem delčku Evrope.

Gornja Gorenjska je kot v vencu obdana s planinami in gorami Jelovice in Karavank. Vršaci Karavank so še posebno privlačni za planince in pohodnike. Stol, ti si največji vrh v Karavankah, tako pravi Avsenikova pesem. Še posebno priljubljen je Valvasorjev dom na pobočju 2236-metrskega Stola. In Begunjsčica (2060 metrov) s svojim Roblekom, o katerem je Slavko v svoji pesmi vzbujal svoje mladostne spomine – Na Roblek bom odšel.

Begunjsčica pa ni samo lepa, je tudi bogata po železni in

manganovi rudi, ki so jo še v 19. stoletju s pridom kopali in jo ročno spravljali v dolino, od tam pa so jo furmani odvažali na Jesenice, Javornik in tudi v Moste. V svojih nedrjih je Begunjsčica bogata tudi s čisto pitno vodo, ki priteče na dan ob vznožju pri »Zavukni«, kot pravijo domačini. Svojo pot si med skalami utira v strugi proti dolini. Na svoji poti do gradu Kamen se ji pridružijo številni studenci. Ob začetku Begunj, pri Lombarjevi žagi izgubi ime vode Begunjsčica in naprej teče pod imenom Zgoša. Potok ima značaj hudournika, a je večji del leta v svojem spodnjem toku presušen.

Še v 20. stoletju je bilo ob strugi več mlinov in žag, pa tudi druge obrti so bile na vodni pogon. Zadnja žaga velikan-ka v tej verigi je bila Peskarjeva v Zapužah, od tod naprej je tekla in še teče po ravnini za vasjo. Nova vas in Vrbnje in za sadovnjakom Resje, pod avtocesto in železnico se pridruži reki Savi.

Ohranimo torej ta naš čudoviti svet narave, ki nam daje moč in voljo za jutrišnji dan.

CIRIL ZUPAN, MOŠNJE

proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Lepota Božjega Jagnjeta. Pogovor bo povezoval Maj Oblak.

OBVESTILA

Izdelava adventnih venčkov

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi v sredo, 25. novembra, ob 17. uri v prostore društva na delavnico izdelave adventnih venčkov in novejše dekoracije. Delavnico bo vodila Sonja Jerič Štefe iz Biotehničnega centra Naklo. Materiale za izdelavo lahko prinesete s seboj, možen pa bo tudi nakup na delavnici. Vstopnine ni.

Kamna Gorica – Jutri, v soboto, 21. novembra, bo Kulturno turistično društvo Kamna Gorica v domu krajanov organiziralo družinsko delavnico izdelovanja adventnih venčkov in novejših darilc. Delavnica se bo začela ob 16. uri.

Arhitekturna delavnica za otroke

Radovljica – Program izobraževanja za otroke na področju arhitekture in prostora pod imenom Igriva arhitektura deluje pod okriljem Centra arhitekture (CA). Delavnice so namenjene otrokom od 5. do 12. leta starosti in so brezplačne. Danes, v petek, 20. novembra, se bo ob 17. uri v Galeriji Šivčeva hiša začela delavnica z naslovom Barba kot izkušnja.

Teden medgeneracijskega učenja

Kranj – Ljudska univerza Kranj v sodelovanju z medgeneracijskim društvom Z roko v roki in Centrom za trajnostni razvoj podeželja vabi na dogodke Tedna medgeneracijskega učenja v medgeneracijski center Kranj, Cesta talcev 7, vsak dan od 23. do 27. novembra ob 17. uri.

KONCERTI

Ob predstavitvi pesmarice Janeza Močnika

Cerklje – V soboto, 21. novembra, bo ob 17. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika koncert ob predstavitvi pesmarice Janeza Močnika. Nastopili bodo: MPZ Janko Kersnik Lukovica, Komorni zbor De profundis Kranj, Grudnove Šmikle, kvartet Krt in vokalna skupina Fantje z Jožefovega hriba.

Koncert tamburaške glasbe

Šmartno pri Litiji – V Športni dvorani Pungrt v Šmartnem pri Litiji bo jutri, v soboto, 21. novembra, ob 19. uri potekal že sedmi koncert tamburaške glasbe Latino martini. Vstop na koncert je brezplačen.

ANKETA

Ekopraznik na
Jesenicah

URŠA PETERNEL

Na Jesenicah je v sredo potekal Ekopraznik zgornje Gorenjske. Ekološke pridelke so ponujale gorenjske ekološke kmetije, dijaki Srednje gostinske in turistične šole (SGTŠ) Radovljica pa so pripravili degustacijo slastnih jedi iz ekoloških sestavin.

Foto: Gorazd Kavčič

Stevo Ščavničar, Razvojna agencija Zgornje Gorenjske:

»Z Ekopraznikom želimo opozarjati na pomen lokalne, sezonsko pridelane hrane z znanim poreklom. Odziv je dober, zato prireditvev nameravamo ponoviti.«

Albina Seršen, obiskovalka:

»Ker sem že starejša, moram paziti na prehrano in vselej preberem, kakšne so sestavine. Dobro namreč vemo, koliko svinjarije je lahko dodane. Zato podpiram ekološko pridelavo hrane.«

Klemen Zupančič, ekološki kmet:

»Na naši kmetiji krave zjutraj zbudi sonce, dvesto dni na leto se prosto pasejo. Plevela zatiramo mehansko, brez kemije, skrbimo za zemljo. Vložek je bil velik, a je vredno.«

Tamara Lužar, dijakinja SGTŠ:

»V šoli se seznanjamo s pomenom zdrave prehrane. K sreči živimo v krajih, kjer imamo doma vrtove in domačo hrano. Včasih pa paše tudi fast food.«

Marija Arh Ivanšek, profesorica na SGTŠ:

»Kupujem ekološko hrano, v glavnem pa jo pridelam na svojem vrtu. Pri hrani velja: bolje manj in tisto kvalitetno, kar pomeni sveže, lokalno in čim manj predelano.«

Najboljši mladi maketar

Patrik Tarfila iz Selca je z maketo stalingrajske bitke na nedavnem državnem prvenstvu v plastičnem maketarstvu zmagal v absolutni konkurenci maketarjev do 18 let.

ANA ŠUBIC

Selca – Minulo soboto je bilo v Ljubljani 22. odprto državno prvenstvo v plastičnem maketarstvu, s katerega se je nadvse zadovoljen vrnil 17-letni Patrik Tarfila iz Selca. Ker gre za mladega samouka, ki makete ustvarja brez pomoči mentorja, prav tako pa ni član nobenega maketarskega društva, je bil presenečen že, ko je z maketo stalingrajske bitke zmagal v kategoriji vojaških dioram v vseh merilih, da pa bo razglašena za najboljšo maketo v vseh kategorijah do 18 let, pa ni niti v sanjah pomislil. Zadovoljstvo je bilo še toliko večje, kjer je povsem ista maketa na letošnjem tekmovanju v Kranju v konkurenci petih dosegla tretje mesto.

Patrik je maketo stalingrajske bitke na kranjsko ocenjevanje prinesel že lani, a je pristala na predzadnjem, štirinajstem mestu. Seveda je sledilo razočaranje, ki pa se je kmalu sprevrglo v nov zagon za dodelavo makete. »Predvsem sem se trudil, da sem jo postaral, da je bila videti bolj pristna,« je dejal. Nagrajena maketa je sicer

Zmaga na državnem prvenstvu je Patrika Tarfilo zelo presenetila. / Foto: Andrej Tarfila

doslej edina, s katero se je preizkusil na tekmovanju.

Za izdelovanje, barvanje in sestavljanje plastičnih delčkov v celoto se je Patrik začel

navduševati pred petimi leti. »Ogledal sem si tekmovanje v Kranju in se odločil, da se tudi sam lotim tega, sicer se je pa tudi ati včasih ukvarjal

s tem,« se spominja. Na začetku mu je bil tako pri izdelovanju maket v pomoč predvsem oče Andrej, kakšen nasvet je seveda prispevala tudi mami Nina, sicer ilustratorica in oblikovalka, a Patrik je z leti tako napredoval, da se nanju skorajda ne obrne več po nasvet. »Veliko informacij o izdelovanju maket je tudi na internetu in forumih,« pristavi.

Njegova zbirka danes obsega petnajst maket, večini pa je skupna vojaška tema. Patrika namreč zelo zanima druga svetovna vojna. Maketa stalingrajske bitke je začela nastajati že pred dvema letoma. Vanjo je vložil več kot 300 ur dela in okoli 200 evrov. »Kar nekaj časa sem se poglobljal v to, kakšna bo postavitev,« pove, a očitno mu je z izvedbo tanka in devetih figuric vojakov v akciji med ruševinami to izvrstno uspelo. »Pri maketarstvu moram biti zelo natančen. Najtežje je bilo barvati figurice, ki so velike samo štiri centimetre, pa tudi orožje in ostalo opremo,« je pojasnil dijak 3. letnika strokovne gimnazije Šolskega centra Kranj, ki je z mislimi že pri novem projektu – maketi ruskega tanka v zimski diorami.

Vodenje Save je prevzel Aleš Aberšek

Nadzorni svet Save je sprejel odstopno izjavo dosedanjega predsednika uprave Mateja Narata.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nadzorni svet Save, ki ga vodi Miran Kraševac, je včeraj za predsednika uprave družbe imenoval Aleša Aberška, dosedanjega člana uprave. Aberšku so vodenje družbe zaupali po odhodu dosedanjega predsednika uprave Mateja Narata, ki je predlagal sporazumno predčasno prenehanje mandata brez odpravnine. Nadzorniki so prislunili želji Narata, da bodo z njegovim odstopom lastniki in upniki družbe Sava razbremenjeni vsiljenih kadrovskih in drugih špekulacij lažje in v čim krajšem možnem času sprejeli odločitev o vsebinskem prestrukturiranju Save. Za začasnega člana uprave so imenovali Matevža Marca, dosedanjega člana nadzornega sveta. »S svojo odločitvijo je nadzorni svet

zagotovil nemoteno uresničevanje funkcije vodenja družbe s strani kompetentne uprave,« so sporočili.

Nadzorniki so se seznanili tudi s poslovanjem skupine in družbe Save v prvih devetih mesecih. Prihodki od prodaje družb skupine Sava, ki so bili v pretežni meri realizirani v družbah dejavnosti Turizem, so v devetih mesecih znašali 50,8 milijona evrov. Skupina je ustvarila čisto izgubo v višini 13,6 milijona evrov. Družbe dejavnosti Turizem so poslovale s čistim dobičkom v višini 5,1 milijona evrov, medtem ko je obvladujoča družba Sava poslovala s čisto izgubo v višini 18,6 milijona evrov.

Nadzorni svet se je seznanil z informacijo, da so predlagatelji prisilne poravnave že pripravili osnutek načrta finančnega prestrukturiranja, ki je trenutno v razpravi.

Noč parkeljnov v Goričanah

Goričane – Parkeljni jutri prihajajo v Goričane pri Medvodah. Tam bo potekala sedaj že tradicionalna etnološka prireditev, četrta Noč parkeljnov v Goričanah. Skupine parkeljnov se bodo zvrstile ena za drugo v obliki mimohoda ter tako predstavile svoje maske in opremo svojega kraja in s tem svojo zgodovino in navade. Prireditev je mednarodnega značaja, saj skupine prihajajo iz Slovenije, Avstrije, Italije in Hrvaške. Letos je predvidenih za Slovenijo rekordnih 19 skupin parkeljnov, kar pomeni več kot štiristo sodelujočih parkeljnov. Prireditev se bo začela ob 18. uri. Lani si jo je ogledalo več kot tri tisoč ljudi, letos jih pričakujejo še več. Po mimohodu parkeljnov bo sledil še drugi del dogodka – zabava v ogrevanem šotoru s skupino Dejan Vunjak & Brendijeve barabe.

Na Brezjah razstava jaslic

Brezje – Romarski urad Brezje želi z razstavo jaslic, adventnih dekoracij in božičnih okraskov polepšati adventni in božični čas. Razstava bo odprta v nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri v galeriji Romarskega urada na Brezjah. Urad vabi k sodelovanju vse, ki bi radi javnosti pokazati svoje izdelke, namenjene adventnemu in božičnemu času. Kdor bi želel sodelovati, naj pokliče po telefonu št. 04 53 70 700 ali sporoči na elektronski naslov info@romar.si.

vremenska napoved

Danes bo večinoma oblačno. Jutri bo oblačno s padavinami, ohladilo se bo, meja sneženja se bo popoldne spustila do nižin. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, pojavljale se bodo snežne plohe.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

4/11 °C

SOBOTA

5/0 °C

NEDELJA

-3/2 °C

